

NA MORJE, PO ZDRAVJE!

Prejšnjo sredo se je iz doma novomeškega Rdečega križa v Fazanu pri Portorožu vrnila skupina otrok, ki je ob morju letovala 14 dni. Otroci so se naužili morja in vročega sonca, saj so imeli ves čas lepo vreme. Spet so spoznali del naše lepe domovine, marsikdo med njimi pa je tokrat prvič videl morje. Vzgojitelji in osebje v domu so se tudi tokrat potrudili, da je bilo otrokom kar najlepše. — Za dan vstaje

slovenskega naroda so otroci priredili ob tabornem ognju kulturni in zabavni program, član Zdrženja Zveze borcev iz občine Piran pa jim je pripovedoval o dogodkih iz NOB v teh krajih.

To je bila letos že druga izmena dolenskih otrok na morju, za njo pa bosta odšli v Fazan še dve skupini. »Čas nam je prehitro minil« so dejali otroci ob odhodu. Vsem, ki so jim omogočili bivanje v koloniji in prispevali za to denar, se mladina prisrčno zahvaljuje, zlasti še občinskemu odboru Rdečega križa in DPM iz Novega mesta (Foto KATI, Lucija)

Asfalt na Bizeljskem

Cesto, ki povezuje Brežive z Bizeljskim, modernizirajo v časovnih presledkih. Lani so asfaltirali prvih sedem kilometrov od Brežic do križišča v Dobravi. Z asfaltom so prešli tudi cesto skozi vas Bizeljsko. V zadnji tretjini letošnjega julija pa so začeli navažati gramoz na odsek od Bizeljskega do Stare vasi. Delo je v polnem razmahu in hitro napreduje.

Prebivalci Bizeljskega so sicer za kratek čas ostali brez avtobusnih zvez, toda to voljno prenašajo v upanju, da se bodo skoraj vozili po gladkem asfaltu. Avtobus iz Brežic vozi samo do posestva KZ v Stari vasi, osebni avtomobili pa vozijo skozi Plišče po novi cesti. Ta cesta pa je dokaj ozka in za avtobusni promet ni varna.

deljsko slavje pripravljajo brežiški gasilci pester spored. Ob 13.30 bo sprejem gostov in gasilskih enot, ob 14. uri bodo slovenske in hrvaške enote imele gasilske vaje na brežiški tržnici, nakar bodo sledili pozdravni nagovori in podelitev odlikovanj zaslužnim gasilcem. Udeleženci se bodo po slovesnem delu lahko prijetno zabavali ob igranju kapelske godbe na pihala.

Otrok utonil pri Žužemberku

V nedeljo, 30. julija popoldne, se je v Krki pri Smihelu, ne daleč od doma, kopal 11-letni Tonček Nahtigal iz Dešeče vasi pri Žužemberku. Tonček ni znal plavati in je imel s seboj zračnico od traktorjevega kolesa. Pri skoku v vodo ni zadel zračnice, zabredel je v globoko vodo in utonil. Kopalci so ga prepozno potegnili iz vode in mu niso mogli več pomagati. Tonček je med prevozom k žužemberškemu zdravniku umrl. M. S.

85 let gasilstva v Brežicah

V nedeljo, 6. avgusta, bo slavilo gasilsko društvo v Brežicah 85-letnico obstoja. To društvo je najstarejše v občini. Za ne-

Izseljenski piknik v Ribnici

Izseljence, rojake iz ribniške občine, ki so prišli na obisk v staro domovino, mamerava ribniška podružnica SIM povabi na piknik okoli 20. avgusta v ribniškem gradu. Srečanje izseljencev bodo izrabili tudi za pomenke o življenju in delu naših ljudi v tujini, podružnica Slovenske izseljenske matice pa bo skušala poglobiti stike z rojaki.

Atleti iz Hrvatske v Novem mestu

Od 7. do 17. avgusta bodo atleti iz Hrvatske izvedli svoje vsa letne redne priprave, tokrat za spremembo v Novem mestu. Med 80 atletih, ki bodo vadili na stadionu bratsva in enotnosti, je razen vrste mlajših, nadarjenih tudi nekaj znanih atletskih imen. Med drugim bomo videli Počičevo, Sukerjo, Stigliča, Gredlja itd.

Bivanje atletov iz Hrvatske bo do izkoristili tudi domači atleti, ki bodo prav tako vadili in se bodo od priznatih atletov in trenerjev marsikaj koristnega naučili.

Predvidena sta tudi dva atletska mitinga, na katerih bi nastopili gostje iz Hrvatske, domačini in atleti iz drugih atletskih klubov. Sa.

Z mlačve v Krko in v smrt

25. julija je okoli 13. ure v Krki pri Dobravi utonila Albina Pucelj iz Dranske. Dekle je tega dne pomagalo mlattiti, po mlačvi pa se je šlo kopat. Menijo, da je Puceljevo začela krap, ko je bila razgreta skočila v mrazlo vodo.

Tožba za krompir je dobljena!

Za kmetovalce in zadrugo je to moralna zmaga, pomeni pa tudi ohrabritev za bodoče pogodbeno sodelovanje!

Pravda, o kateri smo v našem listu poročali, je prišla celo do zveznega gospodarskega sodišča, vendar je tudi ono odločilo v prid Kmetijske zadruge Trebnje, ki je tožila trgovska podjetja, ker niso hotela izpolniti pogodb in vsled nižjih cen na trgu niso hotela prevzeti pogodbenega krompirja. Vsega se seveda ni dalo iztožiti, ker je priganjal tudi krompir, ki ga je bilo treba porabiti.

Na račun dobljene tožbe je zadruga v juliju v obliki blaga izplačala tistim kmetovalcem, ki so prodali pogodbeni krompir po nižji ceni, 10 milijonov S din. Kot povedo v zadrugi pri tem ni nič manj pomembna moralna zmaga, ki so jo dobili

proizvajalci, saj bo to znova spodbudilo skupanje v zadrugo, ki je naredila, kolikor je bilo v njeni moči. To je tudi ohrabritev za bodoče, ker je vsem jasno, da je le ob zagotovitvi cenah in prodaji močnejše kmetije specializirati in napredovati v kmetijstvu.

In še razveseljiva novica za dolenske kmetoval-

ce — pridelovalce krompirja: gospodarstveniki že nekaj časa raziskujejo možnosti za gradnjo tovarne, v kateri bi predelovali krompir za potrebe vse Jugoslavije. Tovarna bi pomenila za slovensko kmetijstvo toliko, kot pomenijo sladkorne tovarne za Vojvodino. Kaj več o tem bomo še poročali.

M. LEGAN

Temeljite priprave za odvzem krvi v Spodnjem Posavju

Predstavniki občinskih odborov RK iz Spodnjega Posavja so se 25. julija udeležili posveta o krvodajalstvu pri GO RK Slovenije, kjer so sklenili, da bodo odvzem krvi v sevniški, krški in brežiški občini (avgusta in septembra) dobro pripravili, pri čemer naj bi osnovnim organizacijam RK pomagale tudi krajevne organizacije Socialistične zveze.

Boštanjski most bodo popravili

Kot so zagotovili predstavniki sevniške občinske skupščine, bodo v kratkem začeli

popravljati most čez Mirno pri Boštanju, ki je že od mladi zaprt za ves promet. K mostu je napeljanega že nekaj peska in drugega gradiva.

Umril pod traktorjevo prikolico

27. julija je ob 13.30 v Mokronogu nesrečno umrl 42-letni domačin Jože Hočevar. Stojalo se je peljal na prikolico, ki jo je z njiv vlekel traktor trebanjske kmetijske zadruge. Nenadoma je omahnil in padel pod kolesa prikolice. Umril je na kraju nesreče.

Dekle iz »svetovne družine«

»Zelo mi bo hudo, ko se bomo morali sredi avgusta raziti. Tako smo se navadili drug na drugega, postali smo prava mednarodna družina!« pravi Silva Mlatar iz Starega trga pri Trebnjem, ki s svojim znanjem angleščine skrbi v mednarodni brigadi v Mokronogu za sporazumevanje z domačini. Več o tej »svetovni družini« preberite na 5. strani!

ZVIŠANE OBRESTNE MERE za varčevalce pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI NOVO MESTO!

HRANILNIM VLOGAM SMO ZVIŠALI OBRESTNE MERE:

- hranilnim vlogam na vpogled: od 5 % na **6,50 %**
- vezanim hranilnim vlogam nad 12 mesecev: od 6 % na **7 %**
- vezanim hranilnim vlogam nad 24 mesecev: od 7 % na **8 %**

ZVIŠANJE OBRESTNE MERE velja od 1. avgusta 1967 dalje. — Vključite se tudi vi v širok krog varčevalcev pri domači področni banki, ki vam najugodnejše obrestuje vse hranilne vloge! — POSLUŽUJE SE TUDI VNAPREJ UGODNOSTI, ki vam jih nudi Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu pri namenskem varčevanju: za kreditiranje kmetov — proizvajalcev (za nakup, gradnjo ali obnovo gospodarskih poslopij, za nakup strojev in strojnih naprav, za obnovo sadovnjakov in vinogradov, za nakup plemenste živine) in za posojila za pospeševanje turizma, osebnega gostinstva in obrti!

PRVA: OBČINA!

Priprava za obrambo dežele je stvar slehernega državljana

V sistemu priprav za obrambo dežele pred so- vraznikom, ki so dobile še poseben pomen sprito najnovjših dogodkov na mednarodnem področju, pripada najpomembnejše mesto občanom in delovnim organizacijam. Kajti obramba naših meja ni samo stvar jugoslovanske ljudske armade, ampak je tudi stalna in največja dolžnost vsakega našega državljana!

Vso vrednost tako imenovane splošnonarodnega obrambnega sistema je zelo jasno izrazil tudi tovariš Tito, ko je nedavno rekel:

■ Obramba naše dežele ni samo zadeva armade, čeprav predstavlja armada njen najbolj organizirani in udarni del. Skrb za obrambo dežele je stvar vseh naših državljanov in družbenih organizacij in vseh naših ljudi. Zato moramo čedalje bolj razvijati in izpopolnjevati tak sistem vojaške vzgoje, ki bo zajel ne samo armado, temveč na svoj način tudi vse naše državljanov.

Zato je povsem razumljivo, da je bilo tudi na zadnji seji Zvezne konference SZDLJ rečeno, da mora biti organizirano delo v pripravi prebivalstva za obrambo dežele sestav-

ni del aktivnosti Socialistične zveze in drugih družbeno-političnih organizacij v občini.

Večja vloga šole in športa

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da imajo v pripravi mladine za obrambo dežele zelo velik pomen tudi srednje, višje in visoke šole, na katerih imajo pouk predvojaške vzgoje. V nekaterih občinah, kot mnogi sodijo, šole niso posvetile dovolj pozornosti vojaški vzgoji mladine. Socialistična zveza je dolžna, da skupaj z mladinskimi in drugimi organizacijami najde tudi možnost za razvijanje različnih oblik množične telesne vzgoje mladine. Dosedanje oblike te vzgoje so zajele zelo majhno število prebivalstva, zlasti mladine. V splitski občini na primer zajema množična telesna vzgoja samo pet odstotkov mladine, pa tudi v drugih krajih stanje ni boljše! To pomanjkljivost največkrat opravičujejo s pomanjkanjem finančnih sredstev. Čudno, da se ta sredstva zmeraj najdejo, ko gre za financiranje nogometa! V korist narodne obrambe je treba množično telesno kulturo tako razviti, da bo zajela vse naše sposobne državljanov in postala njihova osnovna dolžnost.

Puščava: III. MDB udarna in pohvaljena!

V torek, 1. avgusta, so na Puščavi pri Mokronogu proglasili za udarno tretjo mladinsko pionirsko delovno brigado »Bratov Lončaričev«, ki je v juliju izkopala 324 m jarkov za lokalni vodovod. Za udarnike so proglasili tudi okoli 80 odstotkov brigadirjev, medtem ko so bili drugi pohvaljeni. V imenu režijskega odbora se je brigadirjem zahvalil Dominik Gimpelj.

Ob koncu slovesnosti, ki ji je prisostvoval tudi podpredsednik Obš Trebnje Tone Gole, so brigadirji poslali pozdravno brzojavko tovarišu Titu, v katerem so predsednika povabili, naj si ogleda njihovo delo.

Delovne organizacije in obramba

Čedalje močnejše so zahteve, da se temeljito prouči dosedanje delo negospodarskih in gospodarskih organizacij glede narodne obrambe. To je treba narediti tudi zato, ker nekatere delovne organizacije niso posvetile dovolj pozornosti obrambi in zaščiti prebivalstva.

Uslužbenci, ki se v delovnih organizacijah ukvarjajo s posli narodne obrambe, so povsem nestrokovni, čeprav je na razpolago veliko število upokojenih oficirjev, ki bi pri tem delu lahko veliko pomagali. Nekateri kolektivi sploh nimajo posebnega delovnega mesta

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

V Havani na Kubi se je v ponedeljek začela konferenca solidarnosti narodov Amerike (OLAS). Na njej so se zbrali predstavniki najbolj nepomirljivih levih gibanj, ki so si izbrali geslo, da morajo vsi pravi revolucionarji takoj začeti revolucijo. Na konferenci pa ne sodelujejo komunistične partije iz Latinske Amerike — razen urugvajske — ki se ne strinjajo s programom, ki si ga je začetalo zborovanje v Havani. To je znova opozorilo na globoke razlike med večino latinskoameriških partij in kubansko partijo. Kubanci namreč menijo, da je sedanji trenutek zrel za revolucijo in z besedami in dejanji podpirajo gverilska gibanja v posameznih latinskoameriških državah, češ da je oboroženi upor edina možna oblika boja proti imperializmu. Večina partij pa ni tega mnenja in ocenjuje gverilska gibanja kot pustolovščine, ki nimajo dosti upanja na uspeh, kubansko politiko pa kot pretirano in tako, da daje latinskoameriški reakciji izgovor za zaostrovanje protidemokratske in diktatorske politike.

Na konferenco OLAS v Havani je večina latinskoameriških režimov odgovorila s poostreno gonjo proti Kubi. Sredi tega meseca bo v Washingtonu konferenca organizacije ameriških držav (OAD), kjer bodo razpravljali o ukrepih proti Kubi, zaradi njenega »vmešavanja« v notranje zadeve drugih ameriških držav. Medtem ko se politični boj na celini zaostre, pa osnovni problemi Južne Amerike — huda socialna in gospodarska zaostalost — ostajajo nerešeni, čeprav so prav ti glavni vzrok za težave in eksplozivni položaj v večini latinskoameriških držav.

S te celine je prišla te dni še ena, nič kaj vesela vest: Brazilija se je lotila izdelovanja atomske bombe

in napovedala, da zavrača morebitni sporazum o neširjenju jedrskega orožja, o katerem se že toliko časa skušata dogovoriti ZDA in ZSSR. To je vsekakor zelo resna stvar, ki utegne imeti hude posledice. Primer Brazilije utegne najti še več posnemalcev, kajti znano je, da je danes na svetu veliko držav, ki lahko izdelajo atomsko bombo, pa čeprav bi se morale zato marsičemu odreči. Vsem treznim ljudem pa je jasno, kako strašno se bo povečala nevarnost atomske katastrofe, če se bo še povečalo število držav, ki bodo imele atomske bombe. Sklep Brazilije, da bo zgradila svojo atomsko bombo je

in ruševin ter velikansko gmotno škodo. Se večja pa je škoda, ki je ni mogoče izmeriti — moralni udarec državi, ki trdi da je dosegla blagostanje, ki skuša tudi z orožjem — kot v Vietnamu — vsiliti svetu svoj red, ki pa vendar ne more zagotoviti svojim lastnim temnopoltim državljanom gospodarske in družbene enakopravnosti. Predsednik Johnson je zdaj ustanovil posebno komisijo, ki naj razišče vzroke neredov. Toda v tej komisiji ni nitj enega črnca, ne glede na to, da so resnični vzroki — revščina in manjvredni položaj v primerjavi z belci — že zdrav naj znani in jih ni treba še raziskovati, ampak odpravljati. Kaže pa, da v Washingtonu še vedno niso našli sredstev ne volje, da bi se tega problema zares lotili.

Vroč poletje v obeh Amerikah

nevaren in neodgovoren korak. Očitek pa zasluži tudi veselite, predvsem ZDA in ZSSR, ki že toliko časa zavlačujejo sklenitev sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja. Primer Brazilije je jasen dokaz, da je res že skrajni čas za nujne ukrepe na tem področju, kajti čim več držav bo imelo atomsko bombo, tem manj bo upanja, da bi se svet lahko izognil jedrski katastrofi.

Za Južno Ameriko se navadno v prenesenem pomenu uporablja izraz »vroča«, toda tokrat velja ta oznaka tudi za Severno. Rasni neredi v ZDA se postopoma umirjajo, potem ko so prizadeli celo vrsto ameriških mest, zahtevali na desetine smrtnih žrtev, tisoče ranjenec in tisoče zaprtih črncev, zapustili za sabo brez števila pogorišč

In ko smo že v Ameriki, se preselimo še malo bolj na sever — v Kanado. Kot je znano, živi v Kanadi mnogo Francozov, ki že dolgo časa trdijo, da so zapostavljeni v primerjavi s Kanadčani angleškega rodu. Med nedavnim obiskom v Kanadi je francoski predsednik de Gaulle z izjavami, v katerih je podprl prizadevanja kanadskih Francozov, dregnil v boleč kanadski problem in hudo razhudil anglosaški del dežele. Zaradi tega je moral odpovedati obisk v glavnem mestu Ottavi in se predčasno vrniti domov. Iz vsega tega je nastal velik mednarodni škandal, kajti ne le Kanadčani, ampak tudi Angleži in Amerikanci so se čutili hudo prizadete in so generalu zamerili, češ da je skušal spodkopati ugled anglosaškega Zahoda. Na vsak način je de Gaulle s tem korakom še poslabšal odnose s svojimi anglosaškimi zavezniki, ki že itak zadnja leta vse bolj pešajo in še poglobil razdor med Francijo na eni ter Veliko Britanijo in ZDA — da Kanade sploh ne omenjamo — na drugi strani.

Piknik slovenskih obrtnikov

Na pobudo poslovnega združenja za obrt v Celju — podpira jo tudi republiška gospodarska zbornica — bo v Dobra 2, in 3. septembra letos prvi piknik ali srečanje slovenskih obrtnikov. Namen

za vprašanja narodne obrambe, ampak to delo »mimogrede« opraviča neki uslužbenec. Kot opravičilo za tako stanje se največkrat navaja potreba varčevanja in rentabilnosti, kar je po mnogih ocenah nevaren in škodljiv pojav tako za delovno organizacijo, kot za skupnost v celoti.

tega srečanja je, da bi se obrtniški delavci družbenega in zasebnega sektorja spoznali, se pogovorili o poslovnem ali proizvodnem sodelovanju, se seznanili z odjemalci svojih izdelkov in dobavitelji reprodukcijskega materiala, hkrati pa bi ob tej priložnosti načeli tudi nekatera najvažnejša skupna vprašanja obrti. Zato piknik ne bo namenjen samo zabavi. V bistvu gre za privlačnejšo obliko, ki naj bi omogočila prizadevanje glede tega, da bi našli pot do skupnih pogovorov o stanju in nalogah na področju te gospodarske dejavnosti.

Okvirni program piknika

je že izdelan. Iz njega je razvidno, da bo prvi dan seja sveta za obrt zvezne ali republiške gospodarske zbornice skupaj s poslovnim združenjem za obrt, razgovor predsedstev poslovnih združenj za obrt iz Celja, Ljubljane, Zagreba in Rijeke, otvoritev razstave strojev, orodja in reprodukcijskega materiala za potrebe obrti, razstava izdelkov učencev v obrti in filatelistične razstave, praktični prikaz delovanja strojev in orodja, tekmovanje obrtniških pevskih zborov in nastop folklornih skupin. Naslednji dan bodo športna tekmovanja obrtnikov, ves program obeh dni pa bo pre-

pletan z različnimi zabavnimi prireditvami.

Piknik bo na prostem, v parku in gozdu pred samim naseljem Dobra. Ob tej priložnosti bodo na voljo poseben poštni žig in pisemski ovitek, dobrniški spominki in druge posebnosti, medtem ko zdravilišče, gostinci in društva v Dobri pripravljajo vse tisto, kar naj bi omogočilo udeležencem čimbolj prijetno bivanje v tankaljnjem kraju.

S. P.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

■ 129 MRTVIH NA AMERIŠKI LETALONOSILKI — V soboto je na ameriški letalonosilki »Forrestal« prišlo do hude eksplozije in požara. Najprej so poročali le o nekaj deset mrtvih po najnovjših poročilih pa je bilo med mornarji in oficirji kar 129 smrtnih žrtev. Letalonosilka »Forrestal« je plala v Tonkiskem zalivu, blizu Severnega Vietnama in je služila kot baza, s katere so ameriška letala odletala na bombardiranje Severnega Vietnama.

■ LETOS ŽE 34 HUDIH POTRESOV — Pred dnevi so hudi potresi prizadeli Venezuelo, Bolivijo in še drugje v krajšem času tudi Turčijo. Povod je bilo mnogo mrtvih in ogromna gmotna škoda. Tako močnih potresov je bilo letos že 34. Letos sicer zabeležijo na svetu okrog milijon potresov, toda ogromna večina je lahka, da jih je mogoče občutiti le s pomočjo občutljivih naprav. Toliko tako močnih potresov, kot jih je bilo letos pa je redkost.

■ DELAVCI BODO UDELEZENI PRI DOBIČKU — Francoska vlada je sprejela predlog zakona, ki predvideva, da bodo delavci v vseh štih podjetjih, ki imajo več kot sto zaposlenih, odstoj dobivali del dobička podjetja.

■ POSKUS ZA VRNITEV SUKARNA — V Djakarti so spet poskušali o novih aretacijah. Tokrat so zaprli dva generala, tri polkovnike in več poročnikov, ki so jih obtožili, da so si prizadevali, da bi bivši indonezijski predsednik Sukarno znova prišel na oblast.

■ STRELA UBILA DESET STUDENTOV — Skupina pedesetih japonskih študentov se je v torek odpravila v hribe. Pri vzponu pa je v skupino udarila strela, ki je ubila deset študentov.

■ ALFRED KRUPP UMRL — V nedeljo je umrl eden največjih magnatov na svetu Alfred Krupp, lastnik gigantskega zahtodnotenškega koncerna »Kruppa«. Star je bil 59 let.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ BOGAT PRIDELEK PSENICE. Po mnenju uvodničarja »Dela« Jaka Koprivca bomo z letošnjim prideikom zadovoljili 90 odstotkov vseh jugoslovanskih potreb po žitu. Tako je bilo tudi lani. To pa ni samo posledica naklonjenosti vremena, temveč gre zasluga za to predvsem napredku družbenega sektorja kmetijstva in čedalje večji rabi sodobne agrotehnike. Ako se homo le še malo potrudili, bomo z domačim prideikom zadovoljili vse svoje potrebe po žitu. Izpolniti to nalogo ni samo gospodarsko pomembno, kajti odvisnost od uvoza pšenice od drugod skriva v sebi tudi nevarnost političnega izsiljevanja.

Letos smo zmanjšali porabo žit za 200.000 ton. To je že lep napredek, vendar še premajhen. Zakaj? Jugoslovani smo namreč z 200 kg na prebivalca med največjimi porabniki žita v Evropi. To gotovo ni dobro znamenje, saj so med velikimi porabniki žita predvsem manj razvite dežele.

■ ZBOR PARTIZANOV V BAZOVICI PRI TRSTU. Prireditve je organiziralo pokrajinsko vodstvo bivših italijanskih partizanov, udeležili pa so se je ljudje — Slovenci in Italijani — od blizu in daleč. Na zborovanju je govoril predsednik pokrajinskega vodstva Arturo Calabria, ki je med drugim poudaril, da veličasten zbor navdaja s ponosom vse slovenske in italijanske antifašiste. Slovenec partizan Branko Pahor je poudaril vlogo Bazovice kot simbola vstaje proti fašizmu.

■ ZBOR PRESERNOVCEV POD SMARJETNO GORO. O začetkih oborožene vstaje na Gorenjskem je govoril nekdanji koman-

dant brigade Rudi Hribernik. Zbrane presernovce in druge zborovalce je pozdravil predsednik republiškega odbora ZZZB NOV Franc Leskošek-Luka.

Kamniška občinska skupščina je te dni podelila domičil kamniškemu bataljonu.

Ob dnevu vstaje na Hrvatskem in v Bosni in Hercegovini je bilo na Kozari veliko zborovanje, na katerem je med drugimi go-

Pridelek žita bo kril 90 odstotkov potreb

voril tudi član predsedstva CK ZKJ Vladimir Bakarič. V svojem govoru je obudil spomin na kozarsko epopejo. Letos je namreč minilo 25 let od zgodovinskega preboja obroča na Kozari.

■ UPOKOJENCI DOBE 8500 S DIN ZA REKREACIJO. Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Slovenije je te dni med drugim sklenila, da dobe upokojenci po 8500 S din za rekreacijo. Na skupščini so govorili tudi o tem, da kljub zmanjšanju izdatkov znaša deficit zdravstvenega zavarovanja še zmeraj približno 2,5 milijarde starih dinarjev.

■ FESTIVAL V PULJU UGOTAVLJA NAPREDEK. Na 14. puljskem festivalu domačega filma, katerega otvoritvi pred dnevi

je prisostvoval tudi predsednik Tito s sooprogo Jovanko, sta bila najbolj zapazena filma »Zbiralci perja« in »Brezec«. Poročevalka »Dela« Stanka Godnič je ocenila festival kot velik napredek s tem, ko je zapisala:

»Jugoslovanski film ustvarjalno raste, uvršča se v moderne tokove...«

■ ČAGLA V JUGOSLAVIJI. Po obisku v ZAR je prispel indijski zunanji minister Čagla na obisk v Jugoslavijo. Z jugoslovanskim kolegom Markom Nikežičem je imel koristne pogovore. Sprejel ga je tudi predsednik Tito. Novinarjem je med drugim izjavil, da so dogajanja pokazala, kako koristno vlogo morejo opraviti nevrščene države in da je njihovo sodelovanje koristno za mir v svetu.

■ DR. BAKEY BO OPRAVIL NAJZAHTEVNEJŠE SRČNE OPERACIJE. Na povabilo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije bo prispel na obisk v Slovenijo prof. dr. Bakey, ki bo opravil pri nas več zahtevnih srčnih operacij. Dr. Bakey s svojo ekipo prihaja v Slovenijo iz univerzitetnega središča Houston iz Texasa v ZDA.

■ PROSLAVA 50-LETNICE OKTOBRA. Na seji odbora za proslavo 50-letnice Oktobra so pod vodstvom predsednika Mihe Marinka sklenili, naj bosta vsebina in obseg proslave čim širša, vredna praznika.

■ REVIJA FOLKLORNIH SKUPIN V ZAGREBU. Prejšnji teden je bila v Zagrebu revija folklornih skupin iz domovine in tujine. Zbranih je bilo 62 skupin ali 1500 udeležencev. Magnetoskopska posnetka z revije je predvajala tudi jugoslovanska televizija.

Prve vzorčne kmetije na Dolenjskem

S sodelovanjem ljubljanskega Kmetijskega zavoda in KZ Trebnje bodo kmetovalci Karel Zagorjan in Franc Jevnikar iz Zagorice pri Catežu ter Franc Jevnikar in Alojz Marn iz Dola pri Mirni gospodarili na svojih kmetijah po zamisli kmetijskih strokovnjakov — Tako bodo njihove domačije postale prve vzorčne kmetije na Dolenjskem

Kadarkoli smo doslej modrovali o prihodnosti zasebnih kmetij in o poteh, ki naj jih ubirajo, smo vedno pogrešali domače praktične primere, ki bi zgovorneje nakazali predlagane rešitve. Da bi sami prišli do praktičnih izkušenj, je bilo po zgledu iz sosedske Koroške predlagano, naj bi vzorčne kmetije uvajali tudi pri nas. Prvi primeri so bili izbrani tudi v kmetijski trebanjski občini.

Kot predstavnik hribovskih kmetij sta bila izbrana napredna srednje velika kmeta Karel Zagorjan in Franc Jevnikar, ki sta bila med sosedi že sedaj znana po tem, da sta se lotila predvsem pitanja živine in imela lepe us-

pehe. Njun tržni presežek je pitano govedo, zato sta vsi kmetiji usmerila v pridelovanje krme. Na travnikih kosita trikrat na leto, premoreta pa tudi že silose, kjer krmo pripravita za zimo.

V bodoče bo treba na njih kmetijah specializacijo še povečati, izpopolniti pitanje,

Karel Zagorjan

ugotoviti najustreznejše krmne obroke, kemijsko pregledati zemljišča, narediti gnojilni načrt ter gospodarski načrt. Vse to delo bo opravljeno v letošnjem poletju in jeseni, tako da bosta novo gospodarsko leto lahko začela na podlagi zbranih podatkov in raziskav.

Za primer dolinske vzorčne kmetije sta bila izbrana

Franc Jevnikar in Alojz Marn iz Dola pri Mirni. Tudi njima bodo na podlagi vsestranskih raziskav strokovnjaki zavoda naredili tak načrt bodočega gospodarjenja, ki bo dal največji dohodek. Medtem ko je za oba kmetovalca iz Zagorice značilno, da imata specializacijo že delno izvedeno, se oba dolinca še vedno ukvarjata z vsem. Zato bo pri njihju potrebno še več razmišljanj in primerjav.

Pri spremljanju gospodarskih uspehov teh kmetij bosta sodelovala Kmetijski zavod in kmetijska zadruga trebanjska občinska skupščina pa bo z denarjem iz sklada za pospeševanje kmetijstva prispevala k plačilu stroškov za raziskave. Ko bodo znane prve ugotovitve, se bodo lahko pridružili tudi

drugi kmetovalci; podatki pa bodo dragoceno gradivo pri začetovanju bodoče kmetijske politike v občini in v širši družbeni skupnosti.

M. LEGAN

Alojz Marn

Od lepih besed se ne da živeti!

Le delovne organizacije lahko rešijo problem strokovnega šolstva — Nekateri dajo, druge obljublajo, tretje nimajo — strokovno šolstvo pa kakor ve in zna! — V brežiški občini so od potrebnih 42 milijonov zbrali 30,5 milijona Sdin

Problem financiranja strokovnega šolstva se vse bolj zaostruje. Priporočilo republiške skupščine, da vsaka delovna organizacija prispeva najmanj 1 odstotek od bruto osebnih dohodkov, slabo uresničujemo. Skoraj vse občine v Sloveniji so v zaostanku s prispevki, vsaka pa po svoje rešuje ta problem. Brežiška občina se prizadeva izpolniti svoje obveznosti. Zato so predstavniki družbeno političnih organizacij, občinske

skupščine in uprave obiskali vsako delovno organizacijo posebej.

V svetu za financiranje drugostopenjskega šolstva v Celju so zastopniki temeljnih izobraževalnih skupnosti 11 občin, med njimi tudi tri posavske: sevniška, krška in brežiška. Slednja mora zbrati letos 84 milijonov S din; 52 od delovnih organizacij, 32 iz občinskega proračuna. Do 30. junija so del. organizacije nakazale 9,5 milijona S din, občina 21 milijonov, torej skupno 30,5 milijona, morali pa bi zbrati 42 milijonov S din.

Brežiška občina se prizadeva, da bi sklenila pogodbo o odvajanju 1 odstotka od osebnih dohodkov še za drugo polletje. Roč za podpis pogodbe so podaljšali do konca meseca. Razen tega prispevka so uvedli v občini še enoodstoten prispevek od bruto osebnih dohodkov za gradnjo telovadnice pri gimnaziji. Vse delovne organizacije v brežiški občini, ki dob-

ro poslujejo, imajo razumevanje do perečih problemov in so pripravljene prispevati. Pet podjetij je sklenilo pogodbo že v začetku leta.

-jk

Dol. Toplice: o 200-letnici zdravilišča

Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah je 28. julija sklenilo, da bodo proslave 200-letnice zdravilišča v avgustu in septembru, za kar bo pripravljeno poseben program. Na seji so razpravljali o razvoju zdravilišča. Pripomnili so, da sta kraju v škodo udrti cesta proti Dol. Gradšču in podrti ograja, ki že dolgo kličeta po popravilu. Zmenili so se tudi, da bodo ukrepali proti tistim zasebnikom, ki ne bodo pravilno in točno prijavljali gostov.

D. G.

ODLOČITE SE TUDI VI: naročite si Dolenjski list na svoj naslov!

Američanka zrušila mopedista

27. julija zjutraj se je v Bučno vas peljal mopedist Vinko Ovrčič iz Reberče vasi. Takoj za njim je vozila osebn. avto Američanka Ivana Allegio, ki se je zrušila, ko je Ovrčič zvil na levo. Osebn. avto je zdel mopedista, ga zbil na tla in se okoli 20 m rinal pred seboj. Ovrčič si je zlomil troje reber in lopatico.

Sejmišča

Kupcev malo, cene pa enake

Na tedenski sejem prašičev, ki je bil v Novem mestu 31. julija, so rejci pripeljali 657 prašičkov, starih do 12 tednov, in 49 starih do 6 mesecev. Skupaj je bilo prodanih 380 rilcev; mlajši so šli po 9 do 15 tisočakov, starejši pa od 16 do 28 tisočakov. Kupcev je bilo nekaj več kot na zadnjem sejmju, cene pa se niso spremenile.

Brežice: polovične kupčije

29. julija so rejci na brežiško sejmišče pripeljali 595 prašičev, od teh 20 starejših od treh mesecev. Prodali so jih približno polovico. Mlajši so bili naprodaj po 6,50 do 7 Ndin za kg žive teže, starejši pa po 6,80 Ndin za kg žive teže.

KAKŠNE ZADRUGE POTREBUJEMO

Podpirajmo samoupravljanje na vasi!

Zadruga - družba proizvajalcev

Ob analizi perečih gospodarskih in družbeno-političnih odnosov na vasi je komisija Centralnega komiteja ZKJ ugotovila, da ni potrebno spreminjati naše agrarne politike v njenem jedru, nujno pa je prilagajati se novim pogojem razvoja in si prizadevati odstranjevati delna nesoglasja, nejasnosti in različne ukrepe pri izvajanju danih nalog.

V zadnjem času je največ prerenja o položaju, mestu in vlogi kmetijskih združenj, katerih organizacijski način in delovanje močno vpliva ne samo na proizvodnjo, ampak tudi na družbene in politične odnose na vasi. Mnenje je, da bi po vaseh morali podpirati tiste oblike samoupravljanja, ki pospešujejo večjo proizvodnjo in krepe socialistične družbene odnose.

ZADRUGE KOT PODJETJA

V zadnjem času, posebno še odkar je v veljavi reforma, se močno čuti želja, da bi se zadruga spremenile v gospodarska podjetja. Pri tem izhajajo iz dejstva, da so zadruga delovne organizacije kot vse druge in da je njihova glavna naloga ustvarjanje dobička.

Praksa pa je pokazala, da to ustvarja nove probleme, ker na ta način zadruga zapušča svoje glavno področje delovanja in se čedalje bolj oddaljuje od kmetov. Zato je razumljivo, da si ti proizvajalci prizadevajo najti druge oblike združevanja. Zato se tudi pojavlja vprašanje, ali so zadruga za tiste, ki žive in delajo na vaseh, ali pa za uslužbenke v zadrugah.

ZADRUGE IN KOMBINAT

V zadnjem času pozitivno ocenjujejo želje zadrug, da bi se vključile ali pripojile kombinatom, gospodarskim posestvom in podobnim oblikam družbenega gospo-

darstva. To je dobro in sprejemljivo samo tedaj, če pride do tega na podlagi obojestranske gospodarske zainteresiranosti in brez administrativnega vtikanja in vplivanja. Zelo važno je, da ohranijo zadruga svojo značilnost in svoj vpliv na proizvodnjo in odnose na vasi tudi v pogojih integracije.

Poudarja se, da je praksa tudi v teh primerih pokazala nasprotno: da v integracijo niso dosegli pričakovanih rezultatov. Ugotovili so, da je nova organizacijska oblika zanemarjala kooperacijo in druge neposredne stike s proizvajalci in da ni sposobna nadomestiti zadruga. Več nagibov je sililo v integracijo — kombinati so si prizadevali dobiti čimveč obdelovalne zemlje, hoteli so si zagotoviti prednostno pravico pri odkupu, kolektivni zadruga pa so iskali podporo, ker so se čutili šibke spričo novih gospodarskih pogojev. Posledica tega je bilo občutno oddaljevanje od kmeta proizvajalca.

ZDRUŽENJE PROIZVAJALCEV

Izkazalo se je, da so največ uspeha pri povečevanju proizvodnje in razvijanju socialističnih, družbenogospodarskih in političnih odnosov na vasi dosegle tiste zadruga, ki se razvijajo kot združenje proizvajalcev. Pri njih se najbolj pokaže neposredna prizadetost največjega števila kmetov proizvajalcev, kaže se tudi njihov vpliv na usmeritev proizvodnje, razdelitev dohodka in na razširitev reprodukcije. V takšnih zadrugah imajo enako veljavo besede strokovnjakov in delavcev kot tudi zadrugnikov - kooperantov. Zadruga na ta način ne »presajajo« kmeta v socializem, marveč ga v razvijanjem neposrednega samoupravljanja naravnost vključujejo v ustvarjanje večjega dohodka in novih odnosov.

S. Starčević

HINJE: brezplačno delo občanov

Krajevna skupnost Hinje je v zadnjem času kar precej naredila za napredok kraja. Nedavno je na Hribu pri njih začela urejati pokopališče in pripravila 700 m³ tolčenca za poti. Pri popravilu poti pomagajo občani z brezplačnim delom in vožnjami.

M. S.

Žužemberk: toča ubila kokoši

Kot kurja jajca debela in do 25 dlkg težka toča je 24. julija udarjala med očurjen po Žužemberku in okolici, ubila več opek na hišnih strehah in oklestila sadno drevje. Nekemu gospodarju je toča ubila tudi kokoši. Najdebelejša toča v Suhi kra-

jinji je padla na zvonik v Trepči vasi in ubila devet opek. Kos ledu je tehtal kar pol kg. Na srečo je bila toča redka, zato je tudi škoda manjša — do 15 odstotkov.

V okolici Muljave je debela toča prerušala več streh. Ponekod so se kosi toče, debele skoraj za možko pest, brez težav zarili v več let staro apno v pokritih apnicah! V tako apno močan možki težko porine debelo palico ali pa tudi ne — toda tokrat je toča pokazala vso kruto moč: razbijala je strehe, klestila po njivah in hišah ter delala škodo, kamorkoli je padla.

Ljudje so marsikje jokali, tako jim je bilo hudo spričo nemoči ob takem divjanju narave.

Po prehitvanju prekucljaj

26. julija Jopoldine je Petar Jarič iz Vukovara z osebnim avtom podjetja PIK pri Jezeru prehitel neko osebn. vozilo, ko pa se je vračal na desno stran ceste, ga je zaneslo na bankino in travnik, kjer se je prevrnil. Škode je bilo za okoli 4.000 Ndin.

AUDI - AUTO UNION modeli 1967

Priporočamo vam, da se odločite za udobno in zanesljivo vozilo z edinstvenim 4-taktnim Mercedes-Benz motorjem najnovejše konstrukcije. — Izredno ugodna cena za nakup avtomobila srednje kategorije, ki je zelo ekonomičen in praktičen za vsako priložnost.

AUDI 72 KS 2 vrata	DM 5.688.—
AUDI 80 KS 2 vrata	DM 6.000.—
AUDI 80 KS 4 vrata	DM 6.315.—
AUDI 90 KS 2 vrata	DM 6.583.—
AUDI 90 KS 4 vrata	DM 6.916.—
AUDI 80 variant	DM 6.382.—

K naštetim cenam je treba prišteti še carino. — Servisna služba v vseh večjih krajih. — Rezervni deli na zalogi. — Vabeno vas na preizkusno vožnjo!

INFORMACIJE: AUTOCOMMERCE, generalno zastopstvo, Ljubljana, Trdinova 4, tel. 313-580.

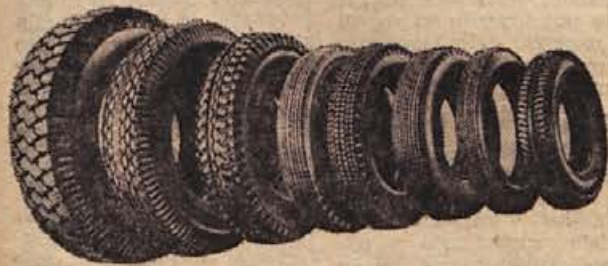
PREDSTAVNIŠTVA: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Skopje, Novi Sad, Reka, Split.

AVTOMOBILISTI!

ZDAJ JE ČAS

za zimsko protektiranje gum! — Ne vozite z gladkimi in izrabljenimi gumami, ker drsijo in s tem ogrožajo varnost vožnje!

Gume vam solidno protektira

PROTEKTOR-VULKAN

LJUBLJANA, Šmartinska 64 — telefon 310-072

AVTOPLAŠČE VAM PROTEKTIRAMO V 14 DNEH

KAJ TAKEGA LJUDJE ŠE NISO DOŽIVELI

Že prejšnji ponedeljek zvečer se je po Dolenjskem razvedelo, da je popoldne Bela krajina doživela veliko nesrečo. Govorili so o toči, debeli kot moška pest, toda nihče ni verjel, misleč da Belokranjci pretiravajo. Pa niso! Klestila ni toča, temveč so padali kosi ledu. Kratkotrajno, a uničujoče neurje opisujejo naši bralci in naročniki, med katerimi so številni utrpeli veliko škodo

V ponedeljek, 24. julija, je bil lep sončen dan. Belokranjci so kot običajno delali na poljih, bili so v službah, nekateri pa so se hladili ob Kolpi. Kmalu po 16. uri popoldne pa se je nenadoma stemnilo. Sledile so redke kaplje dežja, nekaj trenutkov zatem pa je po nekaterih vaseh, najbolj po Metliki, začelo ropotati, kot da bi bil sodni dan. Toča, debela bolj kot kurja jajca, velika kot moška pest, je v nekaj minutah preluknjala skoraj vse strehe. Z oken so padali lončki cvetja, pekale so šipe v oknih. Kogar so padajoči kosi ledu zalotili na prostem, jo je izkupil! Nekaj jih je moralo k zdravniku po pomoč. Posledice strašnega neurja, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši občani, so vsak dan bolj očitne.

Predmetna učiteljica Zora Herakovič stanuje v Metliki na Mestnem trgu. S sestro Hermino, ki je prišla na obisk iz Črnomlja, sta popoldne počivali v sobi. Ko sta zaslišali ropot, sta mislili, da otroci mečejo kamenje, ob čudnem donenju pa sta planili k oknu:

— Hotela sem odpreti okno, da ne bi razbilo šip, a si nisem upala. Videla sem, da se drobi beton na okenski polici. Kmalu je v sobo začelo teči po stenah, na ulici je bilo vse polno opeke in razbitih ovetličnih lončkov. Nato sva šli na podstrešje. S solzami v očeh sva podstavljali lonce, vedra in vse, kar sva imeli, toda luknjaj je bilo več in voda je v sobo udarjala tudi čez strop.

Še isti dan sem začela iskati krovca, toda vsi so bili že na strehah. Do 22. ure zvečer sem tavalala naokrog, a zaman. Naslednji dan mi je sosed priskočil na pomoč. Pripeljal je še dva znanca — upokojenca, jaz pa sem medtem letala za opeko. Na dvorišču Vajsovih, ki zastopajo lastni-

Anton Plut, po domače Zepe iz Metlike, nam je rekel, da je bila toča »debelejša, kot so jabolka na mojih drevesih.«

co stavbe, sem klicala domačo, tedaj pa me je ugriznil v nogo pes. To je bil nareček v nesreči, ki nas je vse zbegala. Morala sem k zdravniku po pomoč. Pri vsem pa sva bili še ob dopust. Imeli sva plačane vozovnice in letovanje v Selinah pri Zadru, a kot vidite sva še tu.

»Jokala sem, kaj se ne bi!«

Vso streho so morali prekriti tudi pri Zalokarjevih na Mestnem trgu 1. Lastnik hiše živi v Ljubljani, njegova 82-letna teta Ema Prežljaj pa je bila ob neurju doma.

— Ne samo, da nisem doživela take toče, tudi slišala nisem, da bi že kdaj z neba padali kosi ledu! Moja nečakinja je kos toče stehala: imel je več kot 40 dkg! Kdor ni bil tisti dan v Metliki, si ne more predstavljati, kako je bilo hudo. Jokala in jokala sem. Kaj se ne bi ob taki nesreči! Sedaj smo mislili, da je sodni dan...

Zalostno pismo Florjančičeve Lojzke

Ivan Kobše iz Ljubljane ima v Malinah hišo. Pretekli teden pa je na vrat na nos odpotoval v Belo krajino, ko je dobil pismo podnajemnice Lojzke:

»Včeraj, 2. julija, smo doživeli težko uro. Toča je pobila vse. Naša hiša ima vse pobite ogle. Ponoči je padal dež. Voda je tekla v sobo, da spat ni bilo mogoče. Sedaj čakamo komisijo. Jaz si ne morem nič pomagati. Pridite, da rešimo hišo! Kakor sem sama štela, je treba 2000 novih opek. Vas lepo pozdravim Lojzka Florjančič.«

V vasi je Kobše ugotovil, da je bilo še dosti huje, kot je pisalo v pismu.

»Bolj je bila debela kot so naša jabolka!«

Anton Plutu z Brega revolucije rečejo navadno Zepe. Ta nam je povedal, da mu je na strehi preluknjalo okoli 300 opek, na polju prelomilo vsa koruzo, potolčilo okoli 40 arov krompirja, 10 arov povrtnin in sklatilo sadje.

— Tik pred točo sem prišel z njive domov. K sreči sem spravil živino, drugače bi podivjala. Ko se je neurje malo poleglo, sem pobral nekaj toč ter jih ogledoval. Držal sem jih v roki, a nisem mogel verjeti, da je res. Toča je bila bolj debela, kot so naša jabolka!

»Zdaj je hajka za opeko«

Zelo veliko škodo so utrpeli Magovčevi na Bočki. Iskali smo gospodarja, a se ni prikazal, zato pa nam je njegova simpatična in gostobesedna žena po hrvaško pravila, kako je bilo.

»Ko sem v ponedeljek popoldne šla z njive, sem začutila tu in tam kako kapljo dežja. Zadnjih deset korakov do hiše pa sem komaj prišla, ker se je že usula toča. Mož je tekel rešit ovco, privezavo pred hlevom, toda nazaj v

hišo ni mogel več. Poiskal si je zavetje pred lopo. Jokali smo, ko smo videli, kako nam ginejo pridelki, obenem pa je bilo tudi smešno. Saj res nihče ni mogel pomoliti nosu na prosto. Zdaj nam tarnanje nič ne pomaga. Vsak dan vidimo v televiziji, da so po vsem svetu nesreče. Nekje je vojna, drugod so potresi, no, pri nas je bila pa toča. Trenutno je prava hajka za opeko, ker se vsi bo-

Magovčeva z Bočke pravi: »Za opeko je stiska. Sofer jo je že peljal k nam, toda med potjo so mu jo vzeli drugi. Vsi imamo razkrite strehe in vsi se bojimo novega dežja.«

rimo novega dežja. Mi smo opeko že naročili, toda ko jo je sofer vozil, so mu jo med potjo pobrali drugi kupci.«

Magister Jug je prekinil dopust

Nič hudega sluteč je upravnik metliške lekarne mr.

ph. Gojko Jug odšel z družino na morje, ko ga dan po metliški toči najde poštar z brzojavko: »Pridite takoj! V hišo teče voda.«

Takoj je šel na pot in se še istega dne doma prepričal, da ga niso klicali zaman. Na lekarniški strehi je bilo uničenih več kot 600 opek, razen tega je razbilo 25 okenskih stekel. Z drugimj uslužci vred je pomagal podstavljati posode, vendar jih je tudi pri njih zmanjkalo.

300 delavcev je bilo na strehi

Kako so se delavci in delavci tovarne BETI vzorne obnašali v nesreči in takoj točo prekinili delo, ker je pri mer. Ponedeljska popoldanska izmena je morala še med točo prekiniti delo, ker pri priči razkosalo 997 šip v tovarni, razbilo 7800 opek in 1266 salonskih plošč! Škode je za okoli 7 milijonov Sdin.

Komaj četrt ure za tem, ko je bilo najhujše mimo, so prvi delavci že plezali na streho. Vsa popoldanska izmena jim je sledila, tako da je bilo na tovarniških strehah okoli 300 ljudi. Polagali so novo opeko, ki je bila k sreči pri roki ter vztrajali pri težkem delu ob lučeh in v dežju vse do 23. ure, ko jih je nov, močan naliv pregnal! Začelo je drseti in marsikdo se je še komaj ujel za late.

Med krovci pa so bili tudi delavci, ki so bili tisti dan prosti. Kljub temu da jim je toča povsem razbila strehe na domačih hišah, so takoj prihitali v tovarno in pomagali reševati. Zdaj je streha za silo zakrpana, medtem ko razbitih stekel še niso nadomestili.

Tudi avtomobilom ni prizaneslo

Lastniki avtomobilov so s strahom gledali skozi okno, kako debela toča udarja na njihove avtomobile, toda nihče ni mogel ven, da bi avto

Sredi Metlike so te dni strehe hiš pokrite s šotorskim platnom. Pa ni samo tale, ki jo vidite na sliki! Ljudje si pomagajo, kakor vedo in znajo. Krovci delajo nepretrgoma, toda vseh streh naenkrat ne morejo prekriti, saj ni hiše, na kateri bi vsa opeka ostala cela. (Foto: Ria Bačer)

prekril ali ga spravil v garažo. Svetli mercedes predsednika Obs jer poln vrtnin, podpredsedniku občine in sekretarju komiteja pa je celo razbilo avtomobilska stekla. Pravijo, da je v Metliki več kot 10 avtomobilov močno poškodovanih, prav toliko pa jih je utrpelo manjše praske.

Komisije ocenjujejo škodo

Podobno kot v Metliki, so ponedeljkovo popoldne doživljali na Lokvici, v Trnovcu, na Grabrovcu, okoli Otoka ter v Primostku. V črnomaljski občini pa so prizadete najbolj Maline in Brezova re-

ber, zatem okolica Adlešič in Preloke ter vasi Vrtača, Strelkivec, Omota, Gradnik in Osojnik. Občinske komisije so vse dni na terenu ter ugotavljajo škodo v posameznih predelih. Popis še ni končan, vendar je že znano, da so ponekod pridelki stodontno uničeni.

O toči, kakršna je 24. julija uničevala nekatere predelne Bele krajine, bodo ljudje še dolgo govorili. Kaj takega v teh krajih še nihče ni doživel! O kosih ledu, ki so naenkrat začeli padati z neba, bodo pričle, danes še otroci — čez desetletja pa babice in dedki, pripovedovali svojim vnukom. RIA BACER

LETO KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Skoraj polovica občin v državi še nima krajevnih skupnosti

vse krajevne skupnosti. Na Hrvaškem je bilo teh občin 45, v Sloveniji 40, v Bosni in Hercegovini 7, v Črni gori 2, v Makedoniji pa ni bilo niti ene občine, ki bi že imela vse krajevne skupnosti.

Ker je bila ta anketa pred dvema letoma, je to nezadovoljivo stanje sedaj že znatno spremenjeno. Prav tako pa je gotovo, da so še občine, ki nimajo krajevnih skupnosti, ali pa jih imajo samo na papirju. Zaradi tega je izredno pomembno, da se krajevne skupnosti ne ustanavljajo zgolj formalno, temveč jim je nujno zagotoviti ustrezno praktično vsebino in stvarno soodločanje občanov v krajevnih skupnostih, in to v vseh pomembnejših poslih občine in občinske skupščine.

To ni vzporedna naloga!

Je več vzrokov, da razvoj krajevnih skupnosti že precej časa tiči na mrtvi točki. Še zmeraj je namreč razširjeno pojmovanje, da je razvoj krajevnih skupnosti »vzporedna« naloga občinske skupščine in Socialistične zveze, ker imamo razen krajevnih skupnosti še zbere voliv-

cev, SZDL in druge družbene in samoupravne organizacije v občini. Uveljavlja se tudi bojazen, da bo stvar sušla iz roka, ker je baje nevarno, da bi se z močnejšim vplivom občanov v krajevnih skupnostih v komuni lahko uveljavili delni interesi skupin in posameznikov in da bi zmagala »psihologija potrošnikov.«

V nekaterih večjih mestih je bilo slišati celo teorije o »nesmiselnosti« in »zastarelosti« krajevnih skupnosti v urbaniziranih mestnih središčih, kjer so baje te skupnosti izgubile »svoj smisel«, ker ni ničesar več, kar bi lahko organizirale in s čimer bi upravljale. Taka enostranska gledanja popolnoma zamenjajo samoupravno vlogo krajevnih skupnosti pri odločanju o razporejanju in trošenju vseh sredstev komunne, ki namenjene za družbeni standard. Po takem pojmovanju so pogoji za uspešno delo krajevnih skupnosti samo na vasi in v nerazvitih področjih.

Financiranje krajevnih skupnosti

Popolnoma je napačno, če komune in krajevne skupnosti v kakršnem koli smislu spravljamo v odnos »konkurence« in če bi mislili, da se bo z razvojem krajevnih skupnosti oslabil občina. Nasprotno: občina bo toliko močnejša in komunalni

odnosi toliko trdnjeji dejavniki vsega našega družbenega življenja, v kolikor se bodo v občinah hitreje razvijale krajevne skupnosti.

V razgovorih se pogosto omenja tudi vprašanje financiranja krajevnih skupnosti. Nekateri menijo, da bi moral biti osnovni vir njihovega financiranja osebna sredstva državljanov, drugi pa sodijo, naj bi bila ta sredstva le dopolnilni vir financiranja. V resnici pa so za financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti trije viri dohodkov: prvi je delovni človek in njegov osebni dohodek, drugi delovne organizacije in njihova skrb za svoje delavce in njihove družinske člane, tretji pa občina in pomoč občinskega proračuna v reševanju problemov življenja in dela delovnih ljudi.

Zato je najbolj bistvena povezava in koordinacija akcij in sredstev za vse tri omenjene činitelje. Katera sredstva pa bodo v danem trenutku glavna ali dopolnilna, bo treba reševati odvisno od stvarnih nalog in načrtov, ki čakajo krajevne skupnosti. Zato je med najvažnejšimi pogoji za uspeh in uveljavitev krajevnih skupnosti prav ta, kako bodo v krajevnih skupnostih v skupni akciji povezali in uskladjili vse tri vire financiranja. D. R.

Taka je bila streha tovarne BETI, ko so nanjo splezali prvi delavci, komaj četrt ure potem, ko jo je toča zrešetala.

NESREČE

Francozova nesreča pri Grmovljah

Pierre Nantia iz Francije se je 30. julija popoldne peljal s osebnim avtom iz Zagreba v Ljubljano. Pri Grmovljah je zavil pravočasno na desno, potem pa naglo na levo, zaradi česar je vstopil na krmilom. Avto je zaneslo na obrobje, kjer se je prevrnil in obstal na kolesih. Trije so bili ranjeni. Škodo so ocenili na 9.000 Ndin.

Mopedist treščil v tovornjak

Mopedist Pavel Zajc se je 30. julija peljal iz Smarjete v Zbure. Na neprednem ovinku je vozil po levi strani. Naproti je Tone Markovič iz Sel pri Dolenjskih Toplicah vozil tovornjak. Voznika sta zavirala, kljub temu pa je mopedista zaneslo v tovornjak, da je padel in si raniil glavo, roke in levo nogo. Škodo je bilo za okoli 800 Ndin.

Kolesar na vetrobranskem steklu

Miroslav Muc iz Kočevja pri Ormožju se je 30. julija peljal s osebnim avtom iz Ormožja v Kaniziarico. Pred njim se je s kolesom peljal 14-letni Milan Drenovec. Drenovec je nenadoma zavil na levo, pa se spet vrnil na desno. Muc je zavril, kljub temu pa zadeli kolesarja, da ga je vrglo na vetrobransko steklo, kjer se je lažje udaril. Škodo so ocenili na 1.000 Ndin.

Voznica se je ustrašila veverice

Majda Ivanetič iz Vira pri Domžalah se je 30. julija s kolesom peljala s osebnim avtom z Jugorja v Metliko. Iz grma je skočila pred avto veverica, zaradi česar se je voznica ustrašila in se znašla 30 m daleč od ceste na strmini. Škoda je bilo za okoli 900 novih dinarjev.

Podri drevo in se prevrnil

Artin Kasanoglu iz Turčije se je 29. julija vračal z osebnim avtom iz Nemčije. Pri Kromovem je vozil razneslo zravnico. Avto je podri drevo in se prevrnil na trehmetrni cesti. Lažje sta se ranila voznikova žena in 6-letni sin. Škodo je bilo za okoli 3.000 Ndin.

Motorist prepozno opazil deklico

Jože Smrke iz Velikega Gabra se je 29. julija s motorjem peljal v Veliko. Na cesti je opazil deklico, ki je prečkala 8-letna Darinka Kravcar. Zaradi slabe preglednosti in prahu se motorist in deklica nista opazila. Smrke je zbil Darinko na cesto, njega pa je vrglo na travo. Lažje ranjeni deklici so dali prvo pomoč v trebanjskem zdravstvenem domu.

Prekucclaj pri Karteljevem

Zagrebovanka Vera Cihlar je hotela 28. julija pri Karteljevem z osebnim avtom prebiti tovornjak, ko je pridrvel naproti osebni avto. Med umikanjem za tovornjak je zavirala, pri tem pa jo je zaneslo na levo, kjer se je prevrnila. Škodo so ocenili na 3.000 novih dinarjev.

Mopedist pripeljal po levi

Novomeščan Franc Zupan je 28. julija popoldne potoval s osebnim avtom v Metliko. Pri Črmošnjicah je sročal mopedista Zvonka Košarja, ki je vozil po levi strani. Pri trčenju se je mopedist hujše poškodoval, da so ga odpeljali v bolnišnico. Škodo je bilo za okoli 4.000 Ndin.

Mokronog ob koncu julija. V hudi vročini potuje posoda z vodo od ust do ust. Kramp in lopata zahtevata znoj. Nekako 40 jih je, prišli so iz Amerike, Ugande, Anglije, Čehoslovaške, Kube, Švedske, Turčije, Nizozemske in Nove Zelandije, med njimi pa sta tudi dve Jugoslovanki. Prišli so v Mokronog našim ljudem pomagat napeljati vodo. Med njimi so nekateri še skoraj otroci, večina jih pa ni vajena težkega fizičnega dela, zato jih ne gre tako ostro soditi po metrih izkopanih jarkov, po količini premetane zemlje. Za Mokronog niso nikoli vedeli, težko če ga bodo še kdaj obiskali, v spominu pa jim bo ostalo skovano prijateljstvo, naši ljudje, dolenski zemlja...

»Ne mislite, da imam lopato prvič v rokah,« je pristavila Vreni Dudzik, skromna in prijazna srednješolka iz Švice.

Prekucclaj prikolicice s papirjem

■ KAJ MENIJO FRANCOZI O VOJNI? — Francoski inštitut za raziskovanje javnega mnenja je izvedel veliko anketo med ljudmi o tem ali danes grozi svet nova vojna ali ne. 47 odstotkov ljudi meni, da ni velike nevarnosti za novo vojno, 37 odstotkov ljudi meni, da bo vojna, 16 odstotkov pa jih ni vedelo odgovoriti.

Jože Golob, voznik pri podjetju GORJANCI, je 26. julija vozil na lovniški s prikolicco pisarniški papir. Na ovinku v Strani se je prikolica zaradi neprimerno hitrosti prevrnila, papir pa poškodoval. Škodo so ocenili na 10. 200 Ndin.

Lovsko slavlje na Pragu

Na kraju, kjer je bil 13. maja 1942 ustanovljen Gorjanski bataljon, so si šentjernejski lovci postavili dom. Na nedavni otvoritvi je predsednik njihove družine Karel Lenčič želel, naj bi to kočjo uporabljali predvsem za odlih.

Najprej je tam stala le-

sena kočja, ki jo je dal lovčcem zdaj že pokojni Alojz Furar-Aleš. Spodbudo za zidano kočjo pa je dal borec Gorjanskega bataljona in aktiven lovec France Okički. Lesena kočja je namreč začela propadati, lovci pa so odločili, da bodo zidali novo. Vsi kot eden so se udeleževali udarniškega dela in znosili na ramah celoten material za kočjo razen nekaj lesa in opeke, ki so jo delali kar na kraju samem.

Iz desetih dežel sveta...

■ 18-letni švedski študent Per Rudin, ki si je pridobil sloves enega najbolj pridnih delavcev, je takole povedal v precej šibki nemščini: »V Jugoslaviji sem drugič, prvič pa sem v vašo deželo prišel z avtostopom — celo v treh dneh iz Stockholma. Rad sem tu, veseli me spoznavati tuje dežele, ljudi in navade. Mokronog sem pripotoval s posredovanjem ameriške dobrodelne organizacije AFSC. Ni mi žal, v vašo domovino se bom zagotovo še rad vrnil. Ko smo šli na izlet na morje, sem jo znova in znova občudoval.«

■ Srednješolka Vreni Dudzik je doma iz Zürich. Prišla je z drugo skupino. »Doma živim stalno v mestu, zato se počutim zelo srečno na deželi. Prišla sem s posredovanjem organizacije Akcija 7 in vašega Rdečega križa. Čeprav sem šele nekaj časa tu, se že zdaj kar bojim odhoda, ko bo treba spet v šolo. Naša pisana družina je tako zanima. Pa ne mislite, da imam takole orodje prvič v rokah,« je — pristavila skromna, simpatična Švicarka ki se ni pritoževala nad ničemer, niti nad tem, da je morala na izletu v Dolenjskih toplicah noč prespati kar pod milim nebom.«

■ 21-letna Jela Čirković je razen domačinke Silve, ki opravlja prevajalske posle, edina Jugoslovanka. »V akcijo sem se prijavila kot članica občinskega odbora RK v Ti-

tovem Užicu. S tujimi brigadirji se sporazumevam v francoščini. Sem prav zadovoljna, čeprav bi se dalo kaj še bolje organizirati, vendar je to odvisno predvsem od nas samih. Imeli smo nekaj predavanj, trebanjsko turistično društvo pa je predvajalo slovenske turistične filme. Rada pa bi, da bi mi sami pripravili kak program, da bi kdaj malo zaplesali, saj smo vendar sami mladi.«

■ Silva Mlakar iz Starega trga, ki skrbi za sporazumevanje z domačini, je pri t'm pogovoru še pristavila: »Postali smo ena družina, med seboj smo se tako spoznali in spoprijateljili, da mi bo zelo hudo, ko se bomo morali raziti.«

Ko pride človek mednje, misli, da je v Babilonu, kjer je, kot pravijo, bog ljudem jezike zmešal. Ko pa odhaja, znova spozna, da so povsod ljudje, ki imajo srce. Različne govorce postajajo vse nižje pregraje.

M. LEGAN

Ribniški festival bo v septembru

Od 1. do 10. septembra bo v Ribnici že sedmi ribniški festival. Prireditve bodo v letnem gledališču v gradu, če bo slabo vreme, pa festivala ne bo. 5. septembra bo nastopilo SKUD Tine Rožanc iz Ljubljane s celovečernim sporedom pesmi, glasbe in pleso. 7. septembra pa si bodo obiskovalci lahko ogledali »Hasanaginica«, ki jo bo uprizorilo gledališče »Ivan Zajca« z Reke. Zadnjega dne festivala, 10. septembra, bo v Ribnici gostovala ljubljanska Drama z Goldonijevimi »Primorskimi zdrhamis«. Predstave se bodo začele ob 19.30.

Jela Čirković je doma iz Titovega Užica. Z brigado je zadovoljna, pogreša pa več zabavnega življenja in prireditev.

PRED REPUBLIŠKIM DNEM ZA IZSELJENCE

ROJAKI - vidimo se 10. avgusta v rudarskih Trbovljah!

V središču rudarskih revirjev, v Trbovljah, te dni že zaključujejo priprave na letošnji republiški izseljenski dan, ki bo v četrtek, 10. avgusta. Podružnica Slovenske izseljenske matice iz Trbovelj je že vrsto let organizator republiških izseljenskih srečanj za rojake iz evropskih držav.

Trboveljski republiški izseljenski dan je sicer namenjen izseljencem iz evropskih držav, ki se v avgustu pravzaprav v največjem številu mude na obisku v stari domovini, vendar se ga že nekaj let udeležujejo tudi drugi rojaki, ki so tedaj na obisku pri nas. Računajo, da bo tako tudi letos.

10. avgusta bodo v Trbovljah rojaki skupaj s sorodniki, prijatelji in znanci, kot je to vselej slučaj, spet obujali spomine na čase, ki so jih preživeli v stari domovini, hkrati pa kramljali o uspehih, ki smo jih dosegli v zadnjih dvajsetih letih svobodnega dela in ustvarjanja, kajpada pa tudi o načrtih. Seznanili se bodo lahko še z napredkom, ki so ga v tem času dosegli revirji in ki ni majhen.

Trboveljčani bodo pozdravili rojake v četrtek, 10. avgusta, že v dopoldanskim urah. Tisti, ki imajo na voljo več časa, si bodo lahko dopoldan ogledali revirski muzej ljudske revolucije in nekatere trboveljske delovne organizacije, ali pa obiskali znane turistične postojanke v okolici Trbovelj, kot Vrhe, Partizanski vrh, Podmejo, Mrzlico in Klek.

Slavlje ob republiškem izseljenskem dnevu pa bo v domu Svobode II v Zgornjih Trbovljah in se bo začelo ob 17. uri. Podružnica Slovenske izseljenske matice Trbovelj bo za to priložnost pripravila zanimiv kulturni program, ki ga bodo izvedli mešani pevski zbor Svobode II Trbovelj, recitator Marijan Kralj in stari znanci izseljencev iz zahodno evropskih držav — ansambel »Veseli rudarja« Svobode II Trbovelj. Trboveljčani zatrjujejo, da se bodo tudi tokrat potrudili, da se bodo rojaki in njihovi svojci ter prijatelji v Trbovljah kar najbolje počutili. Še posebej pristrčno pa želijo pozdraviti ob tej priložnosti vse tiste rojake — izseljence, ki prihajajo leto za leto v stari domovino, da vidijo, kaj je spet novega, da se povesele skupaj z nami nad novimi uspehi, in da spet obudijo spomine na rodno grudo, ki je ne bodo nikoli pozabili.

Sicer pa — rojaki iz evropskih držav: na svidenje v Trbovljah, v četrtek, 10. avgusta na republiškem izseljenskem dnevu!

M. L.

Per Rudin, doma iz Stockholma: »V vaši deželi sem že drugič. Tako mi je všeč, da se bom k vam še zelo rad vrnil!«

Spomin z otvoritve lovske kočje, katere pročelje se vidi v ozadju (Foto: Polde Miklič)

VELETRGOVSKO PODJETJE KOKRA — KRANJ

obvešča cenjene potrošnike, da je odprlo

v METLIKI NOVO PRODAJALNO

KOKRA METLIKA

(Partizanski trg)

Na zalogi velika izbira tekstilnega blaga, lahke konfekcije, moškega in ženskega perila, galanterijskega blaga in igrač.

Konkurenčne cene, potrošniški krediti!

Za obisk se priporoča kolektiv prodajalne

KOKRA — METLIKA

KOZJANSKI ODRED

Obe bolnišnici, R 7 in R8, sta bili od južnega in osrednjega Kozjanskega prostora preveč oddaljeni, zato so pričeli za ranjence z Bohorja in gozdov med Kozjem in Pod-sredo graditi novo bolnišnico R 9 na Netopirju na Vo-luški gori. Graditi so začeli v septembru 1944; prvi ranjenci so se v njej zdravili novembra 1944. To je bila le-sena stavba, krita s strešno lepenko. V njej je bila bolniška soba, kuhinja, skladišče, soba za osebje in operacijski prostor. Zdravilo se je lahko v njej največ do 60 ranjencev.

Premična bolnišnica R 10 v bližini Horjakove kmetije na Gornjem Volušu je bila dograjena v jan. 1945. Sprejela je lahko do 25 ranjencev. Sovražnik je ni nikoli izsledil.

Na Henini: prva slovenska šola osvobodene Štajerske

Na zidu šole v Henini je marmornata plošča z napisom: »Prva slovenska šola na osvobodjenem Štajerskem v juniju 1944«. Učiteljica na tej prvi partizanski šoli na osvobodjenem Kozjanskem oziroma Štajerskem je bila Iljica Trampuševa. O delu te šole se spominja tako:

»Z velikim veseljem so sprejeli ljudje novico, ko jim je tedanji sekretar Pavle Baloh-Peter junija 1944 naznanil, da se je pričel pouk v slovenskem jeziku. Za učiteljico sem bila imenovana jaz. Od ust do ust se je širil glas: »Šola bo! Čez nekaj dni smo pričela s poukom. Kurirji s stanice TV 25 so znosili skupaj vse potrebno. Preskrbeli so nas s knjigami, kreda, barvniki in zvezki. Vsak dan nas je tovariš sekretar Peter razveselil s kakim darom. Sekretar in njegovi so nam poskrbeli tudi knjižnico. Bila je lepo urejena. Od nekdanje šolske knjižnice ni ostalo nič. Nemški učitelji so bili uničili ves inventar in vse knjige. Kljub temu so imeli pionirji vse šolske potrebščine. Z veseljem so prihajali v šolo in razred je bil nabit poln. Otroci niso znali ne brati ne pisati. Nemško se niso učili, slovensko jih ni nihče učil. Pokazali so vso dobro voljo in že v kratkem času je bil uspeh viden. Kdor koli je šel mimo heninske šole, je videl stati na straži pred šolo pionirja z lesenimi puškami. Vsak se je moral legitimirati. Mnogokrat so nas obiskali razni funkcionarji, ki so se vsi pohvalno izražali o delu in uspehih naših pionirjev.

V avgustu je šla preko He-

nine prva večja nemška hajka. Vsi smo bili v razredu, ko je tovariš Vinko potrkal na šolska vrata in javil, da prihajajo z Brega Nemci. Komaj smo odnesli pete, že so bili Nemci na Henini.

Druga večja hajka je bila v decembru. Pionirji so se rano no pripravljali na igro. Imeli smo vaje. Ko je kurir potrkal, smo v največji naglici pospravili in zbežali iz šole. In že so bili pri šoli, tokrat ustaši. Vso šolo so preiskali in vse pretaknili. Iz razreda je prinesel neki ustaš partizanko ter veselo vzkliznil: »Dobil sem kapo partizanskega učitelja! Kapa je bila v resnici last pionirja, ki jo je v naglici pozabil pod klopjo. Dobili so samo kapo, mi smo se pravočasno umaknili.«

Od junija do decembra 1944 so na Kozjanskem razen v Henini poučevali še v sledečih partizanskih šolah: Jurklošter (tu je poučeval učitelj Vinko Žener iz Brestanice), Planina, Kozje, Zabukovje, Sv. Anton, Pečice, Kalobje, Poreber. V tem času je bilo torej na Kozjanskem 16 partizanskih šol s 35 oddelki, ki jih je obiskovalo okrog 1500 otrok.

S šolskim delom je hkrati zaživelo tudi ostalo kulturno delo. Gotovo nikjer drugje na Štajerskem ni bilo kulturno delo tako močno kakor na Kozjanskem. Okrožni odbor OF Kozje je imenoval Janeza Ravterja za okrožnega prosvetnega organizatorja, čigar naloga je bila, da organizira kulturno delo na Kozjanskem. Večina kulturno-prosvetnega dela je šlonela na ramah par-

tizanskega učiteljstva. O tem nam govori poročilo okrožnega odbora OF Kozje dne 20. 10. 1944.

Razgibano je bilo tudi kulturno-prosvetno delo

»Kulturno-prosvetno delo na osvobodjenem teritoriju se povoljno razvija. Po premaganih začetnih težavah se je začelo sistematično delo na obnovi in izgradnji naše nove kulture. V ta namen smo zaprosili vse kulturno-prosvetne delavce, v prvi vrsti učiteljstvo...«

Učitelji so v tem času ustanovili pevsko zbor v Jurkloštru, na Planini, Gorici pri Rajhenburgu in Zagorju. Na partizan. mitingu pri Šentvidu pri Planini je nastopila tudi okrožna igralska skupina s Klopčičevo enodejanko »Mati. V tem času se je uveljavljala že amaterska igralska skupina iz Jurkloštra.

Na Planini so ustanovili prvi »Dom ljudske prosvete« v njem sta bila knjižnica in čitalnica. V »Domu« so imeli svoj sedež vaška godba, pevski zbor in vaški oder. Za knjižnico so zbirali knjige od ljudi in povsod, kje so se ohranile. Še po drugih krajih so začeli ustanavljati javne in šolske knjižnice — z okoli 2500 leposlovnimi knjigami. Tu je imela predvojna založba »Umetniška propaganda« svoje skladišče.

Zelo znani kulturniki Kozjanskega odreda pa so bili: komponist in dirigent Radovan Gobec, kipar Stojan Bačič in Ivo Colauti. Radovan Gobec je, impresioniran nad zmaganimi Kozjanskega odred

v maju 1944 komponiral pesem »Le naprej, odred Kozjanski«, ki je postala himna Kozjanskega odreda in kmalu znana prebivalcem Kozjanskega.

Sovražnik hoče »pomiriti« Kozjansko

Zivljenje na osvobodjenem ozemlju Kozjanskega so precej prizadeli sovražni napadi, ki so jih Nemci s pomočjo ustaških enot začeli 9. decembra 1944. S hitrimi in dobro pripravljenimi napadi so sovražne enote vpdale iz več smeri na osvobodeno ozemlje. Sovražniki je hotel na vsak način »pomiriti« Kozjansko, da bi si tako zavaroval najvažnejše prometne poti — ki so vodile ob robu osvobodjenega ozemlja in so jih vedno bolj ogrožale enote Kozjanskega odreda. Razen tega so bile okupatorske oblasti zelo zainteresirane, da varujejo v obmejnem pasu svoje naseljenosti, Kočevarje in Besarabce, ki so se sprilo širokega razmaha osvobodilnega boja čutili vedno bolj ogroženi na tuji zemlji.

V četrtek srečanje internirancev na Mirni

Sekcija internirancev in vojni ujetnikov na Mirni združuje vse še živeče člane, katerih večina je včlanjenih tudi v Zvezo borcev.

10. avgusta 1942 je okupator z močnimi enotami obkolil vas in obrobna naselja Mirne ter odgnal v internacijo in zapore moške, očete in žene. V tujini so ponižani in zasramovani prestradali za bodečimi žicami več kakor leto dni, vse do razpada italijanske vojske. Vsako leto na ta dan se člani sekcije internirancev in vojni ujetnikov na Mirni spominjajo tega dneva. Letos, ko je minilo od žalostnega dogodka že četrto stoletje, bo proslava še slovesnejša. V hiši gostilničarja Bojana in Majde Kolenc, ki sta prav tako trpela v taboriščih, bo 10. avgusta zvečer seja odbora, nato pa bodo preživeli interniranci obudili grenke spomine.

Vsi člani prizadevnega odbora, zlasti pa pobudnik za ustanovitev sekcije Jože Zakrajšek, zaslužijo priznanje! Vsi jim želimo, da bi jim čvrsto zdravje še mnogo let omogočalo srečavanje na Mirni, čeprav je članov v sekciji vsako leto manj.

Vsem članom sekcije: na veselo snidenje v četrtek zvečer pri Bojanu Kolencu!

Pred srečanjem Gubčevcev

Mokronog se pripravlja na obisk šest do sedem tisoč ljudi — Na zborovanju, ki bo prirejeno v čast 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade, bo govoril njen nekdanji komisar, zvezni poslanec Viktor Avbelj — Prejšnji teden so v Mokronogu že začeli postavljati spomenik NOB

Kot je ugotovil odbor za pripravo proslave v petek, 28. julija zvečer, bo potekalo proslavljanje občinskega praznika in 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade po predvidenem programu, ki je bil delno v našem listu objavljen.

Naj na kratko še enkrat ponovimo. Proslavljanje, ki teče nekako že pol leta, saj so bile vse dosedanje prireditve namenjene jubileju, bo doseglo vrhunec v nedeljo 3. septembra. Že teden dni prej, 27. avgusta, bodo v Sentruperju, Velikem Grabnu in na Čatežu krajevne proslave, kjer bodo nastopali recitatorji, pevski zbor, godba na pihala in zabavni an-

sambel. 1. septembra bo v mokronoškem prosvetnem domu odprta razstava zgodovinskih dokumentov Gubčeve brigade, ki jih bodo pripeljali iz Maribora. 7. septembra bodo to razstavo predstavili še v Trebnju.

Druga septembra zvečer bo na Trebelnem zagorel velik taborni ogenj, ob njem pa bodo Gubčevci mladini obujali spomine na tiste jenske dni pred četrto stoletje. Isti večer bo v Trebnjem koncert invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane. 3. septembra dopoldne bo na Trebelnem svečan sprejem in zbor nekdanjih borcev Gubčeve brigade, popoldne pa ob 14.

uri v Mokronogu veliko zborovanje, odkritje spomenika borem NOB, koncert invalidskega pevskega zbora in drugi nastopi. Za tem bo ljudsko razjanje.

Na petkovem sestanku so predsedniki posameznih komisij povedali, da gredo priprave po zastavljenem načrtu. Da bo prišlo čimveč ljudi, bodo organizirali avtobusni prevoz iz vseh večjih krajev ožje Dolenjske, komisija za prehrano pa obljublja, da bo dovolj dobrega za pod zob. Vsi, ki pripravljajo to veliko prireditev, si za te dneve želijo predvsem — lepega vremena.

M. L.

„Nobene milosti za nemškega krvnika!“ je reklo 282 od 288 ljudi

Nekdanji esesovski major Walter Reder je leta 1944 kot poveljnik neke enote dal v znak maščevanja pobiti v italijanski vasi Marzabotto 1830 prebivalcev, v glavnem žena, otrok in starcev. Po vojni so ga obsodili na do smrti zapor. Reder je zdaj zaprosil italijanske pravosodne organe za pomilostitev.

Pomilostitev je bila v skladu z nekim stari italijanskim pravnim načelom odvisna od mnenja oziroma odločitve zločinčevih žrtev oziroma od njihovih preživelih svojcev. V vasi Marzabotto so zategadelj organizirali referendum, ki se ga je udeležilo 288 preživelih žrtev Rederjevega pokola. Komunistični župan Botonelli je pozval vse upravičence, naj glasujejo v skladu s svojo vestjo in pravičnostjo. Od 288 oddanih glasov jih je bilo 282 proti pomilostitvi. Tako so preživele žrtve sklenile, da bo esesovski zločinec Reder do konca svojega življenja ostal v zaporu.

Lanski dolg v letošnjih računih

Zavarovanci se ne strinjajo s predlogom zdravstvene službe, da bi za kritje izgube v skladu zdravstvenega zavarovanja delavcev predpisali izreden prispevek — Kje je rešitev?

O hudem primanjkljaju v skladu zdravstvenega zavarovanja delavcev je včeraj razpravljala izvršilni odbor skupščine delavskega zavarovanja v Novem mestu, ki ima pooblastila za gospodarjenje s skladom. Kaj je bilo predlagano in kaj sklenjeno, v času poročanja še ni znano, čeprav je zelo verjetno, da se izvršilni odbor ni odločil z lahkim srcem.

Primanjkljaj 128 milijonov Sdin, ugotovljen ob koncu junija, je predvsem posledica neporavnanih obveznosti skladu v letu 1966. Od letošnjega januarja do aprila se je povečal od 78 na 175 milijonov Sdin, nakar se je začel manjšati. Ukrepi gospodarske reforme so tudi na tem področju zavrli povečanje izgube, čeprav malce pozno. Strokovne službe pri komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu zatrjujejo, da so bili letošnji prispevki za prvo polletje pobrani stodontno, kar pomeni, da je gospodarjenje s skladom (seveda brez omenjenega primanjkljaja) ugodno.

Zaradi primanjkljaja so prišli v škrpice samoupravni organi socialnega zavarovanja in zdravstveni zavodi kot neposredni potrošniki sredstev, medtem ko problem zavarovancev (plačnikov in potrošnikov) še ni močneje udaril. V socialnem zavarovanju in zdravstvu kujejo načrte, kako bi — hitro in zanesljivo — zdravili zava-

čo rano, ki jo je zasekal primanjkljaj.

Svet zdravstvenega centra v Novem mestu in zdravstveni zavodi na območju novomeške komunalne skupnosti socialnega zavarovanja so pričrpani, da je mogoče sklad ozdraviti le z dodatnimi viri sredstev, vendar pa zavarovanci odločno zavračajo njihov predlog, da bi predpisali izreden prispevek. Samoupravni organi socialnega zavarovanja pa so prepričani, da bi primanjkljaj lahko pokrili z rednimi dohodki že do konca leta 1967, če se ne bi zmanjšalo število zavarovancev in če bi bili osebni dohodki zaposlenih vsaj tolikšni kot sredi leta. Ker tega ne more nihče zagotoviti, je nakazana rešitev bolj želja kot uresničljiva možnost.

Predlog, da bi s izrednim prispevkom izravnali dohodke in izdatke v skladu, še ni dokončno ovržen, četudi se zavarovanci ne strinjajo s tem načinom reševanja. Če bo kazalo, da bo izreden prispevek rešilna bilka za sklad,

bo treba (najbrž) prispevek predpisati. Ta naloga bo prepuščena skupščini socialnega zavarovanja. V tem primeru pa bo morala skupščina pojasniti zavarovancem, ali je res vse naredila, da bi se primanjkljaj zmanjšal.

STRAŽA:

namesto žebličkov spominska knjiga

Imena darovalcev denarja za prapor krajevne organizacije, ZB Straža, ki so ga razvili v počastitev dneva vstaje slovenskega ljudstva, so zapisana v spominski knjigi in in ne na žebličkih, kot je v navadi. Spominsko knjigo je lepo opremila upokojena kulturno prosvetna delavka Viktorija Kulovec iz Vavte vasi.

Priprave na reorganizacijo ZK

Sekretarji osnovnih organizacij ZK v brežiški občini so se na posvetu 17. julija seznanili s pripravami, načinom in z roki za reorganizacijo Zveze komunistov v občini Brežice. Z osnovnimi organizacijami bodo obravnavali novi predlog v septembru.

Zaščitna četa Kozjanskega odreda na zborovanju Osvobodilne fronte v »Srebrnem parku« na Plešivcu — 15. avgusta 1944

Nagrade vstaje za 1967

Dobili so jih: Lado Ambrožič-Novljan, Karel Grabeljšek-Gaber, Karel Leskovec, Ivan Potrč in Rado Simoniti

Republiški odbor ZZB NOV Slovenije je letošnje nagrade vstaje slovenskega naroda podelil Ladu Ambrožiču-Novljanu za zgodovinsko delo »Legenda o Stirinajstih«, Karlu Grabeljšku-Gabru za roman »Med strahom in dolžnostjo«, Karlu Leskovcu za avtobiografsko delo »Križpotja«, Ivanu Potrču za novelistično zbirko »Onkraj zarje« in Radu Simoniti za glasbeno enodejanko »Partizanka Ana«.

Lado Ambrožič-Novljan je v nagrajenem delu s sodobno znanstveno analizo dogajanj prikazal dogodke 14. divizije med njenim pohodom na Štajersko v januarju in februarju leta 1944. Grabeljškov roman »Med strahom in dolžnostjo« je eno najprepričljivejših in umetniško najpopolnejših del o NOB na Slovenskem. Leskovčeva »Križpotja« opisujejo doživljanja pisca pri partizanih, od vstopa naprej. Leskovec omenja tudi obdobje prvih partizanov na Notranjskem. Nagrajeno Potrčevo zbirko novel »Onkraj zarje« odlikuje živo, prepričljivo upodabljanje domače pokrajine in ljudi, zlasti opisovanje trpljenja in bojev

slovenskega ljudstva na pomeni vrh in smiselno Štajerskem med zadnjo dopolnitev obsežnega Sivojno. Glasbena enodejanka »Partizanka Ana« pa revolucionarje.

Novi keltski grobovi v Novem mestu

Prejšnji teden so delavci SGP »Pionir« pričeli z izkopnimi deli za stanovanjske hiše, ki bodo stale na Znančevih njivah v Kandiji. Pri teh delih so našli na prazgodovinske grobove z žganim pokopom, ki so položeni v zemljo v neposredni bližini še starejših halštatskih gomil. Pepel sežganih mrličev so dajali v glinaste žare, ki so jih nato dokaj plitvo vkopali v zemljo. Večina grobov ima samo po eno posodo-žaro, v drugih pa je tudi po več posod, v katere so priložili hrano za pokojnika.

Doslej smo odkrili že štirideset grobov. To so keltski grobovi, verjetno iz 2. ali celo 3. stoletja pred našim štetjem. O najdbah bomo obširneje še poročali.

T. K.

Prijeten večer z mladimi tamburaši iz Pittsburgha

Prireditve »Dolenjskega poletja 1967« se počasi uveljavljajo: v nedeljo zvečer smo s prisrčnimi aplavzi pozdravljali mlade, prizadevne tomljce naših in hrvaških rotjakov iz ameriškega Pittsburgha — tamburaše, ki jih vodi s poletom in ljubeznijo simpatična Violet Ruparčič in John Gregurich. Ples, pesmi in glasba iz različnih jugoslovanskih pokrajin so do-

neli s ploščadi pred Otoškim gradom v tople poletno noč pristrčno in sproščeno, čeprav seveda z ameriškim akcentom, ki izprčuje sedanjost živo govornico mladih tamburašev. Pelj in plesali so z navdušenjem in prav nič ni bilo v njih tiste nadutosti in prevzetja, ki smo ga sicer žal tako navajeni iz prizorov o življenju mladih Amerikancev. Bilj so toplotno sprejeti in kakor pred dvema letoma smo jim tudi tokrat zaželeli: na svidenje! Pozdravil jih je polpredsednik novomeške občinske skupščine tovariš Gustl Avbar.

Cudno pa je, da nihče v Novem mestu ne zna (ne more ali pa neče?) organizirati prevoza ljudi, ki sami nimajo avtomobilov, na take večere, razstave in druge prireditve, na katere ponovno vabijo Kostanjevica, Krško, Brežice in druga mesta. Pa imamo v mestu avtobusno podjetje GORJANCI, turistično društvo in še koga...

Mk.

Razbite šipe v Domu kulture

24. julija je ob 2.15 neznanec poskusil vlomiti v sobo glasbenikov v novomeškem domu kulture. Razbil je dve okenski šipi dje pa ni mogel, ker so ga bližnji stanovalci opazili in pregnali.

V Lamutovem salonu v Kostanjevici na Krki je odprta zanimiva razstava oljnatih slik in risb iz zbirke galerij dolenjskih gradov, last Dolenjskega muzeja iz Novega mesta. Obiščite zanimivo razstavo, ki Vas bo seznanila z bogato likovno dediščino Dolenjske! Na sliki: Joan Czenek: Ana Barbara Wentzely (portret iz 1795)

RAZPIS

OSNOVNA ŠOLA TREBNJE

razpisuje delovna mesta:

- pomočnika ravnatelja P, PRU ali U, 10 let učne prakse
- učitelja slovenskega jezika P, PRU — za 1 leto
- učiteljice za telesno vzgojo P, PRU — za 1 leto
- učiteljice za podružnično šolo Dol. Nemška vas za 1 leto
- 2 vzgojiteljic za varstveni oddelek predšolskih otrok
- računovodje srednja ali nepopolna srednja šolska izobrazba s 3 leta prakse na delovnem mestu tajnika računovodje na šoli

Stanovanj ni.

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi razpisa.

DOLENJSKO POLETJE 1967

Gallusov oktet v Šmarjeških toplicah

V soboto, 5. avgusta, bo ob 20.30 gostoval v zdravilišču Šmarješke Toplice oktet Gallus iz Ljubljane. Gostovanje prireja Turistično društvo Otočec-Šmarješke Toplice in novomeški Zavod za kulturno dejavnost.

Oktet Gallus je imel doslej že nekaj nad 400 nastopov. Udeležil se je tudi mednarodnega tekmovanja v Darmstadtu v Zahodni Nemčiji in Varsseveldu na Nizozemskem, kjer je obakrat dosegel prvo mesto. Najbolj ga poznajo po nastopih v Sloveniji, gostoval pa je že v Italiji, Avstriji, ZR Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Egiptu in Grčiji. — Oktet je zaradi svoje kvalitete posnel doslej za radio Ljubljana sto pesmi, za radio Beograd pa plošče slovenskih narodnih pesmi.

- V prijetnem okolju zdravilišča Šmarješke Toplice
- bo oktet Gallus nastopil z zahtevnim umetniškim
- sporedom. Vse ljubitelje narodnih in umetnih
- pesmi vabimo na celovečerni koncert!

SVET OSNOVNE ŠOLE ŽUŽEMBERK

razpisuje prosti delovni mesti

1. učitelja (od 1. 9. 1967 do 31. 8. 1968)
2. vzgojitelja vzgojnovarstvenega oddelka

Prijavo s kratkim življenjepisom in s potrebnimi dokazili pošljite na svet osnovne šole Žužemberk v 15 dneh po objavi.

Študentje zahtevajo mesto v gospodarstvu

Ali podjetje lahko napreduje, če direktor ni strokovnjak?

Zveza študentov Jugoslavije si vztrajno prizadeva, da bi prišlo do razpravljanja, zakaj delovne organizacije zapirajo vrata pred strokovnjaki, posebno še pred komaj diplomiranimi študenti. To ključno vprašanje pri izvajanju gospodarske reforme kakor tudi eksistence teh mladih ljudi zahteva skorajšnji odgovor in angažiranje vse naše skupnosti. Veliko prispevajo k proučevanju vzrokov in posledic današnjega stanja v iskanju izhoda iz zagate prav univerze in fakultete, kakor menijo študentske organizacije. Ko je beogradska univerza sprejela to pobudo, je sklenila, da ustanovi posebno strokovno skupino, ki bo raziskovala ta problem. Razen tega so se o tej problematiki pogovarjali tudi na skupščini Skupnosti jugoslovanskih univerz, ki se je pred kratkim končala v Nišu.

NAD 150.000 STROKOVNJAKOV

V teh zadnjih letih je z naših univerz odšlo nad 150.000 visokokvalificiranih strokovnjakov. Po nekaterih ocenah je jugoslovansko gospodarstvo potrebovalo preteklo leto 116.000 strokovnjakov s srednjo višjo in visoko šolo. In vendar je 52.000 kvalificiranih in diplomiranih

mladih ljudi iskalo zaposlitev s pomočjo uradov za zaposlovanje.

Pri tem so navedli primer, da 214 industrijskih podjetij v Kikindi, Somboru in Sremski Mitrovici, kjer je 477 podjetij, nima niti enega strokovnjaka s fakultetno izobrazbo. Pokazali so tudi na anketi Zveznega statističnega zavoda, po kateri je 60.000 ljudi zaposlenih v gospodarstvu in administraciji, od teh pa jih niti 70,3 odstotka nima osnovne šole, 26 odstotkov jih ima nepopolno srednjo šolo in komaj 4,1 odstotka je takih, ki imajo popolno ali nepopolno visoko izobrazbo.

DIREKTORJI BREZ STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI

Hkrati s tem pa kažejo s prstom na dejstvo, da je v Vojvodini komaj 86,6 odstotka direktorjev, ki imajo nižjo ali srednjo strokovno izobrazbo, v Beogradu jih je le 53,1 odstotka, v pravi Srbiji pa le 44 odstotkov, medtem ko jih je na Kosmetu 69 odstotkov. Pri ponovnih izvolitvah direktorjev so v 406 delovnih organizacijah v Srbiji ponovno izvolili tretjino vseh direktorjev z nižjo strokovno usposobljenostjo, 72 s srednjo, 68 je kva-

lificiranih delavcev, 61 jih ima višjo kvalifikacijo in le 88 jih je z visoko strokovno usposobljenostjo.

Ze dosedaj pa je praksa pokazala: kjerkoli so bili na ključnih mestih strokovno nezadostno usposobljeni ljudje, v takih podjetjih ni bilo poslovnih uspehov. Taki ljudje pritiskajo na člane samoupravnih organov, na vso moč si prizadevajo, da spremene samoupravljanje na golo formalnost, samoupravnim organom pa onemogočajo spoznati prave vzroke poslovnih neuspehov. K vsemu temu pripomore tudi kadrovska politika v številnih delovnih organizacijah, ki jo še vedno kuje ozek krog ljudi kadrovske službe, v kateri pa sede prav tako strokovno neusposobljeni ljudje.

Študentska zveza si na vso moč prizadeva za ostro družbeno kritiko vsega tistega, kar zavira naglo izmenjavo kvalifikacijske strukture, in se zavzema za globlje raziskovanje vseh tistih elementov, ki ovirajo ta proces. Prevladuje mnenje, da je nujno potrebna povezava fakultet z delovnimi organizacijami, kajti v to ene kot druge silijo ukrepi naše družbene in gospodarske reforme.

R. G.

Dolenjski muzej v zagati

Včeraj, 2. avgusta, je bila letošnja tretja seja sveta za prosveto in kulturo pri občinski skupščini Novo mesto. Na seji so govorili o strokovni zasedbi na vseh vrstah šol v občini in o potrebah po namestitvi novih učnih kadrov, člani sveta so sprejeli poročilo o prosilcih za podelitev štipendij in govorili o predlogu za podelitev novih štipendij kandidatom za učiteljski poklic v letu 1967. Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo in razprava o organizaciji in delu temeljne izobraževalne skupnosti Novo mesto ter poročilo in razprava o delu in problematiki Dolenjskega muzeja. Člani sveta so že predhodno prejeli poročilo, v katerem je med ostalim naveden tudi eden izmed osnovnih problemov naših kulturnih institucij:

»Sredstva, ki so muzeju s proračunom na razpolago, zadoščajo v glavnem le za vzdrževanje stavb, za režijske stroške in za vzdrževanje že zbranega gradiva.« P. B.

Novomeški motivi Cirila Podbevška v Brežicah

Domala mimo nas je zdrnila šesta razstava del Cirila Podbevška, ki je bila odprta pretekli mesec v Brežicah. O ustvarjalcih likovnikovih vemo, da je vsaka razstava, bodisi izvirna ali pa samo na novo postavljena v drugem kraju, dogodek, od katerega si umetnik ne obeta samo priznanja (ali pa vsaj polemik), ampak tudi jasnih spodbud za nadaljnje delo. Ciril Podbevšek je v zadnjih nekaj mesecih dokončal tri nove intarzije: dve z novomeškimi motivi in tretjo, imenoval jo je Cvetoče češnje, kjer je dovršen mojster v tehniki intarzije. Oba novomeška motiva sta izbrana iz jedra stare arhitekture, s Kapitlja. Motiv Pri vodnjaku ter upodobitev stare kapiteljske cerkve je intarzirov poseg v množico novomeških starozitnosti, ki v naši zavesti dostikrat komajda še žive.

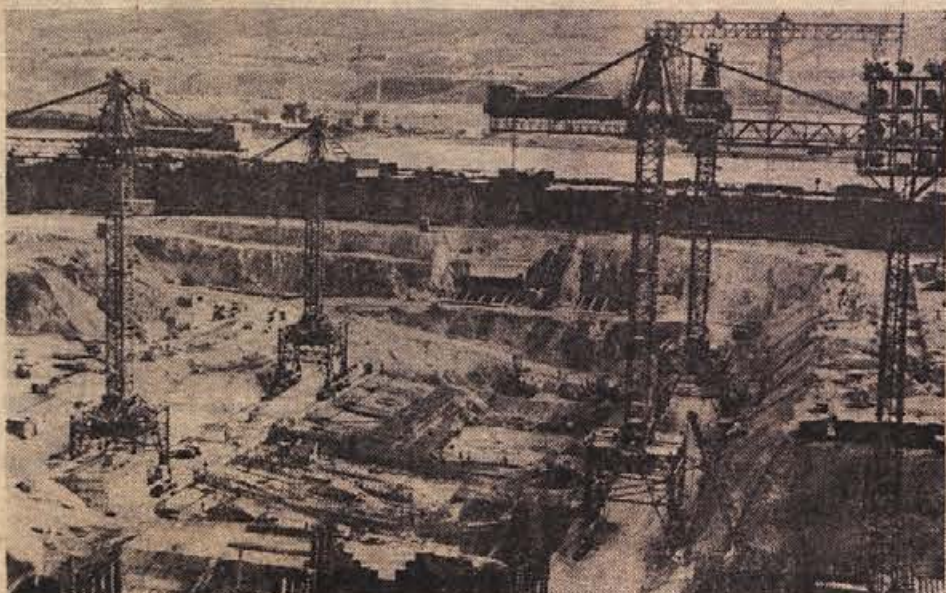
Z izbiranjem takih motivov se nudi Cirilu Podbevšku hvala ležno gradivo, ki ima razen privlačnosti zanj v širšem smislu še kulturno zgodovinski pomen.

PETER BREŠČAK

Trajanova plošča bo še dalje kašipot brodnikom

Edinstven dosežek graditeljev največje evropske hidrocentrale

Vzorečno z dograjevanjem hidroenergetskega sistema Djerdapa, ki bo po dogovoru med Jugoslavijo in Romunijo dograjen 1971. leta, si prizadevajo skupine arheologov, geologov in muzejskih strokovnjakov, da bi rešili kulturne in zgodovinske spomenike na tistih krajih ki jih bo zalilo prihodnje Djerdapsko jezero.

NAJVEČJE GRADBISČE V EVROPI. Takšno podoba kaže te dni gradbišče djerdapske hidrocentrale, kjer bo zajezena Donava dajala čez nekaj let okoli 11 milijard kilovatnih ur električne energije — skoraj toliko, kot jo zdaj na leto porabi vsa Jugoslavija! Del opreme je za to hidrocentrale prispevala tudi krmeljska Metalna. Zgornji posnetek je z romunske strani. (Foto: Marjan Legan)

Od vseh spomenikov v tem predelu je gotovo najvažnejša in najpomembnejša Trajanova plošča (Tabula Traiana), ki je že polnih dvanajst stoletij vklesana na neki pečini na najožjem delu Donave v takimenovanju Djerdapski soteski. Trajanova plošča je svoj čas označevala uspešen pohod rimskih legij v te kraje, potem pa je stoletja bila kašipot ladjam. Ravno pod Trajanovo ploščo je Donava najbolj nevarna.

Te dni je izšel odlok o prihodnosti tega zgodovinskega spomenika. Strokovnjaki so se odločili, da bo Trajanova plošča še dalje ostala v Djerdapski soteski, kar bo razveselilo ne samo jugoslovanske brodnike, marveč tudi tiste iz desetih evropskih dežel, ki plovejo po Donavi. Razumljivo je, da plošča ne bo ostala na istem kraju, ker bi se po treh letih znašla osemde-

set metrov pod gladino Djerdapskega jezera. Da bi ohranili okolje Djerdapske soteske, ki si ga brez Trajanove plošče ne moremo zamisliti, so sklenili, da bodo naredili edinstveno gradbeno dejanje.

STARA RIMSKA CESTA Sklenili so, da bodo Trajanovo ploščo in del stare rimske ceste izsekali iz pečin in skupaj dvignili na kraj, ki bo nad površino Djerdapskega jezera! To pa ni enostavno

opravilo. Svet je nedostopen, pečina pa, ki jo bodo razsekali na več delov, je težka več tisoč ton. Vsa ta dela bodo stala blizu 15 milijonov novih dinarjev. Razpisali bodo natečaj, na katerega se bo

Devetletna mati

Neka devetletna deklica iz San Joseja v Dominiškanski republici je rodila 3,5 kilograma težkega otroka. Lydia Maria Geromino pa ni najmlajša mati na svetu. Po statistiki ameriške medicinske družbe ima svetovni rekord neka Peruanka, ki je postala mati s petimi leti in sedmimi meseci.

Velik porast kriminala v ZDA

Po poročilu federalne preiskovalne komisije (FBI) je število zločinov v Združenih državah poraslo lani za 11% v primeri s predlanskim letom.

V povprečju je ameriška policija rešila 25% resnih kaznivih dejanj — od ubojev in ugrabitev, do vlomov in tatvin avtomobilov. Od skupnega števila ubojev so kriminalisti rešili 89% primerov. Poročilo tudi navaja, da se je število ubojev povečalo od leta 1965 do 1966 za 9%. Število ugrabitev in oboroženih napadov je poraslo za 10%, tatvin pa za 14%.

Prvenstvo na seznamu zločinov ima New York. V tem mestu se je leta 1966 zgodilo

NA OBISKU V KUMROVCU — Ob dnevu vstaje slovenskega ljudstva je skupina pripadnikov cerkljanske garnizije obiskala Kumrovec, rojstni kraj tovariša Tita. Mladi vojaki in starešine so si ogledovali spomenik muzeju v Titovi rojstni hiši, ki so jo sezidali leta 1860. Obiskali so tudi šolo, ki jo je Tito obiskoval v letih 1900 do 1905 in kjer je zdaj muzej delavskega gibanja. Večina vojakov je tokrat prvič videla Kumrovec. Za spomin so se slikali pred Titovim spomenikom, ki ga je naredil Antun Augustinčič (Foto: M. Jaranovič)

Na sodišču zaradi nogometnega prekrška

Ko je javni tožilec v nekem danskem mestu prebral v časniku očitno neke nogometne tekme, je sklenil, da bo obtožil enega od igralcev, ker je igralca nasprotnega moštva huje poskoval. Po časniškem članku, ki je podrobno opisal izgrede na igrišču, je sodišče obsodilo tega nogometaša na krajšo zaporno kazen, če ne bo hotel plačati globe.

»Vroček nogometne junake imajo torej tudi drugod po svetu, ne le pri nas!

Ženske vdre v moške kopalnice

Tudi v Švici imajo letos vročino, kakršne že dolga leta niso zabeležili. Zaradi vročine je prišlo v Willu, kraju s 13.000 prebivalci, do majhne revolucije. Del žena v mestecu nikakor ni mogel več prenašati odredbe, da je kopalnice — strogo ločeno

po svetu — en dan odprto kopalnice drugi dan pa zaprte. Ženske, ki so odločno odločile, da bodo v kopalnice na dan, so se odločile, da bodo v kopalnice vstopile, toda upornice se niso dale odpraviti. Ena od njih je preplezala žično ograjo, ki jo sledile. Nato so se odpravile čez ograjo in vstopile v kopalnice. Oddele je lahko vstopil, čeprav so jih kopalnice ločeni delih

Moskovska 'blagajna' zaupanja

Kako v Sovjetski zvezi blagajna nadomešča sprevodnika

Ce želite, da bo mestni promet rentabilen, potem pustite, da bodo ljudje sami jemali vozne karte. Tako bi po vsej verjetnosti rekli upravitelji mestnega prometa v Moskvi in po drugih večjih sovjetskih mestih, kjer že več let ni sprevodnikov v avtobusih, tramvajih in trolejuh. sih, kajti plačevanje vozniških kart je prepučeno vesti potnikov.

V nekaterih naših mestih resno razmišljajo o tem, da bi enako ukrenili, skratka: so za uvajanje samopostrež-

be tudi pri plačevanju vozne. V Ljubljani se dve, tri leta, pa tudi v Beogradu, Zagrebu in drugih večjih mestih z močno razvitim mestnim prometom prav tako mislijo na take možnosti. Takšna praksa bi bila koristna tudi za manjša mesta in manjša

prometna podjetja, kajti izdatki za osebne dohodke sprevodnikov so precej visoki. Izkušnje sovjetskih mest in mest po drugih deželah lahko koristno uporabimo pri uvajanju tega koristnega in gospodarsko zelo pomembnega načela v organiziranju mestnega prometa.

Papirnata moda na pohodu

Oddeleke za perilo in obleke ameriških veleblagovnic preplavlja papir: bikinke, ročne obleke izdelujejo iz papirja. Tansko leto, ko so se pojavili prvi papirnati modeli na tržišču, so dosegli trgovci z njimi promet za 3,5 milijona dolarjev. Vse kaže, da bo letos promet narasel štirikratno. Blago za papirnato obleko sestoji iz 93 odstotkov celuloze in sedmih odstotkov najlona. Zadnji krik papirnate mode je papirnata moška obleka, ki stane 12 dolarjev.

Papirnati val v modi se je pričel leta 1964, ko je nekata tovarna damskega perila po-

KDO JE PODNAREDNIK JOHAN?

NEREŠENA PARTIZANSKA UGANKA

Johanov prihod v enoto je bil za Mališa še posebno veselje, ker sta se urno spoprijateljila in sta vedno ticala skupaj, kadar s imeli odmor. Igrala sta se kot prava otroka in se sino veselila ob ponovnem srečanju.

Vsi, ki so videli Johana v nemški uniformi, so bili radovedni, kaj ga je prisililo, da je zapustil nemško armado in prešel k partizanom. Radovednost in nezaupljivost partizanov sta bili očitni in vedno prisotni, kar je opazil tudi Johan.

Komaj čakam, da se prične prvi boj in da pokažem, da sem se resnično odločil za boj proti tistim, ki so okupirali to prelepo deželo in ta narod, je dejal Johan ob neki priliki partizanu Jablanu — Zivjenu Mijatoviču.

Zivjini se ni mogel vzdržati, da ga ne bi vprašal, kaj ga je naglano, da se je pridružil partizanom. Vprašal ga je to, čeprav to ni bilo v navadi in ne dovoljeno že zaradi stroge konspiracije, zvez in drugega.

»Povedal sem že tovarišem v Prokuplju in komandantu, čeprav sem komaj našel primerne besede, je dejal Johan. »Ne bi rad kar tja v tri dni padel na vzhodnem bojišču in se boril proti Rusom. Že moji trije bratje so morali na vzhodno bojišče.«

Jablan je še kar naprej z nezaupanjem poslušal Johanova pojasnila, prizadevajoč si, da bi tako ali drugače razumel dejstvo, da se Johan resnično hoče bojevati proti Nemcem. Potem pa je pomislil: kako se moremo mi boriti proti Srbom, ki so pri četnikih? In v tem je skušal dobiti ključ za odgovor na vprašanje, ki ga je tako vznemirjalo.

Vse to pa ga ni prav nič motilo, da se ne bi sprijateljil z Johanom in to prav v neki bitki, v kateri je bil Johan mitraljezec, Jablan pa njegov pomočnik. To je bila bitka na Pasjaču oktobra meseca, in nekaj dni po osvoboditvi Prokuplja.

Topliška enota, ki je bila okrepjena z eno četo kuka-viške enote, je osvobodila Prokuplje 9. oktobra 1941. Prokuplje je bilo mestece z deset tisoč ljudmi in središče Toplice. Oddaljeno je kakšnih trideset kilometrov od Niša, zato je osvoboditev tega mesta močno vplivala na nadaljnje širjenje partizanskega gibanja v tem delu Srbije med Jastrebcem, Kopaonikom in Pasjaču.

Napad so izvedli od dveh zjutraj iz treh smeri, sam boj pa je trajal komaj eno uro. Ubilih je bilo kakšnih deset častnikov in orožnikov, ujetih pa blizu sto. Zaplenili smo težki puškomitraljez, 80 pušk, veliko količino municije, bomb, sanitetnega materiala. Iz zaporov smo spustili 20 pripornikov.

Padec Prokuplja je bil hud udarec za četništvo v Toplici, kajt ravno nekaj dni prej so to mesto in še nekatera manjša mesta v Toplici dobili četniki od Nemcev v upravo, in Toplica je pričela predstavljati nekakšno oblast. V mestu je ostalo tudi nekaj malega nemškega vojaštva. Ujete ga okrajnega glavarja in še nekaj drugih uradnikov smo zamenjali za skupino partijskih voditeljev iz Toplice, ki je ob vračanju iz Niša padla v četniško zasedo pri vasi Zitoradje.

Partizani so z osvojitvijo Prokuplja ponovno pokazali, kdo se bori proti okupatorju in kdo mu hlačeje. Po razgovoru s Prokupljanci so se partizani umaknili proti Vidovači. V tem boju je sodeloval tudi Johan in se prav hrabro boril, čeprav ni imel veliko priložnosti, ker je bil boj kratek.

Johan v zasedi Vznejevoljeni Kosta Pečanec, četniški vodja, ki mu je pripadala Toplica, in človek, ki je v prvi svetovni vojni odigral zelo sumljivo vlogo v uporah nad 15.000 ljudi tega področja, je ponovno stal v navzkrižju z narodnimi koristmi: sklenil je, da dokončno obručna z rečicami. Razglasil je splošno mobilizacijo in zbiranje četniških enot v Toplici. Zato se je v dnevi od 9. do 12. oktobra zbralo 3000 ljudi, največ mobiliziranih kmetov.

Partizani so bili o pravem času obveščeni o Pečančevih nakanih. Namesto da bi počakali na napad četnikov, so se odločili, da oni sami nepričakovano napadejo četnike in jih razbijajo. Zato je neka skupina jastrebske enote dobila nalogo, da utajne »živi jezika« oziroma nekega četnika in od njega izvleče vse Pečančeve nakane in akcije. V tej skupini sta bila tudi Johan in Jablan, vodil pa jo je Ratko Pavlovič Čičko.

Skupina se je malo predtem spopadla s četniki v vasi Beli kamen, Četniki so se umikali proti Jovjnim livadam in dalje proti Pasjaču. Nepristano je deželavo in pričelo je tudi smeti in vrzeme je postalo hladno in zojerno. Plundra je ovirala gibanje, obutev iz nestrojjenega usnja pa je vpljala vodo kot goba.

Na vzpetini pred vasio so opazili, kako se neka skupina spušta s svetilkami. Zasišlo se je šepetanje, kar je partizanom omogočilo oceniti, kdo jim prihaja naproti. Tih so se razdelili na eno in drugo stran poti in počakali, da so nočni potniki prišli v zasedo.

— Sloj, kdo gre? je zavpil Čičko in že skočil pred skupino prestrašenih četnikov.

— Hah! se je zasišlo z druge strani Johanovo povelje. Četniki so bili dvakrat bolj presenečeni, še posebno jih je zmešalo nemško povelje. Brez besede so vzdignili roke in se predali. S temi svestnikarji so se Čičko in njegovi tovariši vrnili v enoto in kmalu so točno zvedeli za vse Pečančeve nakane, za razmetitve četniških enot, za čas napada in še za vse druge stvari, od katerih je močno odvisen uspeh kakšne akcije.

Valvasor o gradovih v dolini Krke

STARI GRAD

Lega in rodovitnost graščine Stari grad. Nekdanji lastniki gradu. Gospodje Obritschen. Erazem Obritschen razdere zaroko, ki jo je v mladostniosti sklenil. Pade v neki bitki s Turki. Stari grad preide v roke gospoda Jerneja Valvasorja. Današnji lastnik gradu.

Grad Altenburg (po kranjsko Stari grad) stoji v Dolenjski četrti, miljo od Novega mesta in osem milj od glavnega mesta Ljubljane. Grad stoji na precejšnji vzpetini. Je prav trdnja grajen in vsaj pridoma skozi dvoje velikih vrat. Vinograd, ki je v tasi zasajen, je vse hvale vreden, sadje, ki ga v gralski okolici rodijo drevesa, okusno, roka Krka, ki šumi četr ure od gradu, pa navdse cenjena.

Grad je bil po pričevanju Schönleba nekoč rodna hiša znamenitih grofov Starograjskih in isti avtor tudi omenja, da je Jurij grof Starograjski l. 1430 poročil neko vdovo iz družine Turjačanov. Od omenjenega grofa Jurija je graščina prešla na gospode Obritschen. Tu se je med drugim zgodilo tudi tole: gospod Erazem Obritschen se je v mladostniosti pod določeno kazenjo zavezal in obljubil, da bo poročil hčer gospoda Ivana Scharpfa, ko pa je postal polnoleten, je to svojo obljubo preložil in kralj Maksimilijan ga je leta 1508 odvezal od sleher-

bo priglasil le najsposobnejši gradbenik. Tu se ne sme prav nič tvegati, ker gre za dejansko dragocen spomenik, ki ima poseben pomen tudi za prihodnje turistično gospodarstvo.

Strokovnjaki, posebno pa arheologi, ne skrivajo zadovoljstva, da bo problem Trajanove plošče rešen na tak način. Dosegli so, kar je najvažnejše: »Trajanova plošča bo še dalje kašipot brodnikom. SL. SIMIČ

Z domačih vitov

Z AMERIŠKO FLOTO ...

Člani ribiške družine so prevzeli nalogo, da počistijo Rinžo. Delo pa ni ni ni šlo naprej, Rinža je še kar naprej umazana. Pa vpraša občan člana ribiške družine:

»Pa boste naročili za izvajanje del na Rinži kako floto?»

»Saj smo jo že, ameriškansko iz Sredozemlja! je odgovoril ribič.

»Pa še Velega Joša, da bo skupaj z ameriško floto dvignil oso umazano iz Rinže! ga je teptal občan.

»Čakamo na uslužbenca DINOSA!«

Pride v Oslinico turist in vpraša neko žensko:

»Kako se imate v Oslinici?»

»Čakamo, da pride uslužbenec DINOSA iz Kocinja, da bo odpeljal v svoje skladišče še tri moše, ki jih imamo v Oslinici.«

otroška konfekcija športne hlače ženske kopalke

Južranjka
KONFEKCIJA • SEVNICA

— Najlepša dota! Naučil sem ga varčevati in ceniti denar! Že zdaj ima hranilnik pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

Hranilnik za vašega otroka lahko dobite vsak čas tudi pri vseh poslovnih enotah Dolenjske banke in hranilnice, ki so

v KRŠKEM, METLIKI in TREBNJEM

Hranilno knjižico lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

Zašno darilo

Ko obišče Frank Moll iz mesta Altesher-lyja, je prejel nemalno darilo: kos zemlje za svojo dolžino. Tako se mu je oddolžila za dolgoletno zadrževanje. Frank Moll v namreč čuvaj pokopališča sem srečen, si je mislil, ker leži parcela, ki je danovani, prav

labod

Najkvalitetnejše moške in otroške srajce v modernih deseni in krojih!

TOVARNA PERILA NOVO MESTO

na kopalnici, na katerem sem imel toliko leta.

ljubna soba

Nova ljubna soba ni zapustil svojih gostov. Vsega je bilo dovolj. Radovali so se, da bi bil ljubna soba tako navdušen nad ljubno sobo. Zadeva poslušalca, da se izvede, da je bil ljubna soba v sedmih dneh. Dva dni je bilo namreč štirikratno.

Vite pri Dolenjski Banki in Hranilnici v Novem mestu ter vseh poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

NE V DOMOV BREZ PRAVILNEGA

Superavtomatske PRALNE STROJE in HLADILNIKE prodaja

Zoppas

po najnižjih cenah

JUGOTEHNIKA, Ljubljana
Pod trančo 2 - pri Čevljarskem mostu - telefon 23-881 do 23-884

- ZOPPAS superavtomatski pralni stroj model 570: 75.000 LIT in 940 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 130 litrov: 30.500 LIT in 460 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 160 litrov: 42.200 LIT in 570 Ndin

JAMSTVO za pralne stroje: eno leto, za hladilnike pet let! - Dobava takoj! - Zahtevajte pojasnila! - Pišite nam! - Obiščite nas!

PRIPOROČA SE: **JUGOTEHNIKA** LJUBLJANA, Pod trančo 2 telefon 23-881 do 25-884

„O pravem času...“

Naša stalna naročnica Ana Kragl iz Brezice 107 pri Brežicah je ena izmed srečnih dobitnikov drugega nagradnega žrebanja podjetja Koteks-Tobus. Dobila je drugo nagrado: motorno kosilnico BCS v vrednosti 870.000 S dinarjev.

To je že njen drugi zadetek na tem nagradnem natečaju.

»Je to vaša prva nagrada a oddane kože?«

»Odrte kože že precej časa skoraj redno oddajam odkupni postaji Koteks-Tobus v Brežicah. Pred leti sem že zadela manjši dobiček, dve brisači. To pa je tudi vse.«

»Ste kaj pomišljali, da boste tokrat med srečnimi dobitniki velikega nagradnega natečaja?«

»Seveda, decembra, ko sem

Srečna dobitnica s poslovojem odkupne postaje Koteks-Tobus v Brežicah

kožo oddala, že, kasneje pa sem na vse skupaj skoraj pozabila. Teden dni pred žrebanjem me je na to opozoril sin.«

»Boste kosilnico sami uporabljali ali jo boste prodali?«

»Po vsej verjetnosti jo bom kar prodala. Sem namreč sama, ker mi je mož umrl, pa

tudi za naš majhen travnik se je ne splača imeti, denar pa tako in tako potrebujem.«

»Berete Dolenjski list?«

»Seveda, saj sem že precej časa stalna naročnica! List mi je zelo všeč, ker vedno prinaša kaj novega iz naših krajev.«

—jk

Delovnim ljudem omogočimo oddih!

Skoraj vse brežiške delovne organizacije bodo izplačevale nadomestila za K-15 v višini od 12.000 do 20.000 S din. Razen tega bodo nudili tistim, ki bodo izkoristili dopust za oddih razne olajšave. Pravilnike, ki so jih sprejeli v mnogih delovnih organizacijah, so letos dopolnili in odstranili lanske letne pomanjkljivosti. Razprave, ki so izredno živahne, so v teku. Nekatera podjetja ne bodo mogla izplačati nadomestila, ker niso ustvarila sredstev sklada skupne porabe v letu 1966, razen morda iz sredstev za osebne dohodke.

Brežiška počitniška skupnost v Savudriji deluje tretje leto. V delovnih kolektivih

je veliko zanimanje za letovanje v tej skupnosti, ki ima 110 ležišč, mnogo manj pa

AGRARIA: 200.000 Sdin za letovanje otrok

Kmetijsko in trgovsko podjetje AGRARIA (prej kmetijska zadruga Brežice) je namenilo 200.000 Sdin za letovanje otrok zaposlenih delavcev v brežiški počitniški skupnosti v Savudriji. 19 otrokom so dali po 10.000 Sdin, nekaterim pa po 4000 Sdin, pod pogojem, da sami prispevajo razliko. Nadomestil za K-15 zaenkrat še niso izplačali.

med prosvetnimi delavci, čeprav imajo tam svoje vikend hišice. Stališče občinskega sindikalnega sveta je, da mora vsaka delovna organizacija omogočiti zaposlenim letovanje ob morju ali v planinah, tudi tistim, ki imajo nizke osebne dohodke. Delitev sredstev po načelu vsesem enakosti tega prav gotovo ne bo uresničila!

Vendar ugotovljamo, da se vsako leto povečuje število zaposlenih, ki letujejo organizirano. Tako je samo v Savudriji letovalo predlanskim 450 otrok, lani pa že 633. Sodimo, da reforma večine zaposlenih ne bo prizadela, da ne bi mogli letovati.

IVAN ŽIVIC

Nesebična pomoč arabskim narodom

Tovarna celuloze in papirja je dala 3,5 milijona Sdin oziroma celodnevni zaslužek

V krški občini še vedno zbirajo pomoč žrtvam imperialistične agresije. Večina podjetij je že dobila in tudi nakazala določene vsote denarja. Enodnevni zaslužek so namenili: kolektiv Papirkon-

fekcije Krško; delavci, zaposleni pri družbenopolitičnih organizacijah ter Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško. Poldnevni zaslužek so namenili: Rudnik Senovo, občinska skupščina Krško, Občinsko sodišče in sindikalna podružnica gostincev »Sretniča. Ostala podjetja so dala: Gradbeno podjetje »Sava« 2000 Ndin, predsedstvo občinskega sindikalnega sveta 500 Ndin, AGROKOMBINAT Krško 3833 Ndin, sindikalna podružnica bančnih uslužbencev Krško 680,64 Ndin in Tovarna čokolade in peciva IMPERIAL 1000 Ndin. V nekaterih podjetjih: KOVINARSKA, Splošno obrtno podjetje, ELEKTRO in Elektranra Brestanica se še niso odločili koliko bodo prispevali. Člani ZB in sindikata so obiskali vse delovne kolektive v občini in se z njimi pogovorili o pomoči.

Zbiranje pomoči pri kmetih in obrtnikih je koordinacijski odbor prepustil krajevnim organizacijam SZDL. Ti so šele prejšnji teden dobili bloke, zato še nimajo kakih določenih podatkov.

URADNI DNEVI NA OBČINI IN NA SODIŠČU

Uprava občinske skupščine v Krškem bo imela odslej z občinskim sodiščem in socialnim zavarovanjem skupne dneve za sprejem strank. To sta torek in petek. Ob torkih so uradne ure od 6.30 do 16.30, ob petkih pa od 6.30 do 14.00. Sprejemna pisarna na občini je na razpolago strankam vsak dan.

Tri sobote v mesecu bodo imeli uslužbenci občinske uprave proste, četrti pa bodo delali. Takšen je bil sklep delavskega kolektiva.

ELEKTROTEHNA v Krškem spet znižala cene

Prodajalna ELEKTROTEHNA v Krškem je te dni spet znižala prodajne cene: sekretarskim telefonskim aparatom, stikalom ZNS, stopniškim avtomatom, zaščitnim avtomatom, stropnim in stenskim armaturam ter kuhalnikom na dve plošči — za okoli 45 odstotkov.

Prodajalna ima že na zalogi: oljne peči »kontakt« (7500 kalorij), EMO (5000 kalorij), italijanske »queen« (10.000 kalorij) in plinske peči na butan. Na zalogi so tudi električne mesoreznice, ekspres za kuhanje kave ter dolgo pričakovani »figaro« kodranec las. Prodajalna ima prav tako veliko izbrano električnih kavčnih mlinčkov in mikserjev.

Obiščite ELEKTROTEHNO v Krškem in se prepričajte o veliki izbiri!

Turbina v TE je popravljena

Po 10-dnevnem zastoju so prejšnji teden v brestaniški elektrarni popravili okvaro, ki je nastala na turbini. Sedaj bodo lahko delali s polno zmogljivostjo. V tem času, ko je vodna gladina rek in akumulacijskih jezer nizka, hidroelektrarne ne morejo delati z vso zmogljivostjo. Zato v termoelektrarnah znatno povečajo proizvodnjo električne energije.

Spomenik v Koprivnici

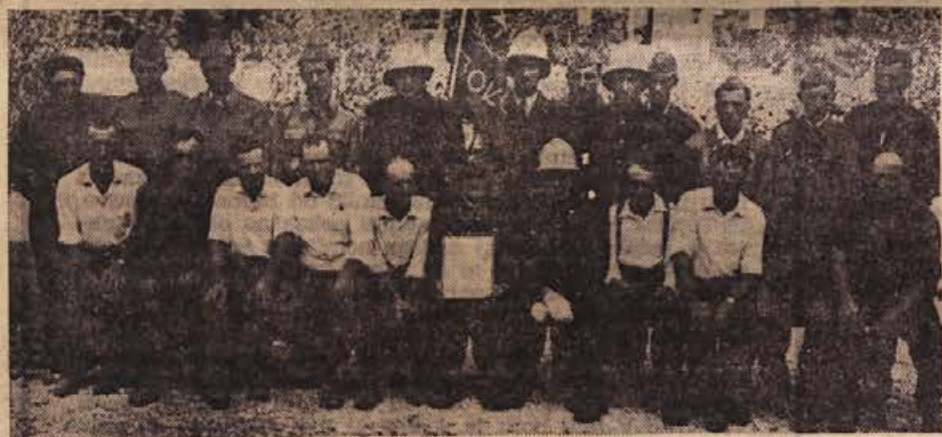
V Koprivnici se bodo 6. avgusta sestali člani krajevne organizacije ZB Senovo in člani občinskega združenja ZB Krško. Razpravljali bodo o gradnji spomenika, ki ga nameravajo postaviti v spomin padlih borcev in drugih žrtev fašizma. V tem kraju je padlo precej borcev Kozjanskega odreda in drugih enot. Razen tega je dosti prebivalcev tega kraja umrlo v raznih taboriščih, nekaj pa so jih Nemci obesili v strašnem pokolu na Frankolovem.

Še ena gostilna v Krškem

Pred dnevi je na Gubčevi cesti v Krškem odprl Alojz Ščinkovec novo, sodobno urejeno gostilno. Kot kaže, je gostinstvo v Krškem zelo donosno, saj je v zadnjem času začelo poslovati več gostiln in vinotočev. V samem mestu je sedaj že 10 gostinskih lokalov.

Jeseni strelska tekmovanja

Pionirski strelski krožki iz krške občine se bodo jeseni srečali na tekmovanju v počastitev 25-letnice ustanovitve pionirske organizacije. Med soboj se bodo pomerile ekipa s Senovega, Brestanice, Krškega, Vidma, Leskoveca in Izole.

GASILSKA CETA GLOBOKO — V Globokem so 23. julija slavili 40-letnico gasilskega društva in ob tej priložnosti razvili tudi nov gasilski prapor. Pokrovitelj prireditve je bil Rudnik Globoko, ki je prispeval nekaj denarja za prapor in daroval trak. En trak so dali tudi lovci. Preostali denar so zbrali prebivalci Globekega ter organizacije in društva. Na proslavi so čestitali gasilcem, ki so člani društva že od ustanovitve, predsedniku tov. Leopoldu Cvetku pa so podelili diplomu. Na sliki so člani društva z novim praporom (Foto: Martin Zupančič)

NOVO V BREŽICAH

NA PADALSKI FESTIVAL V PORTOROŽU od 19. do 29. avgusta bodo prevažali izletnike avtobusi podjetja SAP. Prijave za obisk festivala zbira turistična poslovalnica v Brežicah.

V AVGUSTU JE RAZPISAN TUDI IZLET V TRST. Potovanje bo trajalo en dan. Udeleženci si bodo med drugim ogledali dvorec Miramare in njegove zanimivosti.

RESTAVRACIJO NA GRIGU bodo preurejali in dograjevali še do konca avgusta. Septembra bo spet odprla vrata gostom. Sprejela jih bo lahko veliko več kot doslej in jim nudila ugodnejše počitje. Ob otvoritvi jo bodo najbrž tudi preimenovali, saj je na Čatežu še dvoje gostilniš z imenom GRIG.

V PONEDELJEK ZJUTRAJ je odpotovala v Savudrijo še peta skupina Brežičanov. Tam bodo preživeli deset dni prijetnega dopusta. Tisti, ki se vračajo, so bili do se-

daj z oskrbo in ureditvijo v Počitniški skupnosti zelo zadovoljni.

V POSAVSKEM MUZEJU imajo v poletnih mesecih veliko obiskovalcev. Letos se je povečalo število tujcev. Nad 2.000 domačin in tujih ljudi si ogleda muzejsko bogastvo v enem mesecu.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v Brežiški porodnišnici rodile: Anastazija Santolič iz Male Rakovice — dečka, Ana Puc iz Lončarjevega dola — Ivana, Nevenka Zerko iz Marije Gorice — dekle, Marija Bertole iz Malega vrha — dečka, Stjepica Antončič iz Rakovice — dekle, Anica Škiljan iz Cerja — Dražena, Marija Logar iz Loga — Andrejo, Anđelka Starčević iz Bresine — Zeljka, Marija Zupan iz Skopje — dečka, Anica Petrič iz Dvora — dečka, Kristina Bogovič iz Les — dečka, Ivka Miholič iz Dola — Dražena, Marija Božič iz Brežic — dečka, Marija Juraj iz Samobora — Miroslava, Ivana Suhodolčan iz Pečja — dečka, Zinka Šuban iz Smarčnega — dekle.

Šolarji iz Pišec gredo na morje

S pišečke osnovne šole bo letovalo ob morju 18 otrok iz revnih družin. Prosvetni delavci so izbrali tiste, ki so potrebni okrevanja iz zdravstvenih razlogov in ki sami ne morejo kriti stroškov za počitnice v Savudriji.

Marsikdo bi se začudil, ko bi slišal, da je starše teh otrok treba kar precej pričevati, da pristanejo na njihov odhod na morje. Prosvetni delavci so se zelo potrudili in če je bilo treba, so šli od hiše do hiše. Otrokom, ki bodo letovali v Savudriji, bo Rdeči križ oskrbel najnujnejšo obleko, če bo to potrebno.

Otroško letovanje v Podbočju

30. julija je zaključila desetdnevno letovanje ob Krki prva izmena otrok v Podbočju, ki ga je organizirala kot že več let zaporedoma občinska ZPM pod vodstvom agilne in požrtvovalne predsednice tov. Rezi Pirčeve.

Prva izmena letovanja se je pričela dne 20. julija z udeležbo otrok na zboru pionirjev »Kluba Sutjeska« na Rogu, kjer so pionirji svečano proslavili 25. obletnico ustanovitve pionirske organizacije.

V tej izmeni je letovalo 33 otrok iz Velikega Podloga, vasice sredi Krškega polja. Nekaj otrok je bilo tudi iz matične šole Leskovec, ki so pridno sodelovali in pomagali. V naslednjih dveh izmenah bo brezplačno letovalo po 40 otrok iz Leskoveca in Krškega.

Iz dnevnega reda dela sedanjice izmene je razvidno, da so otroci pod vodstvom treh predanih učiteljic, tov. Zdenke Žičkar, ki je bila odlična vodja letovanja, Verice Svab in Jelke Terselič ter dveh tovarišev študentov zjutraj pridno letovadili, se nato dvakrat dnevno sončili in kopali. Lepo vreme, čista Krka in lepo Podbočje, so nudili otrokom

vse, kar potrebujejo za oddih in telesni razvoj. Tudi na vzgojo vodilci niso pozabili. Pridno so vadili v petju, učili lepe deklamacije in prizore. Zvečer so se zbrali ob televiziskem sprejemniku, pa tudi šahirali so pridno. Sonce in gibanje je malčke utrudilo, da so ob zapovedani 21. uri trdno spali.

Hrana je bila vseskozi odlična. Kuhali sta jo dve pridni članici DPM Veliki Podlog, ravnatelj matične šole, tov. Ciril Plut, pa je pripeljal sadje. Agrokombinat Krško je po njegovem prizadevanju otrokom daroval 24 gajbic sočnih rdečih breskev. Ostalo hrano so dobavljali člani DPM, ki so jo zbrali v Vel. Podlogu. Tudi denarna sredstva so zbrali v glavnem sami. Patronat nad podružnično šolo Veliki Podlog ima »Kovinarska« v Krškem. Ta je primaknila za letovanje 300 Ndin, marljivi člani DPM pa so s petkrat uprizorjeno igro »Deček z dvema imenoma« zaslužili 1.300 Ndin. Starši so prispevali 300 Ndin, krajevne organizacije pa so darovale po 50 Ndin. Vodja letovanja je tako razpolagal z 2.100 Ndin.

Za zaključek so otroci 29. julija priredili zvečer ob tabornem ognju lepo in prigrizno proslavo, ki so se je razen nekaterih staršev otrok in občanov iz Podbočja udeležili še gostje. Otroci so veselo zapeli, deklamirali in peli. Posebno prigrizno je zapela mala Olgica, ki pravi, da bi najraje ostala kar v Podbočju, čeprav jo je skrbna mamička skoraj vsak dan obiskovala.

Otroci iz Velikega Podloga so vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da so tako lepo in uspešno letovali, iz srca hvaležni! Ne bodo pozabili pridnih ljudi, ki so jim nudili de-

setdnevno brezskrbno bivanje ob zeleni Krki. Zavedajo pa se tudi, da so člani skupnosti našega ljudstva, ki skrbi za naš mladi rod, da bo priden, pošten in vzgojen.

O. M.

1,769.585 Ndin za socialno pomoč

Za socialno ogrožene občane je služba socialnega varstva v krški občini izdala lani 1.769.585 Ndin, od tega za splošno varstvo 684.940 Ndin, za zdravstveno varstvo 209.410 Ndin, za varstvo borcev 203.390 Ndin in za varstvo vojaških vojnih invalidov 671.830 Ndin. Denar za omenjene izdatke so črpali iz občinskega proračuna in skladov, edino pomoč vojnim invalidom je prihajala iz zveznega proračuna.

DROBNE S SENOVEGA

MESNICA V JUZNEM DELU Senovega je še vedno zaprta. Najprej so rekli, da bo zaradi obnove ljanja zaprta samo en mesec, a zdaj pa pravijo, da bo še dva. Ker prodajajo meso samo v eni mesnici, bi morali vsaj tu namestiti dva mesarja, da ljudje ne bi predošlo čakali v vrstah.

VASČANI VELIKEGA KAMNA bodo s prostovoljnimi delom pomagali zgraditi vodovod od Mrčinskih sel (naselja Šivje). Zajeli bodo toliko vode, da bo dovolj za Veliki Kamen, Veliki Dol in okolico.

POLDNEVNI ZASLUŽEK so prispevali senovski rudarji za pomoč arabskim državam. Denarja ni dalo 60 rudarjev, ki so zato povedali vrzoke. Večina teh šivi v slabih razmerah.

S PROSTOVOLJNIM DELOM gradijo vasčani Brestja novo cesto. Denar jo prispevala občinska skupščina, material pa dobijo od rudnika.

BREŽIŠKE VESTI

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Nadomešča:

Karel Kolman

Ker sta te dni predsednik in podpredsednik sevniške občinske skupščine na letnem oddihu, ju začasno nadomešča Karel Kolman, odbornik iz Smarja. V nujnih primerih se lahko zglasite kar pri njem.

V Sevnici okoli 800 motornih vozil

Letos so v sevniški občini registrirali 145 motornih vozil. Tako je v tej občini zdaj registriranih blizu 800 motorjev in avtomobilov.

Vozniški izpit je letos opravljalo 138 kandidatov, napravilo pa ga je samo 85. Opaziti je, da so kandidati slabo pripravljani in morajo izpite delati ponovno.

Največ v Italijo in Nemčijo

Na odseku za notranje zadeve v Sevnici so letos izdali posameznikom že 731 potnih listov, 317 Sevnčanov pa je potovalo na skupinske potne liste. Občani potujejo kot izletniki največ v Italijo in Avstrijo, na delo pa v Nemčijo, Francijo in Švico. Potni listi in vizumi veljajo dve leti, in to za večkratno potovanje.

Dogovor je treba uresničiti!

Če delovne organizacije ne bodo prispevale za šole druge stopnje, bo treba katero izmed šol celo zapreti — Sevniška občinska skupščina je zato zadalžila odbornike, naj vplivajo na delovne organizacije, ki nočejo spoštovati dogovora

Sevniška občina je v proračunu zagotovila za šolstvo druge stopnje 30 milijonov Sdin, 27 milijonov pa naj bi po dogovoru in pogodbah prispevale njene delovne organizacije. Toda ta dogovor letos

prepočasno uresničujejo. Več podjetij: Metalna iz Krmelja, Komunalno obrtno podjetje, Kmetijski kombinat in Kovinsko podjetje do sredine leta pogodb sploh še ni hotelo podpisati, nekatere gospodarske organizacije pa niso pristale na dogovorjen odstotek od bruto osebnih dohodkov. Med slednjimi je tudi LISCA, ki je kljub dobremu položaju v primerjavi z drugimi, pripravljena prispevati le slabega pol odstotka.

Ker so podobne razmere tudi v drugih slovenskih občinah, je izvršni svet sklenil izpeljati dogovor, saj za letos zakonsko teh stvari ni mogoče več urediti. Bilo je celo predlagano, da bi zaprli krško srednjo tehnično šolo, če ne bo denarja. To pa bi bil zelo hud udarec za posavsko področje, kjer ima mladina že tako malo možnosti za nadaljnje šolanje. Če ne bo pridobila izobrazbe, pa bo pot do zaposlitve še težja!

Bo potrebno dovoljenje tudi od podjetja?

V zadnjih treh letih se je v sevniški občini število ljudi, ki imajo dovoljenje za opravljanje dopolnilne obrti, skoraj potrojilo. Ker uslužnostne obrti v občini primanjkuje, je dopolnilna obrt zelo pomembna. Pojavila pa so se nekatera nesporazmerja: medtem ko so za redno obrt zelo ostri pogoji glede usposobljenosti, pri dopolnilni obrti ni tako strogo, to pa

rednim obrtnikom seveda ni po volji. Ko je občinska skupščina pred kratkim o tem razpravljala in sklenila uvesti več reda, je bilo ob tem tudi predlagano, da bi v bodoče ljudje, ki želijo opravljati dopolnilno obrt, dobili dovoljenje tudi od podjetja, kjer so zaposleni. Dopolnilna obrt nedvomno vpliva tudi na delovno storilnost v rednem delovnem

Na učence ne vpliva samo šola!

Razred je izdelalo 90,9 odstotka učencev, kar je za 1,7 odst. več kot lani — V osmem razredu je končalo šolsko obveznost 55,9 odst. učencev, s čimer se še vedno ni mogoče sprijazniti

Najprej nekaj podatkov: v minulém šolskem letu se je število učencev zmanjšalo za 55, v samostojnih oddelkih se je šolalo 2336 učencev, v kombiniranih pa 380. Če ne bi

175 učencev zbolelo za nalezljivo zlatenico, bi bil šolski obisk še boljši kot je bil. Od 109 šolnikov jih 19 izredno študira, tako da se bo v bodoče kvalifikacijski sestav še izboljšal. V številkah izraženi učni uspeh je občutno boljši, zmanjšalo se je število ponavljalcev, učno obveznost pa konča v osmem razredu še vedno premalo otrok.

In kaj pravi o tem pedagoški svetovalec Jože Petančič?

»Z napredkom smo lahko zadovoljni. razen tega pa uresničujemo program organizacijskih sprememb, ki smo ga sprejeli pred nekaj leti. S številom učencev, ki pridejo do osmega razreda, še zdaleč ne smemo biti zadovoljni! Resda bi morali učitelji bolj kot doslej zbuditi v učencih

zanimanje za šolsko delo, vendar osamljeni ne bodo dosegli željenega uspeha. V bodoče se bo treba čvrsteje povezati s starši, več osebnega stika bo potrebno z okoljem, v katerem mladi ljudje živijo in se vzgajajo.»

Zanimivosti iz Loke in Krmelja

Ivan Dokler, oskrbovavec v Domu počitka v Loki, se je 21. julija javil celjski transfuzijski postaji, ki je nujno potrebovala kri njegove skupine. Dokler je tega dne že dvajsetič daroval kri, v septembru pa mu bodo za to dali diplomo.

Loka: Dom urejajo
Člani prosvetnega društva Primož Trubar v Loki so 23. julija prekrili streho na prosvetnem domu. Urejevanje še ni končano, na delo pa bodo povabili tudi druga društva.

LOKA: načrti za vodovod so pripravljani

Krajevna skupnost v Loki je dobila v posest nekdanje sejmšče, ki je predvideno za zazidavo. Privlabil so se že štirje zasebniki, ki bi radi zidali hiše. Ojcači bodo morali vodovod, katerega rezervoar leži prenizko. Zajetje novega vodovoda bo v izviri, ki je od Loke oddaljen 1 km. Načrti za vodovod so pripravljani in jih mora odobriti še občinska skupščina.

S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

Št. 31 (1906) *

Zdaj prodajo še toplo iz peči!

Polletni obračuni kažejo vse večje dolgove med podjetji

Lani je opekarni v Prelesju, ki spada v mirenko Gradbeno podjetje, ostala velika količina neprodane opeke. Ko pa so ceno delno zmanjšali, so v letošnji sezoni prodali vse zalogo, trenutno pa gre vse sproti, takorekoč še vroče. Zdaj bi lahko prodali še več opeke, vendar so jo letos začeli prekasno peči,

ker je bila pomlad deževna in neprimerna za to delo. Čeprav je imela opekarna ob polletju nekaj izgube, je polletni obračun celotnega podjetja pokazal nekaj prebitka, vendar manjšega kot lani v istem času.

Hude težave so z neplačalnimi računi. Obračun je pokazal, da podjetju drugi dol-

gujejo kar 45 milijonov Sdin, kar je skoraj tretjina vrednosti celotne proizvodnje.

Podobno so povedali tudi v drugih trebanjskih podjetjih. Tamkajšnjemu komunalnemu podjetju so naročniki dolžni kar 70 milijonov Sdin! Po mnenju večine bi bilo treba pri tem nekaj ukreniti, saj je tolikšno zadolževanje negospodarno, zraven pa še meglj podoba o gospodarjenju posameznih gospodarskih organizacij in ne loči dobre od slabih.

Mladini zmanjkuje denarja

Občinski komite ZMS Trebnje je te dni zaprosil druge družbenopolitične organizacije, naj mu pomagajo prebroditi denarne težave, iz katerih se kar ne more izkupati. Za letošnje občinske skupščine odobrila mladini milijon starih dinarjev dotacije, vendar to ne bo zadostovalo za celoletno dejavnost predvsem zaradi tega, ker je bilo treba poravnati dolgove, ki jih je

organizacija imela še iz prejšnjih let.

Vodstvo Socialistične zveze meni, da je mladinska organizacija letos pokazala dovolj vneme in dejavnosti in da ji je zato treba pomagati. Iz prihrankov, ki jih je SZDL imela v prvem polletju, je sklenila dati mladini 4000 novih dinarjev. Ta znesek se lahko zmanjša, če Socialistična zveza letos ne bo dobila celoletne dotacije.

MIRNA:

vode primanjkuje

Letošnje sušno poletje je prizadelo marsikateri kraj, ki se le s težavo oskrbuje z vodo. Pred nekaj dnevi se je tudi mirenški vodovodni odbor odločil, da bo del noči vodovod zaprt, hkrati pa je pozval porabnike, naj v teh dneh varčujejo z vodo, da ne bo še večjih težav.

Kandidati za nove porotnike

Ker je treba zamenjati porotnike okrožnega sodišča v Novem mestu, ki jim je potekel mandat, je sodišče zaprosilo za nove ljudi tudi iz trebanjske občine. Družbenopolitične organizacije so predlagale naslednje občane: Antona Kreseta, Franca Tratarja, Albina Zorca, Lovra Planinška, Zalko Zibert, Anico Novak in Jožka Zupana. Izmed teh kandidatov bo sodišče izbralo pet porotnikov.

TREBELNO:

vročina prizadela celo divjad

Huda poletna vročina, ki je zadnje čase pri nas, ne prizanaša niti divjadi v gozdovih. Živali se pred njo zavlečejo v skrišališča, tako da jih je redko videti. Pred nekaj dnevi so na področju Trebelnega našli tri poginule srne, ki so bile močno okužene z ličinkami obada — z ogrci. Menijo, da so verjetno vzrok pogina prav te žuželke, ki so se v vročih poletnih dneh močno razmnožile.

Izdatki in dohodki — skoraj po planu

V prvi polovici letošnjega leta se je v trebanjsko občinsko blagajno nateklo 45,4 odstotka denarja, predvidenega za vse leto. V istem času je imel občinski proračun 336 milijonov S din izdatkov, kar znaša 48,5 odstotka letnih izdatkov. Ker je prvo polletje že ponavadi bolj sušno za proračun, kažeta obe številki, da je bil plan dobro zastavljen.

NE POZABITE:

od 1. januarja 1967 dalje sprejemajo in izplačujejo

VSE POŠTE V SLOVENIJI hranilne vloge na hranilne knjižice DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO!

MALI OGLAS,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prejere ga 130 tisoč gospodin, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

Še povečati vlogo krajevnih skupnosti!

Prav je, da v letu krajevnih skupnosti posvetimo jesensko sejo občinske konference problemom krajevne samouprave — področju, ki zadeva vsakega posameznika, se je glasil sklep izvršnega odbora občinske konference v torek, 25. julija.

Znova je bilo ugotovljeno, da je treba krajevnim skupnostim bolj pomagati, da bodo zaživele in naredile kar največ za dobro občanov!

Izvršni odbor je na torkovi seji obravnaval tudi zadnje zbornice volivcev, ki so imeli nalogo izbrati nova vodstva krajevnih skupnosti. Razen v Dobrničju in Velikem Gabru so bili ti zbori slabo obiskani, v Sentlovrencu, Veliki Loki, Svetinjah, Stefanu, na Mirni, v Račjem selu in na Čatežu pa sploh še niso bili sklicani. Na zbor v Trebnjem je prišlo premalo ljudi, kar se že dolgo ni zgodilo.

Da bi poživeli stike s krajevnimi organizacijami SZDL, je IO zadalžil posamezne člane, da bodo sodelovali s temi organizacijami in jim pomagali pri delu.

V LETU KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Za vodo in pota jih ni težko navdušiti

Kramljanje s Francem Finkom, predsednikom krajevnih skupnosti Dol. Nemška vas

Čeprav je imel kot kmetolec tisto popoldne obilo dela, se je rad odzval vabilu za razgovor o delu njihove krajevnih skupnosti. Takole je povedal:

»Za nas, ki živimo v vasi, je delo krajevnih skupnosti največ vredno zato, ker le ona zmora pritegniti ljudi za skupne akcije. Za naplavo tekoče vode ali popravilo potov ljudi res ni težko navdušiti, saj gre za njihovo dobro.

Prav te dni delajo na Rinpovcu vodovod, ki bo napajal 13 domačij. Sami so že skopali jarko, KS pa jim je dala cement za napravo zajetja. V Dečji vasi je vaski vodnjak že dlje časa brez dovodnih žlebov in zato brez vode. Če bi tam nastal požar, ga ne bi mogli pogasiti. Naša KS je zato vaščanom namenila 70.000 S din in upa, da bodo te stvari čimprej uredili.

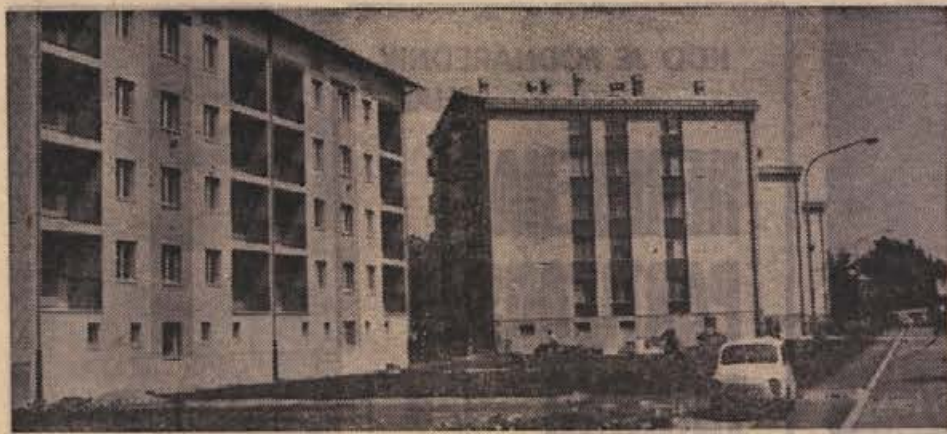
Težje bo v Rodinah. Vaski vodnjak je pokvarjen, ljudje bi imeli radi vodovod. Ker pa bo treba vodo zanj prečrpavati, bo vse skupaj dražje in zaenkrat ni dovolj denarja. KS je za letošnje dobila 520.000 S din, s tem pa je treba dokončati tudi kanalizacijo v Ponikvah in povečati pokopališče, ki je že precej pretesno.

»Krajevna skupnost zmora pritegniti ljudi k skupnemu, koristnemu delu!« je še enkrat dejal tovariš Franc Fink

Krajevna skupnost Dol. Nemška vas pa se ne ukvarja samo s poti in z vodovodi. Prav ona je tista, ki je sklicala zbor vaščanov, da bi uredili družinske razmere pri Florjancičevih. Skušala pa je urediti tudi precej drugih zadev.

TREBANJSKE NOVICE

Te dni bo vseljen 26-stanovanjski blok v Podgorski ulici, ki ga je zgradil za trg SGP Zidar Kočevje (na sliki levo). Tudi ostale stavbe na sliki so delo Zidarja, ki je Podgorsko ulico tudi asfaltiral. (Foto: Primec)

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM SGP »ZIDAR« V KOČEVJU

Kljub reformi imajo več dela

Manj gradenj in večja konkurenca nista prizadela »Zidarja« — Vedno več dela na Reki — Oskrba z gradbenim materialom boljša kot pred reformo — Pokazala se je potreba, da podjetja poslovno-tehnično sodelujejo — Kaj gradi »Zidar« v Kočevju?

Pred dnevi smo obiskali direktorja SGP Zidar v Kočevju Franca Bojca in se z njim pogovorili predvsem o vplivu gospodarske reforme na gradbeništvo in njihovo podjetje ter o letošnjih Zidarjevih gradnjah v Kočevju.

V: Kako je gospodarska reforma doslej vplivala na obseg gradenj in še posebno na celotni dohodek vašega podjetja?

O: Investicije v gradbene objekte upadajo, zato se je

na področju gradbeništva močno povečala konkurenca. Kljub temu bomo letos dosegli celotni dohodek kot lani. Na gradbiščih v Kočevju in Ljubljani sicer računamo, da bo vrednost del enaka lanski, na Reki pa bo celo večja.

Reka je namreč center in za gradbeništvo zanimiv. Tu smo prodrali predvsem, ker smo po cenah konkurenčni, delamo kvalitetno, razen tega pa se držimo rokov, saj v zadnjih petih letih nisimo zakasnili roka niti za en dan.

V: Kolikšen je vrednostni obseg del na posameznih gradbiščih?

O: Kočevje in Reka po 36 odstotkov ter Ljubljana 28 odstotkov.

V: Kakšna je po reformi oskrba z gradbenim materialom in kako ste preskrbljeni z obratnimi sredstvi?

O: Oskrba z gradbenim materialom je dobra. Pred reformo je bilo precej več težav. Tudi z obratnimi sredstvi v glavnem nimamo večjih težav. Malo težje je le s krediti za gradnjo stanovanj za trg, vendar se položaj tudi na tem področju izboljšuje.

V: Občutite po reformi potrebo po združevanju ali so

delovanju gradbenih podjetij?

O: Doslej je reforma prizadela predvsem manjša gradbena podjetja; za srednja, ki so ustrezno mehanizirana, pa je pokazala, da imajo bodočnost. Vendar se je pokazala potreba, da tudi srednja in večja podjetja poslovno-tehnično sodelujejo. Predvsem je sodelovanje potrebno zaradi skupne obdelave trga in nastopa na trgu. V Sloveniji sta že oblikovali dve taki poslovno-tehnični združenji, GIPOS in IMOS. V eno izmed teh se bomo vključili tudi mi. Vendar pa v teh združenjih samostojnost ni ogrožena.

V: Občane Kočevja bi verjetno zanimalo tudi, kaj gradite v Kočevju oziroma kaj ste letos v našem mestu že dogradili in kaj boste začeli graditi?

O: Na področju stanovanjske gradnje smo pravkar do konca dogradili 26-stanovanjski blok v Podgorski ulici, jeseni pa bomo v njegovi bližini dogradili še en tak blok. Če se lokacijski postopek ne bo zavlekel, bomo začeli avgusta graditi med Šeškovo in Kidričevo ulico 38-stanovanjski blok.

Februarja smo dokončali trakt B nove osnovne šole. Gradnja se je za nekaj mesecev zavlekla zaradi podjetja »Impol«, ki ni do roka opravilo svojih obveznosti. Pred kratkim smo začeli graditi trakt C nove osemletke. Dogradili smo tudi samopostrežno trgovino Trgoprometa v Kidričevi ulici. Do konca junaja bomo dogradili še lakirnico podjetja LJK, ki smo jo začeli graditi lansko jesen.

Podgorsko ulico v Kočevju bi morali asfaltirati še lani, a sta zgodnji sneg in mraz dela zavrla. Dokončana je bila lani 10. maja. Tudi kanalizacija na levem bregu Rinče je končana. Po pogodbi bi sicer morala biti dograjena lani, toda mraz in težki teren sta dela zavrla.

Razen teh del računamo v Kočevju še na nekatera druga.

»Za Kočevje smo prenziki...«

Pride kočevski občan v dolino Kolpe in se pri gostincih zanima, kako je kaj letos s turizmom. Tu je zvedel:

»Turisti se pripeljejo in postavijo svoje šotore ob Kolpi. Iz avtomobilov vzamejo konzerve, pohane piščance in drugo, ki nam pridejo le po steklenico piva ali dva deci kisle vode. Tako je z našim turizmom.«

»Od kod pa so ti turisti?« vpraša dalje občan.

»Iz Zagreba, Ljubljane, Reke in drugih krajev. Iz Kočevja jih pa ni, ker smo zanje prenziki,« je odvrnil gostinski delavec.

Zanimiva najdba v Podpreski

Znano je, da so imeli srednjeveški gradovi zasilne izhode tudi pod zemljo. Po njih so se reševali ljudje, če je utrdbo zavzel sovražnik. V 15. in 16. stoletju so bili najhujši sovražnik Turki, ki so večkrat vdrl na Slovensko ter ropali in zažigali.

V Podpreski pri Dragi so lani kopal jamo za apnenico. Odkrili so zasilni izhod, ki je obokan s kamenjem in pelje od sedanje šole do gozda nad vasjo. Domnevajo, da je stal v Podpreski v srednjem veku večji grad ali utrdba, ki je nudila zavetje ljudem pred sovražniki. Iz te utrdbe so zgradili zasilni izhod, ki so ga zdaj odkrili.

Ker je dolina Drage še bolj malo znana, bi bilo dobro, da bi si jo ogledali zgodovinarji in arheologi ter dali o njej svoje mnenje.

Kako je pri Gradbeniku?

Tudi pod prisilno upravo ni veliko boljše

27. julija se je v ribniškem podjetju GRADBENIK sestala sindikalna podružnica, obravnavala problematiko podjetja, ki je že nekaj mesecev pod prisilno upravo in predlagala, kako bi se podjetje izvleklo iz težav.

Letošnjega marca so v ribniškem podjetju GRADBENIK uvedli prisilno upravo, da bi mu odpravili nepravilnosti in ga postavili na trdne noge. Minilo je že več mesecev, v podjetju pa ni veliko boljše. Vodilni ljudje in delavci zapuščajo podjetje. Organizacija dela v podjetju je tam, kjer je bila pred prisilno upravo, to pa je tudi razlog za še vedno majhne prejemke. Ob prisilni upravi so hoteli vsaj deloma ugoditi kvalificiranim delavcem — zidarjem in tesarjem, da so jim povečali osebne dohodke. Temu so zamerili nekvalificirani delavci, ki niso nič več dobili.

Čeprav je podjetje na vrhu gradbene sezone, se ne more pohvaliti, da ima dela dovolj

ima ga komaj za sproti! Delavci govorijo, da se uprava premalo zanima za delo, njim pa očitajo, da premalo delajo. Slišati je tudi to, da se pridejo nekateri v podjetje samo odpočit.

Po uvedbi prisilne uprave so zaposleni nekaj časa prejeli 80-odstotne osebne dohodke. To je delavcem vzelo ve-

selje do dela, storilnost pa je občutno padla. Med prisilnim upraviteljem in kolektivom je bilo premajhno sodelovanje.

Na sestanku sindikalne podružnice je bilo slišati, da bodo marsikaj izboljšali. Podjetje bo poglobilo tudi sodelovanje s stanovansko komunalnim podjetjem.

Novi hiše brez elektrike

Letos je stanovanska gradnja v Ribnici dosti manj razgibana kot je bila lani, tako v družbenem kot v zasebnem sektorju. Graditelji stanovanskih hiš med stari delom Ribnice in Hrovačo so zaskrbljeni, kdaj bodo dobili elektriko. Mnogi bi se radi že v jeseni vselili, vendar niti Elektro Kočevje, niti Stanovansko-komunalno podjetje nočeta slišati o napeljavi elektrike v ta del Ribnice. Graditelji trdijo, da so plačala stanovansko-komunalno podjetje prispevek, v katerem je vračunan tudi prispevek za napeljavo električnega voda do novih stavb!

Zakaj krajevne skupnosti životarijo?

V krajevnih skupnostih ribniške občine letos ni take živahnosti kot lani. Vzrok je med drugim pomanjkanje denarja. Občinska skupščina doslej še ni izpolnila svojih obveznosti do njih in tudi obljubljenega denarja od drugod še ni.

Krajevne skupnosti imajo sicer dobre delovne načrte, pa so zaradi pomanjkanja denarja primorane životariti. Lani so imele več kot 10 milijonov Sdin, ki so jih koristno porabile za komunalna dela.

Če bi dobili od občine vsaj minimalna sredstva, bi lahko dosti naredili, vendar občina tudi teh nima. Vsi davki še niso pobrani, ker izterjevalna služba ni dovolj učinkovita. Z dosledno izterjavo davkov od vseh davčnih zavezancev, posebno od gostilničarjev in obrtnikov, ki največ dolgujejo, bi lahko tudi krajevne skupnosti dobile denar in zaživele.

Proizvodnja mleka se povečuje

Proizvodnja mleka se na območju ribniške kmetijske zadruge iz leta v leto povečuje. Lani je zadruga odkupila 1.300.000 l mleka, kar je še enkrat več kot leta 1964. Kaže, da bo letos ta številka še večja, saj daje vir dohodkov.

Strelna zažgala skedenj v Jurjevici

Med neurjem, ki je 24. julija divjalo po ribniški dolini, je okoli 21. ure strelna udarila v skedenj Janeza Andoljška v Jurjevici in ga zažgala. Poslopje je do tal pogorelo, hiša pa so gasilci rešili. Zaradi pomanjkanja vode so gasili tudi v gnojnicah. Skodo so ocenili na 4 milijone Sdin.

Gora in turizem

Gora nad Sodražico bi lahko s svojim lepim razgledom ter prijetnimi izleti proti Loški planoti, Travnici in v Sodražičko dolino, postala priljubljena izletniška točka. Domačini bi morali preurediti nekaj sob za oddajanje in turisti bi radi prihajali v ta prelepi kraj.

Ker ravno sedaj preurejajo šolo v dom predvojniško vzgoje, bi lahko turistično društvo in krajevna skupnost sodelovala pri prenavljanju, tako da bi dobila Gora primeren dom za mladino in mladinski turizem.

GO Grčarice — zelo dobro

Gozdni obrat v Grčaricah je eden najbolj donosnih v podjetju, saj je 93-članški kolektiv kljub slabemu vremenu ustvaril 37 milijonov Sdin dohodka. Zaradi dolge zime delavci precej časa niso mogli delati, zato so se tudi osebni dohodki znažali od laniških 70.000 Sdin na 69.000 Sdin.

Vedno manj ljudi

V ribniški občini število prebivalstva v zadnjih desetih letih stalno pada, in sicer vsako leto za 30 do 40 ljudi. Vzrok temu je vedno večje odseljevanje tudi iz krajev z industrijo, ker so podjetja delovni sili dejansko zaprla vrata.

REŠETO

Drobne od tu in tam

HOTEL ORTNEK NAME-RAVAJO urediti za gostinstvo in turizem, za kar pa bo potrebno precej denarja. S stavbo zdaj gospodarji ZB iz Pulja.

GOSTISČE PRI CAMPI v Sodražici bo kmalu večje, ker se je lastnik odločil zidati nove prostore.

NA GORI NAD SODRAŽICO so nedavno dobili prvo gostilno v tem kraju. Odprlo jo je zasebnik.

RIBNIŠKA VRTNARIJA pri stanovansko komunalnem podjetju uspešno dela. Potrošnikom prodaja tudi pridelke po zmernih cenah.

CESTE BREG — VIBNICA, ki bi razbremenila Gorenjo vas in se ognila ovinkom pred Ribnico, zaradi pomanjkanja sredstev letos najbrž še ne bodo začeli delati.

NA NEKDANJI KNOLVI stavbi v Ribnici je bil postni nabiralnik. Letos spomladi so hišo porušili, zato tudi nabiralnika ni več. Lahko bi ga namestili na soseđni hiši, da ne bi bilo treba ljudem nositi pisma na pošto ali v nabiralnik, ki je na trgu.

SZDL O ZAPOSLOVANJU V OBČINI

Čedalje težje za delavce in strokovnjake

Delovne organizacije zapirajo vrata novim delavcem — IO SZDL predlagal manj svetov pri občinski skupščini in imenoval programski svet za ribniški festival

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Ribnici je pred kratkim obravnaval sklepe druge seje občinske konference in vprašanja zaposlovanja, zlasti zaposlovanje novih delavcev.

Na seji so ugotovili, da je vprašanje zaposlovanja pereče kljub temu, da je precej občanov na začasnem delu v tujini in da se vsakoletni prirastek delovne sile zaposli v drugih krajih Slovenije.

Pereče je postalo zaposlovanje strokovnjakov, čeprav teh v ribniški občini primanjkuje. Delovne organizacije namreč zapirajo vrata in nočejo sprejeti novih članov. Težko je zaposliti tudi mladi

no, ki prihaja iz šol. Ker ni kmalu pričakovati, da bi se v industrijskih in drugih delovnih organizacijah zaposlili novi delavci, bo treba proučiti, ali se da povečati zaposlovanje v obrtnih in storitvenih dejavnostih ter v kmetijstvu.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o številu in sestavi svetov pri občinski skupščini. Predlagal je, naj bi bilo v prihodnje manj svetov, največ sedem, s čimer bi dosegli večjo učinkovitost svetov.

Imenovan je bil tudi nov programski svet za ribniški festival, ki bo letos od 1. do 10. septembra. V tem času bodo tri prireditve. Predvidoma bodo nastopili: reško gledališče in Mestno gledališče iz Ljubljane ter folklorna skupina »Tine Rožanca«. Prireditve bodo v ribniškem gradu. Če bo slabo vreme, festivala ne bo.

Ribe so zbežale

Andrej Zajc iz Gornje vasi je ribič že dvajset let. Pred dnevi je vzel s seboj 15-letnega sina in odšel lovit ribe v Sodražico. Da je čakal, kot vselej, da se mu bo kaj ujele, očito ni bilo všeč fantoma in dekletu, ki so bili v bližini. Ne nadoma je eden fantov v vodo zalučal kamen in Zajcu odpodli ribe. Ribič, ki se mu kaj takega še ni pripetilo, bi lahko tistega dne do večera zamlal čakal, da bi kaj ujel. Krivi so sveda mladi občestniki, ki naj bi v prihodnje ne plašili rib.

KOČEVSKÉ NOVICE

Je čevljarstvo PLANINA še kolektiv?

17 zaposlenih v čevljarstvu podjetju družbenega sektorja v Črnomlju dela kadar in kolikor se jim zljubi — Reda in discipline ni, osebni dohodki pa so mizerni! Tako stanje traja že dolgo vrsto let, nič pa ne kaže, da je kdo v občini pripravljen to sramoto prekiniti!

V čevljarstvu podjetju družbenega sektorja v Črnomlju poslujejo tako po domače, da bi temu težko našli primere. Kadar se je v preteklosti pojavila izguba, so o njej kakšno rekli na seji občinske skupščine, po zagotovitvi direktorja, da bo poslej vse v redu, pa je ostalo do danes pri starem.

V popravilnici imajo velik kup čevljev. Temu paru so potrebni novi podplati, onemu se je pošvedrala peta, tretjemu se je pretrgalo ustrelje. Nihče ne določa vrstnega reda popravil in tudi ne, kaj bo kdo delal; čevljarji jemljejo iz velikega kupa le, kar jim je trenutno všeč. Večina zaposlenih sploh ne zdrži dolgo pri delu. Vmes večkrat skočijo na silce žganega v sosedno gostišče, morda da domov po kmetijskih opravkih, če ni drugače, pa se gredo avtoprevoznike. Vse med službenim časom!

»Smo kot razpuščena vojska...«

Predsednik delavskega sveta Slavo Cindrič ni ni zanimal takega stanja. Nasprotno, povedal je še več:

— Res je! Vsi lahko vidijo, da pri nas ni reda in discipli-

ne. Smo kot razpuščena vojska, od danes do jutri.

— Ali je tovariš direktor mirno gledal pijančevanje med delovnim časom in odhajanje z delovnega mesta?

— Tu in tam je opozarjal na disciplino, a kaj, ko ima tudi on zemljo. Če je tudi komu rekel, naj se loti določenega dela, ga ni nihče ubogal.

— Kaj sta rekla preddelevec in mojster?

— Ju nimamo! Direktor je bil hkrati skladiščnik, preddelevec, mojster, opravljal je prodajne posle, nabavljala material, sklepal pogodbe. Precej je bil na potovanjih, mi pa smo delali, kakor smo vedeli in znali.

— Kolikor vem, so vaši novi izdelki — moška in ženska obutev, iskani na trgu. Kam vse ste jih prodajali?

— Največ poslov smo sklepali s tovarno LILET v Mariboru, pošiljali pa smo jih tudi v razne trgovine po vsej Sloveniji, toda prodaja ni bila organizirana. Delamo ročno, brez proučenega delovnega postopka, tako kot so nas naučili, ko smo bili mi, starejši, še vajenci.

— Ali res zaslužite po 30 tisočakov na mesec?

— Res. Nekateri še toliko ne dobe.

— Kako živite, saj vas je večina poročenih?

— Žene so tudi v službah in imajo večinoma boljše dohodke kot mi možje.

»Čakamo, kdaj bomo na cesti«

Tudi računovodkinji Anici Sprajcer gre nered v podjetju močno na živce.

— Tri leta sem tu, a je vedno enako. Enkrat izguba, čeprav ne velika, drugič jo pokrijemo, zaslužki pa so vedno mizerni. Sama opravljam vse računovodske, knjigovodske in administrativne posle, imam pa okoli 55.000 din mesečnih dohodkov. Težko gledam nered, a si dandanes ne morem prebrati službe, ker ni prostih delovnih mest. Direktor je upokojen, dali smo raspis na novega, medtem pa čakamo, kaj bo. Živim v strahu, da bo podjetje propadlo. Potem bomo na cesti.

— Ali je kolektiv kdaj resno razpravljal o stanju podjetja in kaj so ukrenili samoupravni organi?

— Gre vse po domače. Imeli smo sicer sestanke, toda kaj, ko je le 4 ali 5 ljudi v kolektivu pripravljeno resno delati za boljši zaslužek večina pa je zadovoljna s stanjem, kakršno je. Gre jim le za to, da zaslužijo za prajco, borci pa tako dobivajo razliko (borbevski dodatek), če kaj delajo ali ne. Prepričana sem, da bi lahko rentabilno poslovali, če bi uvedli red in disciplino z ostrimi ukrepi. Kdor ne delati, naj gre, ostali pa bi maloštevilni, a delovni kolektiv, ki bi ustvarjal dostojne zaslužke. Čakamo, če nam bodo na občini ali na sindikatu kaj svetovali. Sami si ne znamo pomagati.

»Pomoč so odklonili!«

— Lani sem se zavezal za prislino upravo v Planini, a s predlogom nisem uspel. — Nam je povedal predsednik občinskega sindikalnega sveta Jože Kolenc.

— Poznam razmere in vem, da so najnujnejši ukrepi, toda za nasvete kolektiv doleži ni bil dovoljen. Nekajkrat sem obiskal to podjetje. Lani je bil sindikat pripravljen pisati potne in ostale stroške, da bi nekaj dobrih čevljarjev iz Planine odšlo na primer k sorodnemu podjetju BOR v Dolenjske Toplice, da bi se naučili česa novega in spoznali boljšo organizacijo dela. A tudi tega niso hoteli! Sprajco tega je sindikat ostal brez moči in brez vpliva.

Pa vendar — predpisi in zakoni so eno, življenje drugo. Toda če smo vsi, kot celota, z družbenimi organizacijami vred, brez moči proti takim pojavom — kam potem plovemo?

RIA BACER

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

Za krajevni praznik Gradca je bilo v vasi več slovesnosti. 26. julija dopoldne je delegacija občinske skupščine položila vence pred spomenik padlim, popoldne ob 15. uri pa se je tam zbrala množica ljudi. Na proslavi je igrala metliška godba, govoril je predsednik občinskega odbora ZZB Franc Jakljevič, mladinke so nastopile z recitacijami, sledil pa je zabavni del na vaški veselici za prosvetnim domom. (Foto: Ria Bačer)

Ni vzroka za pretirano zadovoljstvo!

Metliška občinska skupščina je 26. julija zasedala v Gradcu v počastitev krajevnega praznika — Po slavnostnem govoru predsednika Petra Vujčiča je sledila delovna seja z obširnimi programom

Zbrani podatki o izpolnjevanju družbenega plana v letošnjem prvem polletju so dokaj ugodni, nikakor pa ni vzroka za pretirano zadovoljstvo, so poudarili na seji. Družbeni plan izkazuje 49,6 odstotka fakturirane realizacije in le 42,3 odst. plačane — razliko pomenijo dolžniki za okoli 947 milijonov S din. Materialni stroški so doseženi z 41,8 odst., za sklade pa je bilo ustvarjenih 44,6 odst. planiranih sredstev. Ugotovili so, da so osebni dohodki v skladu s proizvodnjo, le plan zaposlovanja kaže malo večje odstopanje od pričakovanj.

Izvozna podjetja so v prvem polletju uresničila 47 odstotkov plana, toda izpad ni zaskrbljujoč, ker imajo večino pogodb s tujino vezanih na dobav-

ne roke v drugem polletju.

Kljub razmeroma ugodni oceni gospodarjenja so v razpravi nenehno poudarjali, da je potrebna v delovnih organizacijah še večja budnost ob vse močnejšem delovanju ukrepov reforme in da morajo gospodarske organizacije vsak mesec ugotavljati uspehe poslovanja ter o njih obveščati občinsko skupščino.

O problemu nezaposlenih so sklenili posebej razpravljati, vendar pa so sprejeli stališče, da odpuščanje delovne sile ni rešitev za trenutne težave nekaterih gospodarskih organizacij.

Po poročilih sodnika za prekrške, poravnalnih svetov in socialne službe je bila živahna razprava, v kateri so se vsi govorniki,

brez izjeme, zavzemali za ostrejšo kaznovanje politiko do povratnikov, storilcev prekrškov zoper javni red in mir.

V nadaljevanju seje so sprejeli nekaj odlokov, potrdili so statut sklada za gradnjo gasilskega in kulturnega doma ter ustanovili sklad za pomoč poškodovanim v minulem neurju, ki je povzročilo v občini veliko materialno škodo.

Po seji so se odborniki udeležili tudi proslave krajevnega praznika pred spomenikom v Gradcu.

Lahko bi se precej nabralo

Tudi to nedeljo je bilo na metliškem kopalšču zelo veliko ljudi. Obiskovalcem iz drugih krajev se zdi čudno, da zahteva uprava kopalšča samo pristojbino za parkiranje avtomobila (100 S din), nekater pa ne plačajo za vstopnino na kopalšče. Mnogi iz bili rade volje pripravljene plačati tudi vstopnico, a tako zbranim denarjem pa bi lahko v kopalšču še marsikaj uredili. Prav gotovo vzdrževanje nove stavbe in čiščenje travnika ter bregov h Kolpi ne bo šlo brez denarja. Nekaj bi ga lahko mimogrede zbrali tudi s primerno vstopnino — pa čeprav semo s stotakom za odraslega!

Letos manj delavcev na letovanju

Metliška podjetja so letos izplačala svojim delavcem kot nadomestilo z K-15 od 15.000 do 25.000 S dinarjev. Z letovanjem na morju ni tako velikega zanimanja kot lani. V počitniškem domu tovarne BERTI, ki je bil lansko leto popolnoma zaseden, je letos še dovolj prostora. Verjetno bodo tu letovali delavci tistih podjetij, ki nimajo svojih počitniških domov.

Podjetja so najprej nameravala izplačati nadomestilo za K-15 samo tistim delavcem, ki gredo na letovanje izven kraja bivanja. Vendar bodo preživeli dopust, so dali denar vsem, ne glede, kje

VRANOVIČI: gasilci spet delajo

Prostovoljno gasilsko društvo v Vranovičih je že pred dvema letoma zgradilo nov gasilski dom, vendar stavba doslej ni bila ometana. Pred kratkim so se odločili še za zadnja dela, dograjujejo fasado, nato bo stavba povsem gotova. Vranoviški gasilci so res požrtvovalni, saj je gasilski dom, ki bo predvidoma odprt 12. avgusta, zgrajen predvsem s prostovoljnimi delom. Ob otvoritvi bodo organizirali tudi vaško veselico.

Pšenica slabše kot lani

V metliški občini so končali letošnje žetev v enem tednu. Zelo je 7 kombajnov; trije last kmetijske zadruge Metlika, druge pa so si sposodili pri novomeški in trebanjski zadrugi. Pridelek pšenice je v nižinah nekoliko manjši kot lansko leto, v višjih legah pa je boljši.

V kmetijski zadrugi so imeli letos zasajenih 12 hektarov s pšenico, 15 hektarov z ječmenom in 14 hektarov z ovsom. Povprečni hektarski donos pšenice je 40 stotov, ječmena pa 35 stotov. V zasebnem sektorju je povprečen donos 30 stotov na hektar. Kmetijska zadruga je imela letos posejane največ pšenice sort leonardo in libelula. Zasebni kmetje pa so sejali italijansko sorto salto, ki se je v zadnjih letih izrodila in dala manjši pridelek.

V Bušnji vasi bodo odkrili spomenik

Osnovna organizacija ZZB NOV Metlika in krajevna organizacija ZB Suhor bosta postavili na skupnem grobišču padlih partizanov in fašističnih žrtev v Bušnji va-

si spomenik. Na tem pokopališču je pokopanih 14 partizanov 13. proleterske, Tomšičeve in 15. belokranjske brigade ter 13 talcev, domačinov iz okolice Bušnje vasi in Malih Lašč.

Odkritje spomenika in kratka komemoracija bosta 6. avgusta.

Vodovod do Gradca!

V bližnji prihodnosti bodo začeli v metliški občini graditi drugi del vodovoda od Čudnega Sela do Gradca. Urejeno imajo že vso dokumentacijo. Čakajo samo še, kdo bo prevzel gradnjo. Vsa dela bodo stala okoli 18 milijonov starih dinarjev.

Letalskega mitinga ne bo

Letalskega mitinga, ki bi moral biti letos v Metliki, ne bo. Letalska zveza je namreč zaradi objektivnih težav odpovedala sodelovanje. Miting bo verjetno prihodnje leto septembra.

KINO

Metlika: 2. in 3. 8. danaki barvni film »Kosel v rajsu, 4. do 6. 8. francosko-italijanski barvni film »Trije muzikantje, 8. in 10. 8. ameriški film »Ljubezna z neznanca«.

METLIŠKI TEDNIK

Zenske plašče od 9.000 dinarjev, moške plašče, odeje, flanelke ter razno tekstilno blago po znižanih cenah dobite pri

„Delektstil“ ČRNOMELJ

Priprave na občinski praznik

Ker so v Črnomlju lani 12. avgust, občinski praznik, tako slovesno praznovali, so se

Zadnje čase je RK v Dragatušu delaven

Letošnji upravni odbor krajevne organizacije Rdečega križa v Dragatušu je dobro izbran, predsednica te organizacije pa je Francka Bahor. Člani upravnega odbora so v minulem tednu RK okrasili izložbeno okno, organizirali so prodajo znamkic, pobrali že vse članarino in pridobili precej novih članov. Tov. Bahorjeva je z nekaterimi člani odbora obiskala stare in onemogle ljudi na terenu, razen tega so aktivisti RK za krvodajalsko akcijo zbrali kar 36 prijav.

Zelo pa se je krajevna organizacija RK izkazala tudi s pomočjo, ki jo je nudila 80-letni Mariji Turk iz Malega Nerajca, ko ji je pogorela hiša z vsem imetjem. Zanj so organizirali nabiralno akcijo med člani, organizacija pa ji je nudila tudi denarno pomoč.

M. B.

Vprašanje je denar

Kulturno sodelovanje s sosednjo Hrvaško se je med belokranjskimi občinami že precej utrnilo. Tako je v dogovoru tudi večja folklorno-kulturna prireditve, ki naj bi bila še letos na Vinici. Na njej bi sodelovala društva in skupine iz vse Dolenjske ter iz občine Karlovac. Organizacija take prireditve pa zahteva precejšnjo finančno sredstva, zato so zaprosili za podporo tudi republiški sklad.

Na vrtni veselici PGD Dragomlja vas so si gostje lahko ogledali tudi tole »pošast« — ovna z dvojnimi rogovjem, ki ga na naši sliki čvrsto držita, da ne bi pobegnil, dva domača gasilca — (Foto: R. Škof)

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Zdaj se je obrnilo!

Nekdaj je komunalno podjetje proslilo Novomeščane, naj odpadke spravljajo v smetnjake, sedaj pa predvsem po praznikih — Novomeščani prosijo komunalno podjetje, naj čimprej pride z rumenim tovornjakom po smeti! V Komunalnem podjetju so zagotovljeni, da so se stanovalci, v zadnjem času pa tudi podjetja, navadili reda. Preglavice jim povzročajo Cigani, ki v smetnja-

kih iščejo porabne reči in raztresajo smeti, pred čemer ni varno niti skupno smetišče. Tudi na tržnici se ni vse v redu, saj morajo delavci komunalnega podjetja pobirati gnile paradižnike in drugo odpadno šaro krížem kražem po tržnici, medtem ko so tamkajšnji smetnjaki večkrat prazni. Za red bi morale poskrbeti tudi inšpekcijske službe, kar jim veleva odlok o ureditvi tržnice.

Zadovoljstvo v novi delikatesi

Nova delikatesa, ki jo je 15. julija odprlo Mesno prehrambeno podjetje na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu, ima mnogo obiskovalcev. Prepričali smo se, da jih v novi lokal ne vabi več samo radovednost, pač pa vse kaj drugega: dobra postrežba, kvalitetna prehrana in — nizke cene! Zares so topla in mrzla jedila v bifeju nove delikatesne trgovine cenejša kakor drugod. Treba je pohvaliti prizadevne kuharice, ki skrbijo za okusne enolončnice in za bogato izbiro različnega pečenega mesa, kakor tudi druge hrane po naročilu. Postrežba v bifeju je okretna in vljudna, zato gostov nikdar ne manjka. Klubiški prostor v I. nadstropju ob-

novljene stavbe je vedno poln, na željo pa ga tudi pripravijo za zaključne družbe.

Mesno prehrambeno podjetje prodaja v novi delikatesni trgovini vrsto kvalitetnih suhomesnatih izdelkov, ki jih povsod ni mogoče kupiti. Nova delikatesa se je v mestu lepo uveljavila.

Na Polju so za javne luči

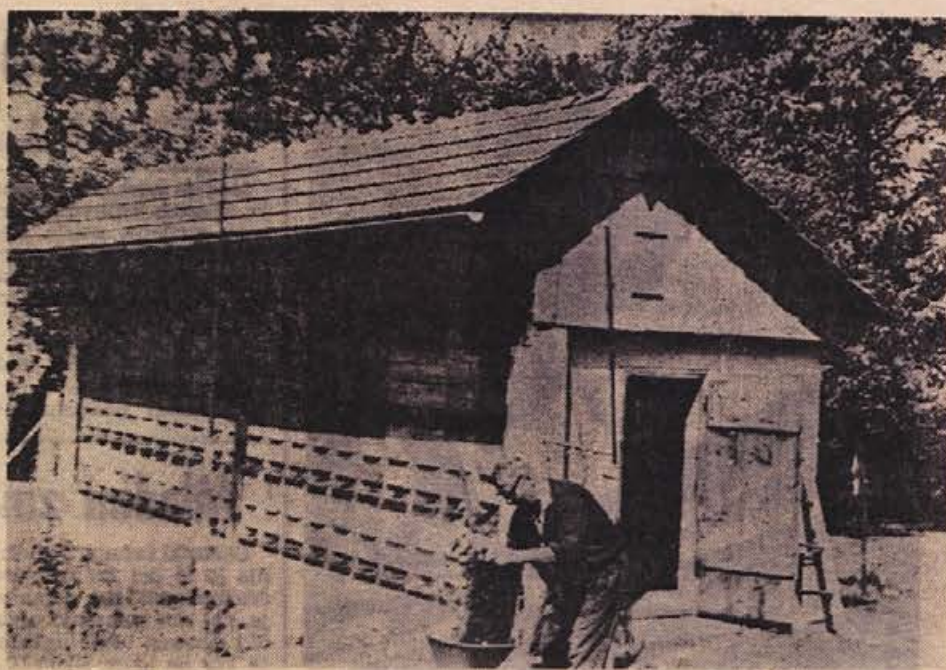
Javno razsvetljavo bi radi imeli tudi na Polju. Ljudje so se že pomenili o prispevkih, zdaj pa se pripravljajo na začetek del. Letos so javno razsvetljavo že uredili v Podturnu.

KS Dol. Toplice je dobila peskokop

Krajevna skupnost v Dolenjskih Toplicah je dobila s peskokopom v Gor. Sušicah vir več za sredstva, ki jih potrebuje za opravljanje komunalnih in drugih del. Peskokop bo dal tudi material za najnujnejša popravila vaških poti. Nameravajo ga povečati.

Kidričev trg in del Prešernovega?

Delovne organizacije, ki imajo sedež na Kidričevem in Prešernovem trgu v Novem mestu so pripravljene dati denar za asfaltiranje Kidričevega in dela Prešernovega trga. Prah z makadam skega cestišča mpti delo, pa tudi sicer je neprijetno bivati v oblakih prahu, ki ga dvigujejo motorna vozila. Izračunali so, da bi dela lahko opravili za okoli 5,8 milijona Sdin. Prav bi bilo, da bi asfaltirali ne le dela Prešernovega trga, marveč ta trg v celoti in tako omogočili Domu kulture in drugim kulturnim ustanovam ter delovnim organizacijam okoli kapitlja, da bi se rešile prahu in neprijetnega dostopa.

»Kranjska dežela že od nekdanj slovi po dobrih čebelarjih. Po drugi vojni je čebelarstvo nekolkikanj zamrlo, zdaj pa je čebelarjev spet več,« je povedal Jože Turk iz Gor. Stare vasi pri Sentjerneju, ki čebelari že 34 let. Dodal je: »Kar pomnim, ni bilo še tako slabe letine cvetličnega medu kot letos. Čebelam sem dal že okoli 300 kg sladkorja, da so preživele. Bo morda v prihodnjem letu bolje?« — Na sliki: Jože Turk pri drugem domu — čebelnjaku (Foto: Polde Miklič)

Zakaj spet ni bilo vode?

Na Grmu je razneslo glavno vodovodno cev

Nekaj minut pred četrto uro zjutraj v nedeljo, 30. julija, je pod prehudim pritiskom vode blizu zbiralnika na Grmu razneslo glavno vodovodno cev. Novo mesto je ostalo brez pitne vode tja do večera; do 15.30 ure, ko so okvaro popravili, je steklo v zemljo okoli 500 kubičnih metrov vode. Skodo so ocenili na 100.000 Sdin.

Nedolgo zatem, ko je dežurni pri zbiralniku sporočil, da je razneslo glavno vodovodno cev, so ustavili črpalne naprave, na Grm pa je odhitela ekipa, da bi odpravila okvaro.

Ekipa je že dalj časa delala, ko so začeli iz pisarne podjetja VODOVOD telefonično obveščati prebujajoče se Novomeščane, da »danes ne bo vode zaradi tega in tega«. Marsikdo obvestilu ni verjel, ko pa je odvil pipo, je glasno zaklel. Voda ni prišla.

Novo mesto je bilo brez vode. Rezerv ni bilo, morda kvečkemu za dve uri. Vodo pa je bilo treba dati, ker bolnišnica, hoteli, restavracije in drugi niso mogli prebiti brez nje.

Na Grmu so pospešeno de-

nih blokov so jo dobili šele kasno zvečer, ponekod šele v ponedeljek zjutraj.

V ponedeljek dopoldne so pri VODOVODU povedali, da jih je okvara zelo presenetila, ker so računali, da zdrži-jo cevi večji pritisk. Zaradi večje porabe vode v poletnih mesecih so namreč začeli črpati več vode kot običajno.

Številne okvare resno opozarjajo pristojne, da začno pripravljati vse potrebno za rekonstrukcijo preveč obremenjenega novomeškega vodovoda.

lali, ljudje pa so zahtevali vodo. Vodovod so popravili ob 15.30, vode pa še vedno ni bilo. Preden so črpalne naprave popolnoma začele delati in preden je voda spet napolnila celotno omrežje, je minilo nekaj ur. Stanovalci iz zgornjih nadstropij mest-

Do zdaj kar precej narejenega!

Jeseni pa skrb cestam v novomeški okolici

Novomeška krajevna skupnost je v letošnjem prvem polletju dala za komunalna in druga dela okoli 2,5 milijona S din. Kot organizatorica in svetovalka je sodelovala tudi pri večjih delih.

Bilo je malo del, da jih ni krajevna skupnost podprla s sredstvi svojega skromnega proračuna. Kot soplačnica je sodelovala pri ureditvi Trdinove ulice, asfaltiranju ulice med novimi bloki v Bršlinu,

ureditvi vodovodov v Cegelnici in Šmihelu ter parkirišča za taksije pred hotelom Metropol. Poskrbela je za popravila na lesenem mostu v Ragovo in manjšem mostu pri Kovačičevem mlinu, uredila Škarpo pred sodiščem in dala gramoz za cesto v montažnem naselju v Zabji

vasi, na cesti Šmihel — Regarča vas in na šmihelske ceste in poti. Porabili so okoli 100 m³ gramoz.

V jeseni bo krajevna skupnost preskrbela gramoz za vse pomembnejše ceste, ki jih ne vzdržuje komunalno podjetje. Računajo, da bodo že v septembru začeli popravljati ceste: Skrvjanč — Boričevo, Gotna vas — Regarča vas — Šmihel, v Cegelnici in Ragovem.

Toča je sekala tudi po Srobotniku

Stražo in okolico je neurje s točo v juliju dvakrat prizadelo: prvič v začetku meseca, ko je uničevala poljske pridelke, sadovnjake in vinograde, Gorsetu iz Hruševca pa je strela zažgala zidnico na Srobotniku. Cenili so po ogledu polj in vinogradov objavili, da je skode okoli 30 odstotkov. 24. julija je redka, toda kot zrelo jabolko debela toča predvsem bila po Draganjih selih. Toča je stokla tudi več opek na strehah.

OBIŠČITE

KAVARNO
RESTAVRACIJO
IN KLETNO
RESTAVRACIJO
HOTELA
METROPOL

NOVO MESTO
pri avtobusni postaji

Novomeška kronika

■ GOSTILNA PRI ROTOVZU je prejela leden namazila nov neonski napis »Gostilna«.

■ PROSTOR ZA RESTAVRACIJO BREG so pred kratkim asfaltirali. To so opazili lastniki avtomobilov in začeli tu parkirati svoja vozila.

■ NOVOMEŠKA TRŽNICA, ki je bila nekdanj smetnjam v ponos, je zdaj zelo sanjmarjena. V zidu manjka veliko zidov, nekatere kakovosti so tako velike, da se otroci brez skrbi lovijo skozi!

■ SEIDLVOVO ULICO so zaprli, ker so začeli v kletnih prostorih MODE graditi kotlarno.

■ ZA ZDRAVSTVENIM DOMOM nasproti Detlove ulice še nekaj časa leži razmetana opeka in omet. Kljub temu, da ulica ni prometna, bi lahko opeko složili, omet pa odstranili.

■ ŽUPANIČEVO SPREHAJALIŠČE ob Kati je še kar lopo urejeno. Sprehajalci pogrešajo samo še klopi, ki so bile včasih tu postavljene.

■ VSI, KI SE VOZILJO z avtobusom v lokalnem prometu, pogrešajo vozna reda. Nekod je višje na kolu pred avtobusom postajališčem na Glavnem trgu, potem še tablo nekdo odtrgal in položil na tla pred vodnjak, zdaj je še od tam izgubila.

■ KOPALIŠČE NA LOKI je letos živahno kot ni bilo še dolgo časa let. Številni kopalci (vsi Novomeščani) ne morejo z avtomobilom na Otočec, pa pogrešajo reda in navodil, kakšne imajo v kopališčih naplohi. Kopalci morajo imeti pri sobi cekarje in obkole, medtem ko so cekarje na obkole postav-

ne, ker so razbite. Polomljenih je tudi nekaj bore malo desk za sončenje, da o nečistoči v sanitarnih sploeh ne govorimo.

■ RAZPRODAJE SE VESTILO! Pri Obrtniku so naročili še drugo pošiljko otroških oblek po močno znižanih cenah, ki jih daje na trg tovarna iz Radeč, medtem ko v trgovini Tekstil razprodajajo žensko konfekcijo tovarne Ideal Nova Gorica in podjetja Obrtnik iz Preboida. Obleke z 20—30 odst. popustom so brez napak, tovarne jim znižujejo ceno le zaradi prevelikih zalog.

■ CESTA SKOZI NASELJE NA MESTNIH NJIVAH je zelo prometna, kljub temu pa nihče ne skrbi za njeno vzdrževanje. Ob lepem vremenu se za motornimi vozili kar naprej dvigajo oblaki prahu (skropilnega sveta tu menda sploeh se nismo videli!), ob deževju pa so števane deževnice. Sicer pa je naselje v celoti zelo neurejeno (ostanek iz časa, ko je bilo tu prevelikih garaž, razsute smeti okoli smetarskih posod in ne nazadnje: menda nedodelani vhodi v zadnje štiri bloke, ki so v sedanjih obliki primernejši za kak mavzolej kot pa za to, kar so itd.).

■ CENE NA TRGU: v ponedeljek so prodajali na novomeški tržnici solato po 300 Sdin kg, kumare po 150 Sdin, paradižnike po 300 Sdin, papriko po 400 Sdin, jajca po 55 Sdin, jabolka po 250 do 300 Sdin, hruška po 300 Sdin in slive po 300 Sdin kg.

V avgustu most v Dol. Gradišču

Material za most v Dol. Gradišču so zbrali s prostovoljnimi prispevki vaščanov, most pa bodo začeli delati, kot zdaj kaže, v avgustu. O tem delu so se vaščani dolgo pogovarjali na sestankih, naposed pa bodo željo lahko uresničili. Predvidevajo, da bodo most do zime uredili.

Boljša cesta Hruševac — Straža

Hruševčani in Selani napravljajo gramoz za popravilo ceste proti Straži, kasneje pa bodo pomagali s prostovoljnimi delom. Računajo, da bo delo veljalo okoli 2 milijona S din. Denar je prispevala tudi krajevna skupnost.

Cenejše gramofonske plošče

■ V novomeški prodajalni ELEKTROTEHNE so znižali cene malih gramofonskih plošč domačih in tujih izvajalcev od 1,50 Ndin do 3 Ndin, cene velikih plošč pa za 7 do 15 Ndin. Uvožene plošče so cenejše za 5 do 10 Ndin. Znižali so tudi ceno hladilnikom YEHI na 740 Ndin, kuhalnikom TOBI pa za 140 Ndin.

Trgovina je dobro založena s pralnimi stroji različnih znamk, novost pa je CANDY 75.

Zadnji podpis: Novo mesto

Občinska skupščina v Novem mestu je 13. julija pooblastila svojega predsednika Francija Kuharja, da bo podpisal pogodbo o obveznostih novomeške občine do klinične bolnišnice, ki jo gradijo v Ljubljani. Novomeška občina se je zadnja v nekdanjem ljubljanskem okraju odločila prispevati za gradnjo tega največjega bolnišničnega centra v Sloveniji. V štirih letih bo plačala 1.785.420 Ndin in podpisala poroštveno izjavo za 2.678.120 Ndin kredita, ki ga bo najel investitor klinične bolnišnice. Seje, na kateri so obravnavali pomoč novomeške občine, se je udeležil tudi direktor ljubljanskih kliničnih bolnišnic dr. Marijan Dular.

V avgustu začetek ob Cesti herojev

Trgovsko podjetje DOLENJKA ima vse pripravljeno za zidanje samopostrežnega paviljona ob Cesti herojev. Direktor Lojze Urbanč je povedal, da se bodo prva dela začela v avgustu, torej čez nekaj tednov. Po načrtih bodo samopostrežnico letos spravili pod streho.

ŽUŽEMBERK: Prvi kooperant s traktorjem

Polde Pasar iz Žužemberka sodi med najbolj delavne zadržnike žužemberke zadruge. Sosedji vedo povedati, da je veliko prigospodaril, kar je prevzel posestvo. Napreduje predvsem v živinoreji in poljedelstvu. Marljivo nabavlja kmetijske stroje. Med prvimi je imel motorno kosilnico in motorni okopalnik. Pred kratkim je kupil tudi nov traktor. Pasar je prvi kooperant s traktorjem v Suhu krajini. Sin Tone je že obrnil prve brazde s traktorjem.

M. S.

Šolskega sklada ni več

Družbeni sklad za šolstvo novomeške občine je prenehal obstajati že 30. junija oziroma dan pred ustanovitvijo temeljne izobraževalne skupnosti, občinska skupščina pa ga je 13. julija še formalno ukinila s svojim odlokom. Skrb za vzdrževanje šol in drugih vzgojno-izobraževalnih zavodov v občini je prevzela izobraževalna skupnost.

V soboto in nedeljo bo v Subotici atletsko tekmovanje mladincev za mladinski pokal republike. V reprezentanci Slovenije bosta nastopila tudi Novomeščana Zdravko Slak in Katja Močnik. Zdravko Slak je v tem letu dosegel zapečane uspehe. Zmagal je na dveh slovenskih atletskih prvenstvih med mladinci in starejšimi mladinci. V njegovi panogi je v skoku v višino, je zmagal tudi v atletskem dvoboju Hrvaška - Slovenija Katja Močnik je na začetku sezone obetala veliko. Trenutno je v krizi, vsceno pa pričakujemo, da bo dosegla svoj cilj. Preteči mora namreč 400 m v 1 minuti, 800 m pa v 2,20 minutah. Na sliki: Zdravko Slak - v sredini - kot zmagovalce na dvoboju z mladinci Hrvaške.

Zakaj odhajajo nadarjeni atleti?

Novomeška atletika, ki je pred leti povsem izumrla, se je v zadnjem času dvignila na precej višoko raven, množično in kvalitetno (deset naslovov slovenskih prvakov v zadnjih treh letih, več reprezentantov itd.). Toda v zadnjem času spet kaže, da bo s kvaliteto atletiko za nekaj časa konec, kajti prvi trije nadarjeni atleti so se zahtevali izpisnice in jih tudi dobili.

Šport v Kočevju

ODBOJKA - Člani Partizana se že pripravljajo za jesenski del II. republiške odbojkarne lige. Niso še kompletni, ker so nekateri še na dopustu, vendar večina že trenira. Kljub težkemu stanju zaradi pomanjkanja sredstev so se odločili, da bodo dokončali to tekmovanje, ki privablja vedno veliko ljubiteljev odbojke. Tako bomo v jeseni spet gledali kvalitetno odbojko. V pomladanskem delu so bili naši odbojkarji drugi, z malo več sreče bi lahko dosegli še več. V odločilni tekmi s Kamnikom so ves čas vodili.

TELOVADBA - Ker se je v zadnjih letih orodna telovadba pri TVD Partizanu zelo kvalitetno in tudi množično razvila, je potreba po trenerjih vedno večja. Prejšnji mesec sta bila v Mozirju v vladniški šoli Partizana Slovenije telovadka in telovadec, oba zelo nadarjena in sta na tem tečaju veliko pridobila. Spopadla sta se za vadrna pionirske vrste.

Penko prvi, Šunjič drugi

Julijskega brzoturnirja, odigran je bil v prostorih šahovskega kluba v Novem mestu, se je udeležilo 9 igralcev. Za prvo mesto sta se tudi tokrat borila mojska kandidata Penko in Šunjič. V medsebojnem srečanju je bil Penko boljši in tako postal prvak. Zelo dobro je igral tudi Avsec, ki je izgubil samo s Penkom in Šunjičem. Vrstni red: Penko 7,5, Šunjič 7, Avsec 6, Petakovič 4,5, Adamič in Ščep 3, Jenko 2 ter Venc in Hrovatič 1,5. Jap

JANEZ PENCA, najkvalitetnejši predstavnik mladega rodu, lanskoletni prvak za mlajše mladince in dolenski rekorder v skoku v višino, zmagovalce na zletu bratstva in enotnosti v Karlovcu, zmagovalce četverboja pokrajini itd., je prestopil k ljubljanski Olimpiji, ker bo tam dobil popolno opremo in kar je glavno - nastopal bo lahko na tekmovanjih, na katera po svoji kvaliteti sodi in mu jih atletski klub Novo mesto ni mogel ali pa ni hotel omogočiti.

JANEZ USENIK je izstopil iz kluba, ker ga leta ni pošiljal na tekmovanja. Z rezultatom v mestu kladiva bi bil letos v republiki med mladinci vsaj drugi, če ne prvi.

JOŽE SLAJKOVEC je izstopil konec julija, ker ga klub ni poslal niti na posamično prvenstvo SRS za mladince, kjer bi s svojimi rezultati (ki so pod njegovimi zmogljivostmi, ker je premoval tekmoval, da bi jih lahko izboljšal) dosegel vsaj peto mesto na 100 metrov in 4. na 400 metrov. Če se komu zdijo to slaba mesta, naj povem, da so bile na istem tekmovanju tudi članice novomeškega atletskega kluba, ki so dosegle precej slabša mesta. Jože je bil letos daleč najboljši novomeški sprinter in ker Solak odhaja na šolanje v Mostar, Kovačič pa bo tekkel na srednje proge, nima atletski klub Novo mesto naslednikov in bo ostal brez sprinterjev.

Mogoče bo kdo dejal, da odhod treh še ne pomeni konca. Toda kaj, če se bodo tem trem jutri pridružil drugi trije in pojutrišnjem še ostali, potem je to res konec atletskega kluba Novo mesto! Atleti bodo nadaljevali kariero po drugih klubih, ki jih bodo z veseljem sprejeli. Pošiljali jih bodo na tekmovanja v boj za točke, čast in ugled kluba in jim ne bo žal tistih dinarčkov.

Kolenc in Novak - nasilna ponočnjaka na Trški gori

26. julija, okoli ene ponoči, sta Stanislav Kolenc, zasebni avtomehanik iz Trebnjega, in Anton Novak s Kamnega vrha poskusila na Trški gori vdreti skozi okno v hišo Antonije Zitnik. Ker jima je gospodinja preprečila namero in ju opozorila, naj ne kalita nočnega miru, sta se razjezila. Skozi zaprto okno sta v sobo metala zidake, v kuhinjo pa sta, prav tako skozi zaprto okno, vrgla vinogradniški kol. Kolenc in Novak se bosta zaradi nasilja zagovarjala pri sodniku za prekrške, na sodišču pa bosta odgovarjala za škodo, ki sta jo povzročila Zitnikovi.

Upravni odbor
kegljaškega kluba
KOČEVJE

odda v najem
BIFE »GAJ«

s 1. septembrom 1967 najboljše ponudniku, z vsemi osnovnimi sredstvi in drobnim inventarjem. Prijave sprejema gornji naslov do 15. avgusta 1967.

Hren: občinski prvak v balinanju

Zaključeno je občinsko prvenstvo Novega mesta v balinanju. Udeležilo se ga je 16 najboljših posameznikov. Tako je v prvi drugi grupi je zmagal Hren, Vuk, drugi Strumbelj, mladince Verbič pa je izločil Cvrtar. V tretji grupi sta Trinko in Stalcer izločila Struma. V zadnji skupini sta se uvrstila v vodstvo Istenič in Pucelj.

Polfinalne borbe: v prvi skupini je Hren premagal Vukčiča s 13 : 5, Stalcerja pa tudi z istim rezultatom. Stalcer je nato premagal Verbiča s 13 : 7. V drugi grupi je Istenič premagal Trinka s 13 : 8, pa tudi Strumbelj je bil boljši od Trinka s 13 : 9.

V finalu je Hren tesno premagal Strumbelja s 13 : 12, nato pa še Stalcerja s 13 : 11. Istenič se je z zmago nad Strumbeljom uvrstil na tretje mesto.

Vrstni red: 1. HREN, 2. STALCER, 3. ISTENIČ, 4. STRUMBELJ, 5. TRINKO, 6. VERBIČ. Prvih pet tekmovalcev se je uvrstilo na dopisni seznam obiskovalcev 9. avgusta, na Dobu.

Kazen za smrtno nesrečo

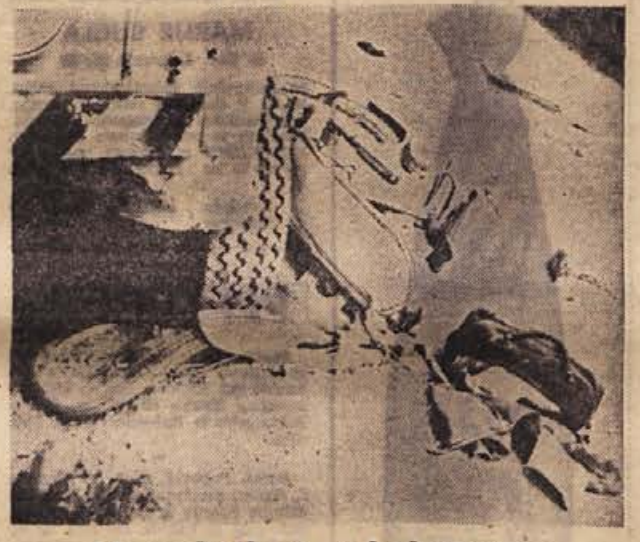
Okrožno sodišče v Novem mestu je obsodilo na 10 mesecev zapora, pogojno za dve leti, Viktorijo Obad, medicinsko instrumentarko iz Zagebca, ki je zagrešila 21. marca letos hudo prometno nesrečo pri Grmovljah, v kateri je lastnik avtomobila izgubil življenje.

Ugotovljeno je, da je tedaj zvečer prvič vozila avtomobil Renault 4 s precejšnjo hitrostjo, da je nenadoma zavila preko levega roba ceste, narkar se je avtomobil prevrnil. Sopotnik in lastnik avtomobila je bil tako poškodovan,

da je takoj umrl, avtomobil pa je utrpel 12.000 N din škodo.

Obtoženka se je na razpravi zagovarjala, da ji nasproti vozeči avtomobil ni zasenčil luči in da jo je zmedlo tudi vmešavanje v vožnjo lastnika avtomobila. Po nesreči pa je bila tako prizadeta, da si je poizkušala vzeti življenje.

Sodišče je izreklo kazen ob upoštevanju več olajšilnih okoliščin, soproga pokojnega pa namerava svoj odškodninski zahtevek preko 11.600 N din iztožiti v civilnem postopku.

Mopedistka je v bolnišnici
Na nepreglednem ovinku v Hrastovici pri Mokronogu sta se 28. julija popoldne srečala tovornjak novomeškega Cestnega podjetja, ki ga je vozil Franc Zorman in mopedistka Terezija Kolenc z Mirne, ki jo je zaneslo. Pri trčenju je mopedistka padla in se hudo ranila. Odpeljali so jo v bolnišnico. Skode je bilo za okoli 800 Ndin - Na sliki: razbitine mopeda, kri na cesti... (Foto: Jože Kržič)

Kočevje: vzrok ni pomanjkanje denarja!

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Slovenije v Kopru je zasledil Priznanje iz Kočevja med 22 udeleženci odlično drugo mesto (Dolenjski list, 20. 7. 1967). To je vsakekor lep uspeh, za mlademu šahistu čestitamo!

Smo pa odločno proti neobjektivnemu prikazovanju stanja v šahovskem klubu Kočevje. Če je klub razsiri delovanje, če obrat je veliko pripomogla Občinska zveza za telesno kulturo. Za svoje delo je klub vedno prejel od zveze denar, celo več kot ga je sama planiral. Tudi ObZTK ne prejema vsako leto manj denarja iz občinskega proračuna. Po štirih letih bo sedaj prvič prejela za drugo polletje nekoliko manj, kar pa ne bo vplivalo na delovna društva in klube, ki so uspešni. Eden takšnih je tudi šahovski klub.

Zakaj je odšel Priznanje v Koper na svoje stroške, bodo pojasnili v članku. Nikakor pa ni vzrok pomanjkanje denarja, še manj neobjektivnosti občinske zveze! Za to tekmovanje bi ObZTK zanesljivo dala denar, čeprav ga društvo predhodno ne bi planiralo. Dolžnost kluba bi bila, da zvezo o tem obvesti.

Škoda, ker se dopisnik ni podjal, da bi mu pojasnil, da za

radi pomanjkanja denarja društvu ne bo treba prenehati delati. Pojasniti moramo še sledeče: verjetno bo treba v šahovskem društvu spet trše organizacijske roke in več discipline! Tudi če se bo klub povezal zaradi denarja s kakim podjetjem, bo le-to verjetno tudi

zahtevalo red in športno disciplino. V bodoče bi želeli objektivnih poročil, pa naj bo o društvenih uspehah ali slabostih. S takim poročanjem lahko neupravičeno trpi več discipline! Tudi če se bo klub povezal, v tem primeru ObZTK Kočevje.

Kmetijski kombinat »ZASAVJE«
Sevnica

obvešča vse zainteresirane, da
prodaja SIVORJAVE KRAVE
z rodovnikom

na svojem obratu v Boštanju.

Krave prodajamo vsak torek in četrtek od 7. do 11. ure dopoldne po izredno ugodnih dnevni cenah, ker ukinjamo lastno proizvodnjo mleka.

Vse informacije dobite na živinorejskem obratu v Boštanju ali na upravi podjetja v komercialnem oddelku.

»Torej je sklenjeno, ti moraš iti?«
»Saj poznate očeta!«
»O, kajpada ga poznam, da bi ga ne tako!«
»Ne žalujte, mati!«
»Ti pač ne žaluješ, tako z lahkim srcem odhajaš!«
»Kaj sem pa dobrega imel doma? Očetu sem trn v peti, hlapca imajo; iz njih ust nisem čul prijazne besede, kakor da bi jim bil ne vem kaj storil.«
»Saj tudi ti nisi bil nikdar prijazen z njim.«
»Mati, jaz se ne morem prijaznega delati, ako nisem; če ne smem govoriti, kakor mislim, raje molčim; zato sem molčal, dokler sem mogel. Ali ko sem po nesreči blizu prišel in slišal, kako so z vami ravnali, tedaj nisem mogel več molčati; in tako se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi prej ali pozneje.«
»Ali pomisli, da je vendarle tvoj oče; sin mora potrpljenje imeti z očetom.«
»Če nisem prav naredil, Bog mi odpusti; ali jaz nisem mogel drugače, mati!«
»Misel je bila dobra, ali to ga je le razdražilo; bojim se, da bo zdaj še huje.«
»Jaz ne mislim tako, mati, in to je moja tolažba; morebiti jih pa ravno to strezni, da se zavedo in spoznajo, kam so zagazili.«
»Bog daj, da bi bilo tako, ali jaz imam malo upanja. Zdaj, ko pojdeš ti, zdaj ga ne bo nič več držalo, zdaj pojde vse narazen. Sama bom zdaj, čisto sama in zapuščena, brez pomoči, brez podpore, sirotala!«
In uboga žena se hudo zjoka. Sin jo tolaži:
»Ne jokajte se, mati! Kaj menite, da je meni tako lahko pri srcu? Ali zdaj ni drugega; jaz moram iti, umakniti se očetovi jezi.«
»To vidim, ali kaj misliš početi, kam se obrniti?«
»Najprej pojdem v mesto; tam se že dobi kaka služba, saj sem se nekaj naučil in dela se ne bojim in se ne sramujem nobenega, da je le pošteno. Zame se ne bojte, mati; brez skrbi bodite, Bog ve, kje človeka sreča čaka.«

JOSIP STRITAR: 24

SODNIKOV

»Ali kaj bo tvoja mati! O, ko bi ne bilo otrok, vse bi pustila tudi jaz in šla bi s teboj po svetu. Tako pa moram ostati in trpeti.«
»Potolažite se, mati, saj se ne ločiva na večne čase. Bog ve, morebiti se skoraj kaj premeni; mogoče, da me pokličejo oče sami domov, ko se jim poleže jeza. Sónnikov sin pri tujih ljudeh za hlapca, to jim bo strašna misel, meni ni to nič strašnega.«
»Ali imaš za pot in da se preživiš, dokler ne dobiš kakega zaslužka?«
Do mesta ne potrebujem ničesar; in ko bom tam, dalje me ni skrb.«
»Ali nekaj moraš imeti za potrebo; gotovine ti ne morem dati, a dam ti, kar imam. Ná, tu je nekaj zlatnine in srebrnine; Sónnikova do zdaj ni, da bi nosila ali pa tudi samo hranila take ničemurnosti; kaj bi mi rekli ljudje? Vzemi prodaj vse; kolikor potrebuješ, hrani zase, drugo mi pošlji; pripomoči moramo vsi, kolikor kdo more, da se poravna dolg. Rada bi ti dala tudi vsa svoja praznična krila, da jih vzameš s seboj in prodaj v mestu, meni jih ni potreba; ali tako te ne morem obložiti, da bi bil kakor tovarna žival; pojdem pa sama v mesto, brž ko mi bo mogoče, in tam se zopet snideva.«
»Mati, vi ne veste, kako mi je hudo, da moram kaj takega slišati; tako daleč smo prišli! Vendar odsvetovati vam ne morem; storite, kakor se vam zdi,

da je treba. Samo to vas prosim, ne silite me, da bi vam jaz to prodajal; prehudo bi mi bilo. Hranite vse skupaj, in ako že mora biti, ako pojedete res sami v mesto, naredite s temi stvarmi, kakor se vam zdi prav, jaz ničesar ne potrebujem, mati!«
»Kakor berač pojde torej Sónnikov sin po svetu!«
»Ne tako, mati! Kakor mlad, zdrav in krepak človek pojde vaš sin po svetu, s težkim srcem pač, da vas mora tako zapustiti, a poln upanja, da se vse skoraj obrne na bolje.«
»Bog daj, da se zgodi, kakor upaš, sin. Srečno hodi torej in Bog bodi s teboj povsod. Objubi mi, da ne pozabiš nikdar in nikjer svoje uboge matere; objubi mi, da mi boš zvesto in pogosto poročal, kje bivaš in kako se ti godi. Ne čakaj, da bi te oče klical; objubi mi samo, da se vrneš, kakor hitro dobiš poročilo, da se je nekoliko potolažil, da ti ne brani domov!«
»Vse mirno, kakor želite, mati - In zdaj pojdite mirno spat, pozno je že, potrebni ste pokoja. Zbogom, mati!«
»Zbogom, ljubi moj sin!«
Podasta si roko; nekaj časa tako stojita molče, potem mati odide.
Zalostna ločitev, Bog jima daj veselo združenje!

x x x

Vse mirno je bilo na trgu, vse je še spalo, samo petelini so dan oznanjevali, ko je Matija odhajal. Krepko in urno je stopal s culo na palici čez ramo. Nikogar ni srečaval, nikogar dohajal, to mu je bilo po volji. Samo konec trga je čepela stara ženica pred ubožno kočjo ob cesti. Ko ga starka zagleda, pozdravi ga prijazno:
»Bog daj dobro jutro, Matija! Kam pa, kam tako zgodaj in pa s culo na rami?«
To vprašanje ni bilo posebno prijetno mlademu popotniku, ali kaj je hotel? Molčati ni mogel in lagati se tudi ne; naravnost ji torej odgovori:
»V mesto, strinala!«

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 4. avgusta — Dominik
Sobota, 5. avgusta — Marija
Nedelja, 6. avgusta — Vlasta
Ponedeljek, 7. avgusta — Kajetan
Torek, 8. avgusta — Miran
Sreda, 9. avgusta — Janez
Četrtek, 10. avgusta — Lovrenc

CESTNIKE

Dobri in skrbni teti Mariji Strija in Cleveanda želi za praznovanje vse najboljše France z družino, Franci, Irmica in Irenka pa ji pošiljajo koš poljubčkov.

ZAHVALB

Ob nenadni smrti dragega moža in očeta

ALOJZA POTOČARJA

železniškega upokojenca iz Bršlina se iskreno zahvaljuje predvsem družinama Hrovat in Kovčič, ki so nama stali ob strani v najtežjih urah. Nadalje iskrena hvala Sekčiji za vleko, predvsem tov. Legiš, Verbiču in Vrbinču ter železniški postaji Novo mesto za vsestransko pomoč, vsem darovalcem venec in cvetja ter govrnikom! Zahvaljujeva

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol.

se tudi vsem, ki so nama izrazilih sožalje ter nama vsestransko pomagali.

Zalujoča žena Jožeta Potočar
in sin Slavko
Novo mesto, 26. julija 1967.

FRANCA BRUDARJA

iz Novega mesta

se zahvaljuje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako lepem številu spremljali na zadnji poti, za poslovilne besede ob odprtju grobu, povsem darovalcem venec in cvetja ter vsem, ki so nam izrazilih sožalje. Najlepša hvala kolektivom Zdravstvenega doma, ELEKTRO, Okrožnemu sodišču Novo mesto in Tobačni tovarni Ljubljana za podarjene vence. Posebna zahvala vsem zdravnikom in strojnemu osebju Splošne bolnice Novo mesto.

Zalujoči Brudarjevi

JANEZA STRAJNARJA

iz Ledče vasi

se iskreno zahvaljuje za prisrčanjevanje dr. Podobniku, dr. Zoriču in Sentjernejcu, duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, delavcem ISKRE Sentjerneje in valčki mladini za darovanje venecov. Posebno se zahvaljuje govrniku za poslovilne besede ter vsem, ki so ga spremljali in njegov mnogokratni ogrob.

Zalujoči: oče, mati, stara mama, sestre: Pepca, Emica in Marjetka

MARIJE ŠURLA

iz Gor. Lakovnic št. 13

se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so ji darovali venec in cvetje, pogrebnikom in gospodu kaplanu. Posebno se zahvaljuje kolektivni NOVOTEKS iz Novega mesta ter vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Zalujoča hčerka Marija s Matijem

PREKHET

Preklicujoča beseda, ki sva jih govorile o Branju in Pridruženju iz Bukovnice pri Ribnici, ker so bile nerisane. Tanka Hilda in Nežka Zidar, obe iz Bukovnice 15, p. Ribnica.

Janko Popovič, Sela pri Jugorju 5, Sahr, prepovedujem pašo živine Jakobu Starilu iz Sel št. 6 po mojem vrtu in njivah. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

maloglasni

PRODAM DOBRO OHRANJENO »Skoda 1000 MB«. Informacije dobite na tel. št. 21-248, Novo mesto

PRODAM MOTORNO KOLO BMW 250 po zelo ugodni ceni. Hostnik Hočvarjev trg 7, Krško.

PRODAM ELEKTROMOTOR 1,5 KS, malo rabljen. Franc Lipar, Družinska vna 50, Bela cerkev.

PRODAM POSESTVO: njive, travnike, gozdove in vse ostalo poslojpe tudi na Logu 11, p. Mokronog.

POCENI PRODAM nov gramofon »Solos« z garancijo. Naslov v upravljalni listi (1090/67).

PRODAM MLATILNICO, ki čisti tudi žito. Vprašajte pri Potočar, Stari trg 24, p. Trebnje.

PRODAM POSESTVO v Ormožju, skupaj ah po parcelah. Informacije na naslov: Janez Jankovič, Jankoviči 3, Adlešiči.

UGODNO PRODAM skoraj nov mizarški skobelni kombinirani stroj 51 cm širine. Mizarstvo Blatinik, Telka voda, p. Stopiče pri Novem mestu.

PRODAM STAVBNE PARCELE v Novem mestu. Vprašajte na Cesti talcev 12, Novo mesto.

PRODAM OTROSKO POSTELJICO z žimnico in italijansko žensko kolo. Naslov v upravljalni listi (1115/67).

PRODAM NSU PRIMO, karambolirana, prevoženih 10.000 km. Dilačeva 13.

PRODAM HIŠO z vrtom v Zablji vasi. Vseljiva po dogovoru. Naslov v upravljalni listi (1108/67).

PRODAM INVALIDSKI VOZICEK na motorni pogon in šivalni stroj »Singer« starejše izdelave. Naslov v upravljalni listi (1111/67).

KUPIM DVOBRAZNI PLUG — lažji — za traktor brez hidravlike, mehanično ročno dviganje. Ponudbe s ceno pošljite na naslov: Grabrijan, Dragiši 4, p. Adlešiči, Bela krajina.

KUPIM PARCELO za montažno hišo v bližini Novega mesta. Naslov v upravljalni listi (1088/67).

SOSTANOVALCA sprejemem. Dilačeva 13.

ISCEM ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu. Plačam eno ali dve leti vnaprej. Naslov v upravljalni listi (1098/67).

UPOKOJENKA kupi takoj prazno sobo v Krškem ali bližnji okolici (do 3 km). Naslov v upravljalni listi (1096/67).

ISCEM POSTENO DEKLE za varstvo dveh otrok ter pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Mirko Erzar, Senčur 140 pri Kranju.

ZA DELNO DOPOLDANSKO POMOČ pri tričlanski družini v Ljubljani (otrok star 8 let) nudim sobo, hrano in doplačilo po dogovoru. Zabeležena študentka ali obiskovalka večerne šole. Naslov v oglaševalnem oddelku (1106/67).

GOSPODINSKO POMOČNIKO nujno sprejemem k tričlanski družini inž. Prelec, Kovarčičeva 38, Koper.

IZGUBLJENI FOTOPARAT znamke Praktina, posabljen v nedeljo dopoldne na mizici pred kavarno Metropol v Novem mestu, vrnite proti nagradi: Vilma Erbežnik, Novo mesto, Adamčeva 5.

POCENI PRISTANE po najnovejši modi in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg urtarstva).

PRODAM HLADILNIK »Himco« — 80 literski. Cejan, Zagrebčica c. 6 a, Novo mesto.

UGODNO PRODAM NSU Primo z vžigom na zaganjalci. Ogled v ELEKTROTEHNI v Novem mestu.

PRODAM NOVO 80-basno harmoniko. Stančko Strugar, Gradac 18, Gradac na Beli krajini.

PRODAM 5 PANJEV CEBEL (Znidaršič). Ivan Fiftot, Drenje 3, Straža.

Zalostno javljam, da je 20. julija 1967 nenadoma umrl naš dragi mož, nadvse ljubi oče, sin, brat in stric

NIKO KULOVEC

iz Uršnih sel št. 111

Ob bridki izgubi se najtopleje zahvaljuje vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, oddelkoma računovodstva in skladišča IMV, PGD Uršna sela, gospodu kaplanu in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti. Se enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoči:

žena Anica s hčerko Renatko, Francijem in Silvom, oče, brata in sestre.

tajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Operni koncert. 18.15 Izbrano zabavno melodije. 20.10 Revija jugoslovanskih pevcev zabavnih melodij.

TOREK, 8. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 Podružniška pozdravi. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.20 Slovenska narodna in zborovska glasba. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milan Erjavac: Zboljšan žred z mladimi kravami. 12.40 Dvajset minut s pihalnimi orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 V terek na svidenje! 17.05 Iz naših koncertnih dvoran. 18.15 Z domačimi ansambli po Sloveniji. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Radijska igra — Edita Morris: »Cvetje iz Hirošime«.

SREDA, 9. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 10.15 Majhni recitali domačih solistov. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Lojze Hrčak: Organizacija in naloga raziskovalne službe v vinogradništvu. 12.40 Polke in valčki. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.45 Naš razgovor. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Hector Berlioz: Romeo in Julija.

ČETRTEK, 10. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 Glasbena prijava. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Aleksan-

der Hrčak: Škodljivci na vrtninah in njihovo zatiranje. 12.40 Anica Čepe poje slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Za prijetno popoldne. 15.40 Poje bolgarski zbor rudarjev »Temelko Nenkov«. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni nokturno.

VESTNO IN SAMOSTOJNO gospodinjstvo pomočnico sprejemamo takoj k 4-članski družini. Plača dobra. Ing. Jenčič, Ljubljana, Crtomirova 17.

CE BOLEHATE NA ZELODCU ali na jetrih, žolču ali črevesju, če vas muči zaprtje ali hemeroidi in vam umetna zdravila ne pomagajo, se posvetujte z zdravnikom in polkuzite zdraviljenje z učinkovitim naravnim sredstvom: rogaščim DONAT vrecelom! Zahlevajte ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v Novem mestu pri HMEJLJNKU — STANDARDU — MERCATORJU.

PERILO OPERE, oblačila očisti — Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

CEMENTNO STRESNO OPERO dobite takoj ali najkasneje v 10 dneh po 85 Sdin, oziroma dostavljeno po 100 Sdin Ljubljana, Milana Majcena 47.

Gostinja v Beli cerkvi vabi na vrtno vestilo 6. avgusta 1967. Zalujoča in prijaoča preskrbljena. Zabalvas bo ansambel bratov Kuhar iz Kostanjevice. Vljudno vabljeni!

Vabimo vas na veliko vrtno vestilo, ki bo v nedeljo, 7. avgusta v gostilni Roman Zerko v Družinski vasi. Zabalvas vas bodo Fantje treh dolin. Vabljeni!

PERILO OPERE, oblačila očisti — Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

CEMENTNO STRESNO OPERO dobite takoj ali najkasneje v 10 dneh po 85 Sdin, oziroma dostavljeno po 100 Sdin Ljubljana, Milana Majcena 47.

Gostinja v Beli cerkvi vabi na vrtno vestilo 6. avgusta 1967. Zalujoča in prijaoča preskrbljena. Zabalvas bo ansambel bratov Kuhar iz Kostanjevice. Vljudno vabljeni!

Vabimo vas na veliko vrtno vestilo, ki bo v nedeljo, 7. avgusta v gostilni Roman Zerko v Družinski vasi. Zabalvas vas bodo Fantje treh dolin. Vabljeni!

Brežice: 4. in 5. 8. italijansko-francoski barvni film »V senzi in kvadracijah«. 6. in 7. 8. ameriški barvni film »Krogla za zlikovca«. 8. in 9. 8. francoski film »Dnevnik žene v belami«.

Crnomelj: 4. in 6. 8. ameriški film »Čudežni svet Grimas«. 8. in 9. 8. francoski barvni film »Mary Santale«.

Kočevo: »Jadransko: 4. do 6. 8. ameriški barvni film »Volkovski Tekasas«. 7. in 8. 8. ameriški barvni film »Krvavi kapetani«. 8. in 9. 8. ameriški barvni film »Kraljica Kolorada«. 10. 8. bolgarski film »Vitez brez oklepa«.

Kostanjevica: 5. 8. japonski barvni film »Pirata«. 6. 8. italijanski barvni film »Kapestan ogenje«. 9. 8. japonski film »Hirošima, žaložna noč«.

Mekronog: 5. in 6. 8. italijanski barvni film »Trojanska vojna«.

Ribnica: 5. in 6. 8. mehiški barvni film »Črni oreli«.

Sevnica: 5. in 6. 8. danski film »Kozel v rajju«.

Sodražica: 5. in 6. 8. film »Sreča«.

Sentjernej: 5. in 6. 8. ameriški barvni film »Streljanje opoldneva«.

Trebnje: 5. in 6. 8. ameriški barvni pustolovski film »Gospodar Havaja«.

OBVESTILO

O ZAMENJAVI POTRDILO O ZNANJU CESTNIH PROMETNIH PREDPISOV ZA VOZŃJO MOPEDOV IN DELOVNIH STROJEV

Občinska skupščina, oddelek za upravno pravno zadeve Novo mesto, obvešča voznike, ki imajo potrdilo o znanju cestnih prometnih predpisov za vožnjo mopedov in delovnih strojev, da ga zamenjajo za vozniško dovoljenje najkasneje do 31. 12. 1967. Po 1. 1. 1968 postanejo potrdila neveljavna in jih ne bo mogoče več zamenjati.

Zamenjava se bo začela 1. oktobra 1967 v prostorih UNZ Novo mesto, Jerebova ul. 1.

K prošnjari za zamenjavo potrdila je potrebno priložiti: zdravniško spričevalo, ki ne sme biti starejše več kot 6 mesecev, 2 fotografiji v velikosti 3,5 x 4,5 cm ter državni kolek za 5,50 Ndin.

Zdravstveni dom Novo mesto bo pričel s pregledi in z izdajanjem zdravniških spričeval v drugi polovici septembra 1967. Vozniški mopedov ter delovnih strojev naj se prijavijo na zdravniški pregled v Zdravstvenem domu Novo mesto najpozneje do 10. septembra 1967. Pri prijavi dobijo obvestilo o času in kraju zdravniškega pregleda.

Oddelek za upravno pravne zadeve pri Obs Novo mesto

OBVESTILA

PERILO OPERE, oblačila očisti — Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

CEMENTNO STRESNO OPERO dobite takoj ali najkasneje v 10 dneh po 85 Sdin, oziroma dostavljeno po 100 Sdin Ljubljana, Milana Majcena 47.

Gostinja v Beli cerkvi vabi na vrtno vestilo 6. avgusta 1967. Zalujoča in prijaoča preskrbljena. Zabalvas bo ansambel bratov Kuhar iz Kostanjevice. Vljudno vabljeni!

Vabimo vas na veliko vrtno vestilo, ki bo v nedeljo, 7. avgusta v gostilni Roman Zerko v Družinski vasi. Zabalvas vas bodo Fantje treh dolin. Vabljeni!

Brežice: 4. in 5. 8. italijansko-francoski barvni film »V senzi in kvadracijah«. 6. in 7. 8. ameriški barvni film »Krogla za zlikovca«. 8. in 9. 8. francoski film »Dnevnik žene v belami«.

Crnomelj: 4. in 6. 8. ameriški film »Čudežni svet Grimas«. 8. in 9. 8. francoski barvni film »Mary Santale«.

Kočevo: »Jadransko: 4. do 6. 8. ameriški barvni film »Volkovski Tekasas«. 7. in 8. 8. ameriški barvni film »Krvavi kapetani«. 8. in 9. 8. ameriški barvni film »Kraljica Kolorada«. 10. 8. bolgarski film »Vitez brez oklepa«.

Kostanjevica: 5. 8. japonski barvni film »Pirata«. 6. 8. italijanski barvni film »Kapestan ogenje«. 9. 8. japonski film »Hirošima, žaložna noč«.

Mekronog: 5. in 6. 8. italijanski barvni film »Trojanska vojna«.

Ribnica: 5. in 6. 8. mehiški barvni film »Črni oreli«.

Sevnica: 5. in 6. 8. danski film »Kozel v rajju«.

Sodražica: 5. in 6. 8. film »Sreča«.

Sentjernej: 5. in 6. 8. ameriški barvni film »Streljanje opoldneva«.

Trebnje: 5. in 6. 8. ameriški barvni pustolovski film »Gospodar Havaja«.

KRONIKA NESREČ

Voznik se je hudo poškodoval

26. julija ponoči se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda v vasi Ornc pri Brežicah. Iz Brežic proti železniški postaji se je peljal z osebnim avtomobilom Karel Golobčič iz Sentjernejca. V Orncu je z neznanega vzroka zapeljal na levo stran ceste, kjer je zadel v betonski mostiček. Pri trčenju se je hudo poškodoval. Odpeljali so ga v brežiško bolnišnico. Na avtomobilu je za okrog 13.000 Ndin škoda.

Mopedist je trčil v kolesarja

25. julija dopoldne se je v smeri Brežic peljala s kolesom Marjana Vogrinca iz Bukovca. V bližini Cundrova je pripeljal nasproti v levem ovinku mopedist Ivan Brinovec s Studenca pri Sevnici, ki je vozil po sredini ceste. Obtem ga je na močno gramozirani cesti zadel na levo. tako da je trčil v kolesarko.

Avtomobilist zbil Labodovo delavko, nato pa zgrmel in prepel proti Krki

30. julija se je pripetila truda prometna nesreča na cesti IV. reda Sentjanj-Kal v Gobricah. Iz Sentjanja proti Kalu je vozil mopedist Jože Kuselj iz Srednika s sopotnikom Edijem Starinom iz Marene. Iz nasprotni strani je pripeljala po sredini ceste voznica motornega kolesa Marija Brezar iz Brunka s sopotnico Marto Bekovšek iz Rudne vasi. Na nepreglednem ovinku so trčili. Kuselj in Bekovškova sta bila težje poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Na vozilih je za okrog 2.000 Ndin škoda.

30. julija se je pripetila truda prometna nesreča na cesti IV. reda Sentjanj-Kal v Gobricah. Iz Sentjanja proti Kalu je vozil mopedist Jože Kuselj iz Srednika s sopotnikom Edijem Starinom iz Marene. Iz nasprotni strani je pripeljala po sredini ceste voznica motornega kolesa Marija Brezar iz Brunka s sopotnico Marto Bekovšek iz Rudne vasi. Na nepreglednem ovinku so trčili. Kuselj in Bekovškova sta bila težje poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Na vozilih je za okrog 2.000 Ndin škoda.

Nesreča na ovinku

Zvečer 23. julija se je pripetila prometna nesreča na cesti IV. reda Sentjanj-Kal v Gobricah. Iz Sentjanja proti Kalu je vozil mopedist Jože Kuselj iz Srednika s sopotnikom Edijem Starinom iz Marene. Iz nasprotni strani je pripeljala po sredini ceste voznica motornega kolesa Marija Brezar iz Brunka s sopotnico Marto Bekovšek iz Rudne vasi. Na nepreglednem ovinku so trčili. Kuselj in Bekovškova sta bila težje poškodovana in so ju odpeljali v bolnišnico. Na vozilih je za okrog 2.000 Ndin škoda.

Izsiljeval je prednost

30. julija popoldne se je pripetila prometna nesreča na križišču pod gradom v Brežicah. Iz smeri Outeža proti Brežicam je vozil mopedist Anton Prosenjak iz Jesenic, iz smeri Brežic proti Dobovi pa je po neprednostni cesti prvoizvoznik osebnega avtomobila Josip Postržan iz Zagreba in izsiljeval prednost, tako da se je mopedist zalezel v zadnji del avtomobila. Pri tem je dobil manjše praske po roki, na vozilih pa je za okrog 50 Ndin škoda.

Tesno je prehitel

24. julija zvečer je na cesti IV. reda v Dobovi stal in popravilji moped Franjo Sotler iz Trnja pri Brežicah. Za njim je pripeljal in obstal s tovornjakom Slavko Valenčič iz Sevet. Ko je odpeljal, je vozil tako tesno mimo mopeda, da ga je zadel in poškodoval. Škoda znaša okrog 250 Ndin.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

40.000 Sdin zmanjšana carina za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE: NOVO MESTO: BRACKO. RAGOVSKA 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: FOTER. HEROJA MAROKA 4 PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SEŽNE, Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Bla Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primo, Jožica Toppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačilo (liva je vnaprej) — Za izostanost 37,50 novih dinarjev (3750 starih din) ce 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri postarših din) — V Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠKEGA ODBORA: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani